

***KITSISO YA
DITHUTO-THEO TSA
BAEBELE***

THUTO TSA MOTHEO

**go go thusa go ithuta Baebele ka bowena go
ya ka lenaneo!**

Diteng

- 1) Baebele
- 2) Modimo
- 3) Leano la Modimo le Maikaelelo a gagwe
- 4) Loso
- 5) Ditsholofetso tsa Modimo
- 6) Morena Jeso Keresete
- 7) Ditsholofetso tsa Modimo go Dafita
- 8) Tsogo ya ga Jeso Keresete
- 9) Go boa ga ga Jeso Keresete
- 10) Efangele
- 11) Kolobetso
- 12) Puso ya Modimo

**This booklet is provided, free of charge, for the world-wide proclamation of the Gospel by the Christadelphians.
Contact address:**

CALSSA, PO Box 50357, Musgrave Road, Durban, 4062

MOKGWA WA GO ITHUTA

Bukana e, e na le dithuto di le lesome le bobedi (12), di kwadilwe go re di go thuse go tthaloganya se baebele e se rutang, le ka fa di ka go fang bomosola ba gonna Mokeresete. O ka ungwelwa thata ka go boelela go bala dithuto tse, o lebelela dikgaolo le ditemana tse di ntshitsweng go tswa mo baebeleng, mme morago o arabe dipotso tse di latelang kwa bofelong ba thuto nngwe le nngwe, ka go tlhophisa karabo e le nngwe kgotsa tse di mokawana go bontsha fa o tthalogantse se o se rutilweng ke thuto e e fitileng, o ntse o ikgakolola ka go bala gape dithuto tse go rurifatsa karabo ya gago. Ga gona mosola ope, go itlhaganela go araba dipotso, o ise o ithute diteng tsa dithuto tse. Dintlha tse di botlhokwa di neetswe go go thusa go ka araba dipotso tsotlhe ka botlalo. Se e tla nna motheo wa go tthaloganya dithuto tse di latelang, tse di kwa godimo ga tseno ka selekanyo, go tthaloganya leano la Modimo ka ga lefatshe leno.

Fa o sena go fetsa go araba dipotso tseo o di bodiwang kwa bokhutlong ba THUTO nngwe le nngwe, isa dikarabo tsa gago mo letlhareng le le sobokanyang dikarabo tsa gago, o tla le fitlhela fa gare ga bukana e, gantsi le kwadilwe mo letlhareng le le farologanyeng ka mmala. Somola le tlhare le le sobokantseng dikarabo tsotlhe tsa gago mme o romele dikarabo tsa gago kwa atereseng e e neilweng kwa tshimologong ya buka eno. Fa re sena go amogela dikarabo tsa gago, re tla go abela mokaulengwe kgotsa kgaitsemi Moreneng, yo o tla tshwayang dikarabo tsa gago, mme a di busetse kwa go wena, gongwe ka ditshwaelo ga go tlhokega. Gape o tla lalediwa go ikwadisetsa dithuto tsa seelo se se kwa godingwana (advanced studies) tseo di tla go thusang go tthaloganya go ya pele ka ga Baebele.

Fa o nale dipotso dingwe le dingwe mabapi le Baebele, re tla itumelela go ka go thusa go bona dikarabo go tswa mo Baebeleng.

Thuto tsa go Simolola

Maikaelelo a dithuto tsa ntlha tsa motheo tsa Baebele ke go go kgontsha go ipuissetsa Baebele le go ithuta yone go ya ka lenaneo, ka bo wena. Kwa bokhutlong ba dithuto tseno, o tla nna le setshwantsho se se tlhapileng ka ga motheo wa efangele e Jeso a neng a e ruta. O laetse barutwana ba gagwe go rera efangele lefatshe lotlhe, le go kolobetsa badumedi ka go ba ina ka fa tlase ga metsi – ba inelwa losong le tsogong ya gagwe. Re solofela go re fa o sena go konosetsa dithuto tseno, le tseo di latelang, di leng tsa seelo se se fa godingwana ga tseno, o tla kgona le wena go itlhophela fa o ka akanya ka go dumela efangele mme o kolobediwe. Mo nakong eno, o mosimolodi wa dithuto tseno. Rapela ka fao o ka kgonang ka teng, gore Modimo a bule tlhaloganyo ya gago gore o utlwe molaetsa wa gagwe. Bolelela Modimo ka ga maemo a gago a bophelo, mme o kgone go bona ka fa a go kaelang ka gone, go go atumetsa go e na ka lefoko la gagwe.

Kwa bokhutlong ba thuto nngwe le nngwe go dipotso di le mokawana. O letlelesegile go oketsa ka dingwe gongwe ditshwaelo ka ga Baebele. Re ka itumelela go bua nao ka ga dilo tseno ka poso, fa o ka kwalela kwa atereseng e e kwa tshimologong ya bukana eno.

Go thuto di le lesome le bobedi (12) mo thutong tsa ntlha tsa motheo tsa Baebele. Morago ga dithuto tseno go tse dingwe di le lesome le bongwe, tseo di leng kwa godingwana ga tseno. Fa o re kwalela mme o batla go ikwadisetsa tsone, re ka go romelela tsone kwa ntle ga tuelo, sesolo fela, ga re kitla re go batla madi kgotsa re re o duelele nngwe ya dithuto tseno, seno re a se go solofetsa. Gongwe go go leletsa mogala, re ka dira fela jalo fa o re kopa go dira jalo. Fa o batla go kopana le leloko lengwe la rona, re leletse mogala gongwe o re kwalele, gongwe go ka tswa go le mongwe wa leloko gaufi le toropo ya gago.

Re a kgathala ka ga gago, mme re eletsa re ka go thusa, gore go kgonege go ipatlela bonno mo pusong e e sakhutleng ya Modimo mono lefatsheng, fa Jeso a sena go boa. Ka jalo re a go rapelela, re lebeletse ka tlhoafalo go amogela dikarabo tsa gago go dipotso tseo di boditsweng, gongwe ditshwaelo mabapi le tsone.

THUTO YA 1

Baebele

Baebele e supa dilo tse dikgolo. E supa fa Modimo motlhodi wa lefatshe le legodimo e le mokwadi wa yone. E supa fa yone e tlhagisa leano le maikaelelo a Modimo, e bua fa e le lefoko la Modimo ka maatla. Fa seno, e se boammaaruri, go raa gore, gonna teng ga Baebele ke naane eo e tshereantseng batho lobaka lo loleele. Fela, fa bopaki ba Baebele bo ka tshegediwa ke mabaka a bophelo, go raa gore, mo diatleng tsa rona re tshotse khumo le letlotlo le letona, leo lefatshe le se kitlang le kgona go ka atswa batho ka lone.

Baebele jaaka lefoko le le boammaaruri la Modimo, le tshotse selotlele sa kagiso le boitumelo. E araba masaitseweng ka ga bokao le boleng ba tlhologo ya rona, le maungo a bokhutlo ba ntwaga magareng a go itse boammaaruri le maaka.

A RE LEBELELE GORE BAEBELE E SUPA ENG?

Poulo fa a ne a kwala ka ga kgolagano e kgologolo, a re: *"lokwalo longwe le longwe le kwadilwe ka thotlheletso ya Modimo...."* (2 *Timotheo 3:16*). Lefoko lengwe le lengwe le le kopolotsweng go tswa mo dimaniskripting (manuscripts) tsa ntlha, le ne le tlhotlheleditswe ke maatla a Modimo. Moapostolo Petoro o gateletse seno nae, a supa ntlha e le nngwe le ya Poulo fa a re: *"... gone ga go ise go ke go tle polelelopele ka go rata ga motho, mme batho ba ba boitshepo ba Modimo ba buile, ba tlhotlheleditswe ke Mowa o o Boitshepo"* (2 *Petoro 1:21*).

Baapostolo ba babedi ba, ba gatelela tlhotlheletso ya Modimo mo go kwalweng ga dikwalo tsa kgolagano e kgologolo; e e kwadilweng dingwaga tse dikete-pedi (2,000) tse di fitileng pele ga go tsalwa ga bone. Tlhotlheletso e ya Modimo e na le maikarabelo mo go tliseng kamano eo e nyalanang sentle mo dithutong tsa Baebele. Bakwadi ba Baebele ba ne ba kgaogantswe ke nako eo ba phetseng le go kwala ka yone, ba kgaogantswe ke dithutego tsa bone ka bangwe ba ne ba sa rutega, ba kgaogantswe ke ditiro tseo baneng ba di dira ka di farologanye; kitso ya bone le yone e ba farologanya, ga mmogo le maemo a bone a bophelo a farologanye go ya ka fao Modimo a neng a ba beile ka teng; fela, go le jalo, dikwalo tsa bone di lomaganane sentle go aga molaetsa o o botlalo o o buang selo se le sengwe fela, ka mekgwa e e farologaneng, go tlhola Baebele e e kopaneng.

GORENG BAEBELE E KWADILWE?

Baebele e re bolela ka ga tshimologo ya tlhologo ya batho, le ka fao leano la Modimo la pholoso le etelelang pele go fedisa ntwaga gareng ga tseo di sa siamang le tseo di siameng; le go papetliwa ga motlhala mongwe le mongwe wa bolelo le bosula. Lebaka legolo la go kwadiwa ga Baebele ke go itsese batho bao bahutsegileng ka ntlha ya bolelo, tsela ya pholoso ya Modimo ka ga Jeso Keresete. Kgolagano e kgologolo ga mmogo le e ntsha, mmogo di tlhagisa Jeso jaaka mopholosi a le esi wa batho. *"Mme tse, di kwadilwe gore lo dumele, fa Jeso e le Keresete, Morwa Modimo, mme ka go dumela lo bone botshelo ka leina la gagwe."* (Johane 20:31). Mo dikwalong tsa Baebele re fitlhela dithuto tsotlhe tse di tlokegang go fatlhosa motho, ka fao Modimo o tthalosang tsela e e siameng le e e sa siamang, le maikarabelo a motho go Modimo, le go motho ka ene (2 Thimotheo 3 V 15-17).

Kwa bokhutlong Baebele re e neilwe, gore bolelela ka bophara, seo isago e re tsholetseng sone, gore re ipaakanyetse go boa ga ga Jeso mono lefatsheng gape. (2 Petoro 1 V 19)

DITENG TSA BAEBELE

Baebele ke kokoanyo ya dibukana tseo di ikaegileng mo motheong wa dikarolo di le pedi. Dibukana tsa Kgolagano e kgologolo di kwadilwe pele ga botsalo ba ga Keresete, mme dibukana tsa Kgolagano e ntsha tsone di kwadilwe morago ga botsalo le loso la Keresete. Go dibukana di le masome a maratara le boratara (66) tsotlhe ka palo mo Baebeleng. O tla fitlhela lenaane la dibukana tseno mo tlhareng la ntlha la Baebele ya gago. Dikwadilwe ke batho ba ka ne ba le some a mane (40) bao ba farologaneng, mo sebakeng sa dingwaga di ka tswe di le sekete le makgolo a matlhano (1,500). Dikwaletswe mo dinageng tse mmalwa tseo di farologaneng- jaaka Iseraele, Egepeto, Italia le Babelone.

Dibukana tsotlhe di kopana sentle go tlhagisa molaetsa o le mongwe – molaetsa o o buang ka ga tiro ya Modimo, maikaelelo a gagwe, ka ga motho go tloga tshimologong e re e kwaletsweng mo bukeng ya Genesisi go fitlha ka nako eo *"Puso ya lefatshe e diregileng ya Morena wa rona le ya Motlodiwa wa gagwe; o tla busa ka bosakhutleng"* (Tshenolo 11 v 15).

KGOLAGANO E KGOLOGOLO

Dibukana tsa Kgolagano e Kgologolo di ka aroganngwa dikarolo di le nne:-

(a) DIBUKANA TSA GA MOSHE

Buka ya ntlha e bidiwa Genesisi, bokao ba leina leno ke "Tshimologo", e re bolelela ka ga kamano ya Modimo le batho ba ntlha mo lefatsheng. Go latele Ekesodu, Lefitiko, Dipalo le Diterenomi. Dibuka tse nne tse, di re tthalosetsa ka tsela e Modimo a biditseng Aborahame a dira kgolagano nae le dikokomana tsa gagwe, a ba pholosa go tswa kwa Egepeto, le ka fa a ba neileng lefatshe le le bidiwang la Iseraele.

(b) DIBUKANA TSA (Ditiragalo) HISTORI

Tseno, go tloga ka buka ya Joshua go fitlha ka bukana ya ga Esetere, go kwadilwe ka ga histori ya Iseraele gongwe (Majuta) le ka fao Modimo a neng a dira nabo ka gone.

(c) DIBUKA TSA POKO

Dibuka tsa ga Jobe, Dipesalome, Diane, Moreri le Sefela sa Difela di kwadilwe ka sehebera (puo ya Iseraele) ka mokgwa wa poko. Di na le dithuto tse di botlhokwa ka ga ditsela tsa Modimo, maikutlo le maikarabelo a motho.

DIBUKA TSA BAPOROFETI

Lefoko moporofeta bokao ba lone ke "Go bonela pele (seer)" – go raa gore mongwe yo o nang le kitso kgotsa ponelo-pele, e seng fela ka ga ditiragalo tsa isago, mme gape a itse ka ga se Modimo a se tlhokang go tswa mo bathong. Dibuka tse di leele tsa seporofeto jaaka Jesaya; Jeremia; le Hesechiele di latelwa ke mokawana wa dibukana tsa diporofeto tse dikhutswane.

KGOLAGANO E NTSHA

(a) MOKWALO WA EFANGELE

Dibukana tse di kwadilwe ka mekgwa e le mene e e farologaneng, ka ga bophelo ba ga Keresete, tse di kwadilweng ke Mathaio, Mareko,

Luke le Johane; mongwe le mongwe a rera efangele (mafoko a a molemo) ka mokgwa wa gagwe.

(b) BUKA E E BIDIWANG "DITIRO TSA BA-APOSTOLO"

Buka e e kwadilwe ke Luke, mme a kaa tse di diragetseng morago ga ga Jeso Keresete a sena go tsosiwa mo baswing. Re bolelelwa ka mokgwa o dikereke tsa ntlha di neng tsa tlhongwa kgotsa tsa tlhamiwa ka teng, jaaka baapostolo ba tsamaisa mafoko a efangele go e phatlalatsa le bogosi ba Roma.

(c) MAKWALO

Makwalo a, a ne a kwadiwa ke bangwe ba baapostolo go kaela badumedi ba basha bao ba neng ba gasagane mme bangwe ba tlhomile dikereke tse dinnye, mme di tlhoka go godisiwa.

(d) BUKA YA TSHENOLO

Se se kwadilweng mo bukeng e, ke molaetsa wa bofelo wa ga Jeso, o o neetsweng Moapostolo Johane ka setshwantsho.

JESO KERESETE O NE A DUMELA LEFOKO LENGWE LE LENGWE LA KGOLAGANO E KGOLOGOLO.

Jeso Keresete ke motheo wa leano la Modimo mo Baebeleng, fa a ne a tsalwa, kgolagano e ntsha e ne e ise e kwalwe. Dikwalo tse a di ithutileng le go di dirisa e ne e le dikwalo tsa kgolagano e kgologolo. Jeso o ne a dumela dikwalo tse, motheo wa thuto ya gagwe o ne o tswa mo go tsone, mme o di amogetse jaaka bopaki bo bo ka se ganediweng. Lebelela dikgaolo tseno: Johane 5 t 46-47; Luke 24 t 27; Luke 24 dt 44-48; Mathaio 22 t 29; Mareko 7 t 6-13.

Jeso o bua ka ga Aborahame, Isaka, Jakobe, Dafita le Solomone, le ba bangwe ba bantsi ba re balang ka ga bone mo kgolaganong e kgologolo, mme a thaa motheo wa dithuto tsa gagwe mo goreng: gonna teng ga batho bao ke boamaaruri, ba tshetse mo no lefatsheng, mme seno se supa fa lefoko la Modimo e bong Baebele le ikanyega, kgolagano e kgologolo ke lefoko la Modimo.

GA GO BOPAKI BO BO KA KAANG BAEBELE FA E FOSAGETSE

Boitseanape le botegeniki ba segompiano bo kopane, bo bontsha fa ditiragalo tse di buiwang ke Baebele e le boammaaruri. Baganetsi ba bantsi ba Baebele, ba ba akaretsang barutegi le baitseanape ba dikwalo, ba lekile go ntsha bopaki go bontsha fa Baebele e fosagetse, mme botlhe ba paletswe. Ka gone Boammaaruri ga bo kake ba nyenyefadiwa ke maaka, boammaaruri bo nale mokgwa wa go tlhagelela ka nako dingwe mo maphelong a rona. Diphithlelo tsa kitso ya maranyane (science) di bontshitse makgetho a le mantsi fa Baebele e dumelana le diphithlelo tsa kitso ya maranyane (Science) gompiano. Batho fa ba ntse ba tlhalefa ba lemoga fa go nale maatla ao a sa itseweng ao a laolang bophelo?

Bopaki bongwe bo bo bontshang fa Baebele e kgethegile; ke go bolokega ga buka e no morago ga dingwaga tse dikete-kete tse di fitileng, mme le gompiano e sa le teng re a e bala. Baebele e fentse maiteko otlhe a batho go e nyeletsa. E ne ya gatelelwa, batho ba ne ba idiwa go e bala ka bo bone, bangwe ba bolawa gonna le yone le go e bala; bangwe ba bolawa go e fetolela mo malemeng a lefatshe, mebuso mengwe ya tshuba dibaebele go leka go di nyeletsa le melaetsa ya tsone, dibuka tse dintsi di kwadilwe ke batho go leka go nyenyefatsa Baebele le molaetsa wa yone mme ba palelwa. Ga go buka epe eo e nnileng le dira tse dintsi jaana, mme kwa bokhutlong ya fenyha, fa e se ka thata ya Modimo.

Gonna teng ga Baebele le ka mo e fetotseng maphelo a batho ke bopaki bo bo ka se ikgatholosiweng. Bopaki ba diphithlelo tsa baepi (archaeology) gompiano, barutegi ba e tsa: 'Rawlinson', 'Layard', 'Smith', 'Woolley' and 'Kenyon', kwa Egepeto, Ninife, Asiria, Babelone, Ure, Syria, Lebanone le Iseraele, ke bopaki bo bo fatlhang matlho ka boammaaruri ba histori ya Baebele. Dipontsho mo dimusiameng (museums) tsa lefatshe di bontsha le go supa fa Baebele e le boammaaruri ka diphithlelo tsa setegeniki tsa segompiano. Dikwalo tseo di mametleletsweng tsa ditshaba tseo di lwantshitseng Iseraele, ke bopaki bo bongwe go bontsha fa Baebele e le boammaaruri.

Phithlelo ya dikwalo (manuscript) tsa Baebele ka 1947 "the Dead Sea Scrolls" di tlhagisa bopaki bo bongwe ka ga go tshepagala le nepagalo ya mafoko a Baebele. Dimanuscript tseno tsa Baebele ke

dingwe tsa tseo di neng di diriswa, dingwe tsa tsone di dirisitswe ka ngwaga-kgolo (centuary) wa bobedi pele ga go tsalwa ga Keresete, go sa kgathalasege dingwaga tsa tsone, pharologanyo e nnye e e tlhageletseng, ke fela ya go peleta mafoko mangwe, fela go sa fetole modi wa molaetsa. Ka jalo, tiro ya baepi (archaeologist) e re neela bopaki ba boammaaruri le go ka tshepa molaetsa wa Baebele, seo se bontsha fa e ka nna tiro fela, ya tlhotlheletso ya Modimo.

SE-POROFETO SE SUPA FA BAEBELE E LE BOAMAARURI

Modimo ka esi, O tlhophile seporofeto jaaka se se neelang bosupi ba gore lefoko la gagwe ke boammaaruri, le okame ditshidi tsotlhe mo lefatsheng (*Jesaya 46 t 9-10; Jesaya 42 t 9*).

Baebele ka makgetlho a le mantsi e bua ka ditiragalo tse di tla diragalang dingwaga di le dikete tse di tlang. Mo go *Mathaio 2* go kwadilwe ga twe: ba bothale ba bothabatsatsi ba tla kwa Jerusalema ba botsa ba re, "*Kgosi ya Bajuta e e tsetsweng e fa kae?*" Fa Herote a sena go botsa mopresiti yo mogolo potso e, ba araba ka bongwe jwa pelo ba re, "*Kwa Betleheme wa Jutea*" ka gone dingwaga di le makgolo tse di fitileng, go ne ga porofetiwa mo go nngwe ya dibuka tsa kgolagano e kgologolo e bong (*Miga 5 t 1*).

Godimo ga diporofeto ka ga Jeso Keresete, go diporofeto tse di tlaleleditsweng, tse di amanang le ditshaba tsa bogologolo, re bua ka tse di amanang le setshaba sa Majuta. Bontsi ba ditshaba tsa kgale di nyeletse mo ditiragalong tsa histori ya lefatshe, fela, Baebele e buile gore Majuta o ne, ga a kitla a nyelela. Setshaba sa Majuta se tswelletse go tshela jaaka setshaba le gompiano, le fa lefatshe le lekile go nyeletsa morafe o (*Jeremia 30 temana 10-11*). Fa Baebele e ka bo e le buka fela e e kwadilweng ka thato ya batho, seno se ka bo se sa kgonagala go se bonela-pele. Majuta a sa ntse a na le rona gompiano, ba nale lefatshe la bone, Iseraele, mme motse mogolo wa lone e le Jerusalema, o o ka fa tlase ga taolo ya bone jaanong.

Baebele e re neela mabaka ka ga dintlha tseno. Bono! ke bosupi bo bo nonofileng go bontsha fa Baebele e kwadilwe ka tlhotlheletso ya Modimo, ka jalo e le boammaaruri.

TSHOBOKO YA DINTLHA DINGWE GO DUMELA FA BAEBELE E TLHOTLHELEDITSWE KE MODIMO.

Go lomagana ga molaetsa wa yone, ntswa e kwadilwe ke bakwadi ba bantsi, bao ba kwadileng molaetsa wa yone mo dipakeng tse di farologaneng.

Go bolokwa ga Baebele go fitlhela mo nakong tsa rona ke dikgakgamatso e le ruri.

Bopaki bo bo newang ke baepi (archaeologists) ka go bonala ga dikwalo tsa ntlha tse Baebele e kwalolotsweng go tswa mo go tsone.

Go tla botlalong ga diporofeto tsa Baebele – (dikai tse dingwe di tla neelwa mo dithutong tseo di latelang).

MAPAREGO AO A TSHWANETSWENG KE GO TLHOKOMELWA.

Fa re batla go tthaloganya Baebele, Jeso o rile re tshwannwa ke go rutega jaaka bana ba bannye, *Mathaio 11 t 25*. Re tla tshwannwa ke go batlisisa ka borona Boammaaruri le botlhale ba lefoko la Modimo (*Diane 2 ditemana 3-6*). Re tshwannwa ke go dumela gore Modimo o tllile go re atswa ka boammaaruri fa re batlisisa ka ga O na (*Bahebere 11 temana 6*). Re tshwannwa ke go ineela go fetola maphelo a rona go utlwana le melao ya Modimo.

Jeso o rile "*Fa lo itse dilo tse, lo sego fa lo di dira*" (*Johane 13 temana 17*), gape "*Ga se mongwe le mongwe yo o nthayang a re: Morena, Morena! Yo o tla tsenang mo pusong ya magodimo; go tla tsena fela yo o dirang thato ya ga Rre yo o kwa magodimong.*" (*Mathaio 7 temana 21*). Moapostolo Poulo o kwadile a re: "*... ipatleleng phologo ya lona ka poifo le thoromo;*" (*Bafilipi 2 temana 12*).

RE KA ITHUTA BAEBELE JANG?

Jaaka moithuti mongwe le mongwe yo a ithutang thuto nngwe mo sekolong, o rulaganya go bala ga gagwe sentle, mme a bale kgapetsa-kgapetsa go tthaloganya; mokgwa o o thusa mmadi thata fela. Go simolola ka dithuto tsa gago, latela lenane le le tshitshintsweng mo bukaneng e ya go ithuta. Baebele ka bo yone e itlhalosa go feta diphetoletlo tsa setho. Ka nako tsotlhe tthaloganya ditemana go ya ka motheo-puo (context) wa tsone, mme o bapise dikwalo ka dikwalo.

Fa o ntse o ithuta thuto e ya Baebele, o tla lemoga gore motheo wa tumelo nngwe le nngwe o tshegediwa ka temana kgotsa ditemana tse di tshapileng go tswa mo dikwalong. Ka go sala sekai se, ditemana tse di tsewang di le "thata" gongwe "di ikganetsa" di ka tthaloswa le go tthalogannngwa.

Buka ya go tthalosa mafoko 'dictionary' ya Baebele eo e bidiwang "concordance" e na le dithaloso tsa mafoko a a fetoletsweng mo dipuong tsa rona, gongwe dibukana tse di kwadilweng go tthalosa ditemana le tsona di ka thusa, mme e la tlhoko go re tsotlhe tse, ga di a kwalwa ka tlhotlheletso ya mowa o o boitshepo, ka jalo di ka tswe di na le diphoso. Ka gone fa dithuto tsa tsone di fatlha thuto ya Baebele, di fosagetse, mme di ikgatholosiwe (*Jesaya 8 temana 20*).

Maikaelelo a dithuta-tlhare tseno, ke go go thusa go tthaloganya Baebele ka bo wena, gore o e amogele jaaka e ntse, Lefoko la Modimo, leo le solofetsang tsholofetso ya bophelo bo bosakhutleng go botlhe ba ba tla le utlwang le go le obamela.

DITEMANA TSA GO BALA BAEBELE

2 Timotheo 3; 2 Petoro 1; Luke 24; Jesaya 8 t 20; Ditiro 28 dt. 23-31; Baefeso 4 dt. 21-32

Dipotso tsa Thuto ya 1

Sega mola ka fa tlase ga karabo kgotsa dikarabo tseo di nepagetseng, mme o ise dikarabo tsa gago kwa letlhareng le le mo magareng go sobokanya dikarabo tsa gago.

1. Ke mang mokwadi wa Baebele?
 (a) Poulo (b) Moshe (c) Modimo (d) Daniele
2. Ke karolo e fe ya Baebele eo Jeso a e dirisitseng fa a simolola go tthalosetsa barutwana ba babedi mo tseleng go ya imausu ka ga gagwe?
 (a) Dikwalo tsa bapofeta (b) Dikwalo tsa ga Moshe (c) Dipesalome (d) Diane
3. Dikwalo tsa "THE DEAD SEA SCROLLS" di ribolotswe ka ngwaga o fe?
 (a) 1749 (b) 1794 (c) 1914 (d) 1947
4. Moprofeta Miga a porofesitse gore Jeso o tla tsalelwa kae?
 (a) Jerusalema (b) Bethel (c) Betleheme (d) Babilone

5. Dibuka tsa Baebele di kwadilwe mo lobakeng lo lo kae?
 (a) Dingwaga di le 50 (b) Dingwaga di le 15 (c) Dingwaga di le 1,500
 (d) Dingwaga di le 150
6. Jeso o rile "*Fa lo itse dilo tse, lo sego*"
 (a) " fa lo bolelela bangwe" (b) " fa lo di dira" (c) "fa lo di gopola"
 (d) " fa lo tlhomame mo go tsone"
7. Baebele e bopiwa ke dibukana tse kae tseo di farologanyeng?
 (a) 66 (b) 27 (c) 39 (d) 23
8. Ke "lefoko" le fe leo le tlhomameng leo Petoro a le ka yang mo epistoleng ya bobedi eo a e kwadileng?
 (a) La go itshola sentle (b) La go opela (c) La polelelo-pele (d) La go bua
9. Ke toropo e feng eo Poulo a neng a nna mo go yone ka nako eo re e kwaletsweng mo go Ditiro 28 dt. 23-31?
 (a) Roma (b) Efeso (c) Jerusalema (d) Alexandria
10. Re ka bona maikaelelo le leano la Modimo ka ga lefatshe go tswa kae?
 (a) Dikwalo tsa "The dead sea Scrolls" (b) Molao wa Majuta (c) Dikwalo tsa baepi (archaeologists) (d) Baebele e e Boitshepo.

THUTO YA 2

MODIMO

Go na le go sa utlwaneng ka ga tsholego ya Modimo.

KGANETSANO KA GA TSHUPA-NAKO

Fa re bona tshupa-nako ya bogologolo fa fatshe, e le lantlha re e bona, re ka e sela mme re e lebelele. Gongwe re e bule kwa morago re lebelele mafaratlhatlha ao a dirisitsweng go e bopa. Fela re tla lemoga maotwana a mannye ao a dirisanang mmogo go tsamaisa dinakana tsa yone ka fa pele.

Re tla itse fa matsetseleko ao e dirilweng ka o ne. Tshupanako e e dirilwe; ka jalo go ne go le leano leo le nnileng teng go e dira. Tshupanako e ga e a itira. Mafaratlhatlha ao a dirisitsweng go e dira ga a diragala ka bo o ne, gongwe ka lesego tsotlhe di kopantswe ke mmetli, go tlhola tshupanako. Gonna teng ga tshupanako e, go bontsha

fa modiri wa yone a le teng, bopaki ke tshupanako e, go re go mmetli wa yone.

Loapi le tsothe mo go lone le dirwa ke dimilione tsa dinaledi. Lefatshe le na le ngwedi eo e le potologang. Letsatsi le mafatshe a mangwe ke bontlhannngwe ba tsamaiso eo e re okameng, moo sengwe le sengwe se tsamayang ka nepagalo go ya ka fao mmopi a se bopileng ka teng. Tiro e, e okame go tlangwa ga tshupanako. Popego ya lefatshe ga ea diragala ka lesego. Go tshwanetse ga bo go le motlhodi wa lone. *"Magodimo a bolela kgalalelo ya Modimo" (Pesalome 19 t 2)*

BOPAKI BA BAEBELE

Lengwe la mabaka a a tiileng ka ga ttholego ya Modimo a fitlhelwa mo Baebeleng. Baebele e tletse ka ga diporofeto, ka ga go tthongwa le go digwa ga dipuso le ditshaba; ka ga batho le ditiragalo. Mo makgethlong a le mantsi, diporofeto tse di kwadilwe dingwaga di le makgolo pele di diragala. Ponelo-pele e ga e kgonagale mo bathong. Ke Modimo fela, yo o laolang dilo tsothe, yo a ka tswang a dirile gore diporofeto tseno di kwalwe. Lebelela mo go *Jesaya 46: dt. 9-10.*

Dingwe tsa diporofeto tse di tla lebelelwa mo dithutong tse di latelang. Maikaelelo a thuto tlhare tse di latelang ke go tthalosa seo Modimo o se senotseng ka ga gagwe mo Baebeleng.

SEO BAEBELE E SE RE BOLELELANG

Modimo o itlhagisa jaaka motlhodi wa dilo tsothe. *"Modimo o tthodile legodimo le lefatshe mo tthimologong." (Genesisi 1 t 1). "Ke nna yo o ke dirileng lefatshe, ka tthola batho mo go lone; ke nna yo ke phuthulotseng legodimo ka diatla tsa me, ka laola lesomo lotlhe la lone." (Jesaya 45 t 12)*

Modimo o itlhagisa e le yo o senang tthimologo kgotsa bokhutlo, o nnile teng mo dipakeng tsothe, mme o tla tsewelela gonna teng le mo go tse ditlang.

"Pele dithaba di ise di tsalwe, o ise o tthole lefatshe le lebopo, wena o ntse o le Modimo go tswa bosenang-tthimologo go ya bosakhutleng." (Dipesalome 90 t 2)

"Sedulo sa gago sa bogosi se sa le se tlhomama bogologolo tala. Wena o ntse o le teng ka bosenatshimologo." (Dipesalome 93 t 2)

Go Modimo a le esi fela. Baiseraele ba ne ba gakololwa gore medimo eo e farologaneng eo Baegepeto ba e obamelang ga e na thata, mme ke ditshwantsho fela tseo batho ba itiretseng tsone.

"Gonne medimo yotlhe ya merafe ke ditshwantsho fela, mme Morena o dirile legodimo." (1 Ditirafalo 16 t 26). Modimo o maatla-otlhe. O itse tsothe tseo di diragalang, mme o gongwe le gongwe ka maatla a gagwe a mowa.

"O itse go nna ga me le go nanoga ga me; o tlhologanya maikaelelo a me o le kgakala. O sekaseka go tsamaya ga me le go lala ga me; mme ditsela tsothe tsa me o a di e la tlhoko." (Dipesalome 139 t 2-3).

Dafita mo pesalomeng o bua gore dikakanyo tsa rona di dinnye go tlhologanya bogolo ba Modimo (temana ya 6). Fela, fa re itse gore Modimo o a bona le go tlhologanya dilo tsothe, re na le gone go kgothala le gonna le maatla go dumela mo go e ne. *"Fa nka tsaya diphuka tsa mahube, ka ya go aga kwa bokhutlong jwa lewatle, le koo seatla sa gago se tla nkgoga, seatla se se jang sa gago se ntshwara." (Dipesalome 139 t 9-10)*

Baebele e re bolelela gore Modimo o tsebe ntlha go utlwa selelo sa bana ba gagwe, le gona Modimo o tlhomamisitse, gape gore. *"Ga nka ke ka go tlhokomologa le e seng go go tlogela ka gope." (Bahebere 13 t 5; Joshua 1 t 5).*

BONGWEFELA BA MODIMO

Thuto ya Baebele ya gore Modimo ke Modimo a le esi e botlhokwa, bogolo jang ne, go nale bao ba sa dumeleng se. Ke thuto e e tlhamaletseng go tswa mo kgolaganong e kgologolo ga mmogo le e ntsha gore Modimo o esi. Lebelela ditemana tseno – *Jesaya 45 t 5; 1 Bakorinthe 8 t 6* le *Baefeso 4 t 6*. Moapostolo Poulo o kwaletse Timotheo, *"Gonne go Modimo o le mongwe fela le motsereganyi a le mongwe fela fa ga re ga Modimo le batho, e bong Keresete Jeso, a le motho,"* Jeso ka namana o gateletse botlhokwa ba go tlhologanya thuto e no ya Baebele fa a ne a re:, *"Mme botshelo jo bo sa khutleng ke fa ba*

go itse o le Modimo wa boammaaruri o le esi, le Jeso Keresete yo o mo romileng.” (Johane 17 t 3).

THUTO KA GA BORARO-BO-BOITSHEPO (Trinity)

Dithuto tse di mokawana di amogelesega sentle mo bokereseteng lefatshe ka bophara go na le eo e leng mabapi le setlhogo sa Modimo (Godhead), eo e itsegalang jaaka thuto ya boraro bo boitshepo (trinity). Kereke ya Roma ya katoliki, kereke ya segerika, le ditokololo tse dintsi tsa Maporotestante (Protestants), le fa ba ka farologana go se nene mo dintlheng tse dingwe, ba dumelana mo go seno, gore Rara ke Modimo, morwa ke Modimo, le mowa o o boitshepo ke Modimo, mme botlhe bano ga se medimo e meraro, mme ke modimo o le esi. Ba tswelela go dumela gore boraro bono bo a lekana e bile ga bona tshimologo le botkhutlo.

A naa e no ke thuto e e boamaaruri? Fa go le jalo, le fa re sa tlhaloganye jaanong, a naa re tshwannwa ke go e amogela? Re ka itse jang? Go mo pepeneneng, re ka dumela fela ka go dumela se Modimo a se tlhagisitseng ka ga ene mo lefokong la gagwe e bong Baebele. Ka jalo, re fetogela kwa Baebeleng mme mo go yone re fitlhela go se na bopaki bope bo bo tshegetsang thuto e ya boraro bo boitshepo, mme re fitlhela se se farologaneng. Dikwalo ka nako tsotlhe di ruta ka ga bongwefela ba Modimo, e seng boraro bo boitshepo. Ditshwaelo tse di latelang di bontsha seno mo go tlhapileng:

“Utlwa, Iseraele! Morena, Modimo wa rona, ke ene Morena a le esi fela” (Diterenomi 6:4; Mareko 12:29)

“Ke nna Morena ga go ope o sele; le gona ga go na Modimo ope kwa ntle ga me.” (Jesaya 45:5)

“le fa gontse jalo re na le Modimo o le mongwe fela, Rara, yo dilo tsotlhe di tswang mo go ene..” (1 Bakorinthe 8:6)

Tseno ga se ditemana tseo di nopotsweng fale, le fale, di se na moko, mme ke dikai fela, dinopolo tse dingwe tse dintsi di ka tlhagiswa, mme tsotlhe di ruta ka bongwefela ba Modimo, e seng boraro bo boitshepo. Temana ya bofelo eo e nopotsweng fa godimo e tlhagisa sefatlhamatlho gore: Keresete o bonagetse, a swa, a tsosiwa mo baswing a tlhatlhosediswa kwa go Rara ka fa letsogong le le jang la gagwe, mme Poulo o re, go MODIMO A LE ESI! Ke mang e ne yoo? A ke

boraro bo boitshepo bo bo rutiwang ke bokeresete – Rara, Morwa le Mowa o o boitshepo? Nyaya, fano go buiwa ka RARA MOTHATA-YOTLHE, yo o esi, Modimo yo Poulo a mo obamelang.

A NAA JESO E NE E LE 'MODIMO-MORWA'?

Goa tweng ka ga Jeso Keresete? A naa e ne e se 'Modimo-Morwa'? Re lebeletse ka fao mafoko a no 'Modimo-Morwa' a dirisitsweng ka gone gompiano, goa makatsa gore mafoko a mofuta o no ga a fitlhelwe mo Baebeleng. Re bala ka ga 'Morwa wa Modimo', e seng 'Modimo-Morwa'. Thuto e ya boraro bo boitshepo ga e a theiwa mo Baebeleng. Tumelo e e tsewang e le ya bokeresete e e bidiwang 'Athanasian Creed' e ruta ka ga Rara le Morwa e le motho a le nosi fela, mme ba lekana ka bosakhutleng. E tlhagisa fa go le kgonagalo ya go re Morwa le Rraagwe ba ka lekana, fela, Baebele yone e a reng mabapi le tekatekano eo e tlhagisitsweng? Baebele e bua go le gontsi ka ga kgang ya mothale o. A naa Jeso o ne a lekana le Rraagwe fa a ne a le mono lefatsheng dingwaga di le 1,900 tse di fitileng? E ne ka nosi o ne a ikarabele a re:-

"Ga nka ke ka dira sepe ka bogame." (Johane 5:30)

"Thuto ya me ga se ya me, ke ya yo o nthomileng" (Johane 7:16)

"gonne Rara o mogolo go nna" (Johane 14:28)

Lebaka la gore Jeso o ne a rometswe ke Rara (*Johane 5:24,37*) le ganetsana le thuto ya tekatekano ya Morwa le Rara, go le jalo, bopaki bo bongwe ke ka ga Jeso fa a kaya fa kitso ya gagwe ka go boela gape mo no lefatsheng e itsiwe ke Rraagwe fela, mme e ne a sa itse. Bopaki bo bo kगतलhanong le thuto ya boraro bo boitshepo, akanya fela mongwe wa boraro a sa itse gore yo mongwe o ikaelela go dira eng, seno ga se kgonagale go ya ka thuto e ya 'Trinity'.

Tekatekanyo e ya ga Rara le Morwa e ne e se teng mo molaong wa ga Moshe, mme le gompiano morago ga go tsosiwa ga Jeso Keresete, tekatekano e e santsane e se yo, Jeso o ikaa a le yo monnye a ikaegile mo go rraagwe; ke ka moo baapostolo ba tlhalogantseng seno. Utlwa jaaka sekai fa Poulo a bua ka ga *"Modimo, Rra Morena Jeso," (2 Bakorinthe 11:31)*, le ene Jeso ka namana morago ga go tsosiwa mo baswing, o bitsa Rraagwe jaaka *"Modimo wa gagwe" (Johane 20:17)*. Lebaka la gore go *"Modimo o le mongwe fela le motsereganyi a le mongwe fela fa gare ga Modimo le batho, e bong Keresete Jeso, a le*

motho" (1 Timotheo 2:5), ke boipobolo gape go bontsha fa Jeso le Modimo e le batho bao ba farologaneng mme ba sa lekane ka gope ka maemo.

MAEMO A GA KERESETE A ISAGO

Mokgwa o no wa go tlhagisa bopaki o ka tsweledisiwa go ya pele. Re lebelela kwa pele, ka nako ya bokhutlo ba puso ya ga Jeso Keresete mo no lefatsheng morago ga dingwaga di le sekete (1,000) di sena go konosediswa. Re bona eng? *"Ke gona go tlatlang bokhutlo, motlhang (Jeso) a tla neelang Modimo Rara bogosi,...Gonne o tshwanetse go busa go ya o be o digele dira tsotlhe fa tlase ga dinao tsa gagwe..... Mme e tla re dilo tsotlhe di sena go digelwa fa tlase ga gagwe, le ene Morwa a ikobele ona o o digetseng tsotlhe fa tlase ga gagwe, gore Modimo e nne wa tsotlhe mo go botlhe."* (1 Bakorinthe 15:24-28).

Jaanong, mo maabaneng, le gompieno, le mo isagong, Jeso Keresete a sena go neewa maemo a a gaisang botlhe, Modimo o mogolo mo go e na ka maemo, mme tekatekano ya boemo ga e umakwe le ka gope!

Go le jalo, Jeso Keresete ke mang? Ke ngwana wa Modimo, yo o tsetsweng ke lekgarebe leo le sa itseng monna, jaaka go kwadilwe mo go Luke:- *"Mowa o o boitshepo o tla tla mo go wena, le thata ya Mogodimodimo e tla go ritifalela; mme ka ntlha ya moo ngwana yo o boitshepo yo o tla belegwang ke wena o tla bidiwa Morwa Modimo."* (Luke 1:35).

Jeso o tshidile jaaka re kwaletswe mo dikwalong, o ne a raelwa, a sotlega, mme a swa, fela, a tsosiwa mo baswing ke Rraagwe, mme a tlathlosediwa kwa godimo gonna ka fa letsogong le lejang la ga Rraagwe jaaka moperesita yo mogolo le motsereganyi. Gona koo, o tla nna teng go fitlhela nako e sena go fitlha, ya gore a boele mo no lefatsheng go tla go tlhoma puso ya Modimo.

LERATO LA MODIMO

Fa go nale sengwe seo se ikemetseng mo go Modimo-mothata-yotlhe, seo se bontshang fa semelo 'character' sa gagwe se farologane le sa medimo e mengwe eo e dirilweng ke batho, ke lorato le a le bontshang go rona batho.

Akanya ka ga lerato la motsadi leo a le bontshang bana ba gagwe. Modimo o bontsha lorato leo gotlhelele – le go feta – mo go rona. *"Modimo o ratile lefatshe mo go kalo, mo o bileng wa le neela Morwaa-ona yo o tsetsweng a le esi, gore mongwe le mongwe yo o dumelang mo go ene a se ka a lathega, mme a nne le botshelo jo bo sa khutleng"* (Johane 3 t 16).

Tiro ya Jeso Keresete ke setlhogo sa thuto e nngwe. Tlhokego ya go phologa ga motho, le yone e tla lebelelwa ka botlalo kgantele. Fela, maikaelelo a Modimo ka ga lefatshe le ka batho, goa tlhokega gore a tthagisiwe fano.

Ke thuto e e tlapileng eo e tthagisiwang ke Baebele, gore Modimo o ikaelela mo isagong go fetola lefatshe, go nyeletsa bosula botlhe joo bo tlhorontshang batho jaanong.

LEANO LA MODIMO KA GA LEFATSHE

Kwa tshimologong ya histori ya Iseraele, Modimo o tthagisitse gore: *"Fela ruri, ka botshelo jwa me le ka lefatshe lotlhe le tla tlala kgalalelo ya Morena:"* (Dipalo 14 t 21 Baebele ya seeng e fetoletswe botoka le fano.). Lefatshe ga jaana, ga lea tlala kgalalelo ya Modimo. Fela, go tla diragala jalo mo isagong. Seno ke maikaelelo a Modimo.

Moapostolo Poulo fa a ne a bua le batho ba Athene, o ba boleetse go re: tsatsi lengwe lefatshe le tla busiwa ka kgalalelo le tshiamo, ka kgosi eo e tlophile ke Modimo ka bo ene, mme seno se tthomamisitswe ka go tsoga ga yo o kgethilweng gonna kgosi mo baswing. Lefatshe ga jaana, ga le busiwe ka tshiamo. Fela, lefatshe le tla busiwa ka tshiamo mo isagong. Fa nako e, e tla, e tla bidiwa Puso ya Modimo, Jeso o tla gonna kgosi mo go yone. Maikaelelo a Modimo ka ga lefatshe a tla lebelelwa ka botlalo mo thutong tse di latelang.

Sengwe sa tseo di tthomamisitseng lorato la Modimo mo bathong ke go re: o tthagisitse maikaelelo a gagwe ka ga motho le lefatshe mo Baebeleng. Lorato la gagwe lo bonagala ka go neela morwa wa gagwe jaaka setlhabelo, gonna motheo wa maikaelelo a gagwe.

MOWA

Thuto ka ga Modimo e tla bo e sa felela kwa ntle ga go umaka mafoko a mabedi ao a amanngwang le mothata-yotlhe le tiro ya gagwe.

Lefoko 'Mowa' jaaka le dirisiwa mo Baebeleng go tthalosa maatla a Modimo, ao ka one a tletseng lefatshe-lotlhe: *"Nka ya kae go efoga mo Moweng wa gago, sefatlhego sa gago nka se tshabela kae?" (Dipesalome 139 t 7). "Modimo, mpopele pelo e e itshekileng, o ntšhwafatse mowa o o tthomameng mo teng ga me."* (Dipesalome 51 t 12) (Baebele ya seeng e fetoletswe botoka).

MOWA O O BOITSHEPO

Lefoko 'boitshepo' bokao ba lone ke 'GO KGETHEGA'. Fa re bala 'mowa o o boitshepo', Baebele e bua ka maatla a Modimo, ao a dirisetswang tiro ya one e e kgethegileng.

Fa Maria mma Jeso a ne a bolelelwa gore o tla belega ngwana wa mosimanyana, yoo o tla bidiwang Jeso, o ne a bolelelwa go re: Mowa o o boitshepo o tla moritifalela. Mme Luke o tthalosa bokao jwa seno ka go boeletsa *"...le thata ya Mogodimodimo e tla go ritifalela"* (Luke 1 t 35). Lebelela temana e. Moengele o tthalosa go re botsalo ba Jeso e tla nna dikgakgamatso tse di tlisiwang ke mowa o o kgethegileng, o dira mo go Maria. Ka ntlha ya se, Jeso o tla bidiwa Morwa wa Modimo.

GO KWALWA GA BAEBELE

Re setse re lebeletse temana mo lekwalong la ga Petoro e e reng: *"gonne ga go ise go ke go tle polelopele ka go rata ga motho, mme batho ba ba boitshepo ba Modimo ba buile, ba tlotlheleditswe ke Mowa o o Boitshepo"*. E ne e le thata ya Modimo eo e kgethegileng e e dirileng gore baporofeta ba bue le go kwala dikwalo go tthagisa mafoko a Modimo. Ba ne ba tlotlhelediwa ke thata ya Modimo.

Lefoko 'Mowa' ke phetolelo ya lefoko la sehebera (mo kgolaganong e kgologolo) gongwe lefoko la segerika (mo kgolaganong e ntsha) leo bokao ba lone e leng go hema (kgotsa khemo). Ka jalo, fa mowa wa Modimo o ne o goga motho, go ka twe: *"Modimo o buduletse mowa wa gagwe mo go e ne"*. Tthaloso e no ya lefoko leno, e tthagisa bontle ba ditemana tseo di buang ka ga maatla a Modimo. Seno, ke lebaka leo Poulo, fa a kwalela Timotheo, a re: Dikwalo-tsotho tse di boitshepo di kwadilwe ka pudulelo ya Modimo – *"Lokwalo longwe le longwe lo lo kwadilweng ka tlotlheletso ya Modimo.."* (2 Timotheo 3 t 16).

Maatla a mowa o o boitshepo a ne a newa Jeso Keresete jaaka kgolagano e ntsha e bua. Baapostolo morago, le bone ba ne ba neewa maatla a no, go ba thusa go dira dikgakgamatso tsa go fodisa jalo-le-

jalo. Temana ya bofelo mo bukeng ya *Mareko 16 t 20* e re bolelela gore, maikaelelo a seno e ne e le go netefatsa mafoko ao ba neng ba a bua ka puso ya Modimo.

Poulo o bua ka ga mokgwa o maatla a a mowa o o boitshepo a neng a dirisiwa ka teng mo ngwageng-kgolong (centuary) wa ntlha. Se segolo go gaisa mo dimphong tse tsa mowa, ke mpho ya lorato; eo re tshwannwang ke go ithuta yone, le go e rotloetsa gonna motheo wa maphelo a rona. (*Bala 1 Bakorinthe 12 t 28-31 le 1 Bakorinthe 13 t 1-13*).

Modimo o bontshitse lerato la gagwe mo bathong ka mekgwa e mentsi. Re ka leka go bontsha lerato la rona go e ne , ka go leka go phela maphelo a rona, ka go dira tseo di kgatlang Modimo ka nako tsotlhe.

Tshoboko ya dintlha tseo di leng bothokwa

Go Modimo a le Esi fela!

Ke motlhodi, o na le bosasweng – go tswa tshimologong go ya bosakhutleng.

Modimo o a bona, o itse tsotlhe ka nako-tsothle.

Modimo o siame mme o lorato.

Modimo o tthagisitse maikaelelo a gagwe mo Baebeleng.

Maatla a Modimo a tlhalosiwa jaaka Mowa wa gagwe.

Dikwalo di kwadilwe ka tlotlheletso ya Mowa wa Modimo.

Jeso o tsetswe ka tiro ya mowa o o boitshepo mo go Maria.

Go bothokwa mo pholosong ya rona go tthaloganya tlholego ya Modimo.

DITEMANA TSA GO BALA BAEBELE

Genesisi 1; Jesaya 45; Ditiro 17; (ela tlhoko gore bato ba Berea ba ne ba dirang) Dipesalome 139; 1 Timotheo 6

Dipotso tsa Thuto ya 2

Sega tsela ka fa tlase ga karabo kgotsa dikarabo tseo di nepagetseng, mme o ise dikarabo tsa gago kwa lethareng le le mo magareng go sobokanya dikarabo tsa gago.

1. Lefatshe le tlhologile jang?

(a) Ka lesego (b) Ka maatla a Modimo (C) Ka thuto ya 'Evolution'

2. Modimo wa boammaruri ke mang?

(a) Modimo wa Baebele (b) Modimo wa seseto wa Egepeto
(c) Ga re itse (d) Setshwantsho sa ga Baale

3. Ke eng sa tseo di latelang, e leng bopaki ba gore Modimo o teng?

(a) Dikopelo tsa bosetshaba (b) Porofeto tsa Baebele (c) Bagaka ba setso

4. Mo Pesalomeng ya 139 t 6 mokwadi a re:

(a) "Kitso e, ke a e gakgamalela, e a mpalela;" (b) "Modimo o bona tsothle" (c) "Modimo o thata-yotlhe" (d) "Wena o itse go wa ga me, le go tsoga ga me"

5. Baebele e ruta gore: (a) Modimo ke boraro bo boitshepo (b) Modimo o bongwe fela le Jeso (c) Modimo ke medimo e mentsi go dira yo o nosi (d) Ga go Modimo

6. Ka go neela Morwa wa gagwe (Johane 3:16) Modimo o bontshitse:-

(a) Tsholofelo ya gagwe. (b) Lorato la gagwe. (c) Tumelo ya gagwe. (d) Tshiamo ya gagwe.

(b) Modimo o ikaelela go dira eng ka lefatshe? (a) Go le fedisa. (b) Go le tlogela jaaka le ntse. (c) Go le tlatsa ka kgalalelo ya gagwe.

(c) Mowa wa Modimo ke eng? (a) Ke maatla a Modimo (b) Ke Lorato la Modimo (c) Ke go neela ga Modimo (d) Ke setlhabelo sa Morwa gagwe.

- (d) Modimo o dirisitse eng gore Baebele e kwalwe? (a) Go tlotlega ga gagwe (b) Mowa o o Boitshepo wa gagwe (c) Boammaaruri ba gagwe (d) Boutlwelo-botlhoko ba gagwe
- (e) Mo go buka ya Ditiro 17 t 11 re bala gore bao ba kwa Berea:- (a) Ba opetse go rorisa Modimo (b) Ba bala (lotolotsa) kgotsa ba boela dikwalo tsatsi lengwe le lengwe. (c) Ba hudua batho (d) Ba tsosa tlhakatlhakano mo toropong.

THUTO YA 3

LEANO LA MODIMO LE MAIKAELELO A GAGWE

Lorato la Modimo ke sengwe seo se gateletsweng gantsi mo thutong tseo di fitileng – Lorato la gagwe mo go neeleng Morwa wa gagwe yo o tsetsweng a le esi. Lorato le, le Modimo a re le bontshitseng, le le rutwang gore le rona re tshwannwa ke go le bontsha ka go amogela tsela ya gagwe- Lerato leno go tlhokagala gore le se akanngwe e le bokoa bo bo leng ka fa Modimong.

Baebele e gatelela tshiamo ya Modimo le tolamo ya molao wa gagwe. E ne e le tolamo ya molao wa Modimo, le lorato la gagwe, tse e ileng ya nna mabaka gore Jeso a tsosiwe mo baswing. Ka gone Jeso a sa leofa; go ne go sa tshwanela gore a tshwarwe ke loso (Ditiro 2 t 24). Go ne go kabo go se ka fa molaong gore Jeso a tsholwe ke lebitla e tswe a sa dira bosula kgotsa boleo bope, ka jalo, Modimo wa mo tsosa mo baswing.

Fela jalo, ga go a tshwana gore bosula bo tswelele go dirwa mo lefatsheng, mo boikepo e leng selo modiro. Buka ya Diane e re bolelela gore, "*Selekanyetso sa go tsietsa ke maila mo Moreneng...*" (Diane 11 t 1).

LEBELELA DITEMANA TSE:-

"Modimo o galefetse baikepi tsatsi le letsatsi" (Dipesalome 7 t 11, 12)

"Morena Jeso, mogang a tswang kwa legodimong, a na le baengele ba thata ya gagwe, a le mo kgabong ya molelo, a busolosa bone ba ba sa itseng Modimo, e bong bone ba ba sa utlweng Efangele ya ga Jeso Morena wa rona." (2 Bathesalonika 1 t 7-8).

Seno ke bontlhanngwe ba semelo 'character' sa Modimo seo gantsi se sa tseweng tsia. Bosiami ba Modimo ga bo kitla bo letla boikepo go tswelera bo sa thijwe, Modimo ga o kitla o letla batho go tswelera go busa lefatshe, fa ba tswelera go tlola le go nyefola molao wa Modimo. Ke maikaelelo a Modimo gore tsatsi lengwe lefatshe le tla busiwa ka tshiamo ke Morena Jeso Keresete (*Ditiro 17:31*). Fa Jeso e le Kgosi, bontsi ba mathata a batho ba nang nao gompiono a tla rarabololwa. Nako e, ya boitumelo le kagiso, e tla bidiwa Puso ya Modimo.

Jeso o rutile barutwana ba gagwe go rapelela Puso e ya Modimo go tla mo lefatsheng, go re go tle go kgonagale gore Thato ya gagwe e diragale mo lefatsheng, fela jaaka baengele ba obamela Modimo kwa legodimong (*Mathaio 6 t 10*).

DIPOROFETO KA GA DILO TSE DI TLANG.

Re fitlhela mo Baebeleng dipolelopele tseo di totobetseng ka ga isago; e seng fela seporofeto se le sengwe; gongwe di le mokawana, mme re fitlhela di porofeto tse dintsi ka ga isago mo Baebeleng. Re fitlhela diporofeto tseo di amanang le motho gongwe batho; tseo di amanang le ditshaba tse di popota ga mmogo le tse di bokoa, tse dingwe tsa tsone, ka nako ya go kwalwa ga diporofeto tseno, dingwe tsa ditshaba tseo dine di ise di tsalwe.

Go nale diporofeto tseo di leng paka-khutswane, le tseo di bonetsweng pele mo pakeng e telele, diporofeto tsa dilo tse di tlatlang mo lefatsheng. Tseo dingwe tsa tsone di iseng di diragale gope, e tla bo e le la ntlha di diragalela lefatshe; tseo kitso ya tsone e gakgamatsang, e ise e ke e bonwe ke lefatshe, mme e le semaka go tsamaiso ya setho. Re fitlhela tsotlhe tseno mo Baebeleng. Re fitlhetse gore mo go tsone tsotlhe ga go epe ya tsone eo e fitlhetsweng e le maithamako-fela e se boammaaruri. Re tshwannwa ke go ithuta eng mo go tseno, a naa batho kwa ntle ga thuso, ba ka itse jang ka masaitseweng a no? Ba ne ba sa itse, ke ka moo banna bao ba kwadileng Baebele ba amogetse ditaelo go tswa godimo.

"Gonne ga go ise go ke go tle polelopele ka go rata ga motho, mme batho ba ba boitshepo ba Modimo ba buile, ba tlotlheditswe ke Mowa o o Boitshepo." (2 Petoro 1 t 21).

O seka wa nyatsa maatla a seporofeto sa Baebele. Petoro, mo kgaolong e re sa tswang go e nopola, o bua ka ga yone jaaka "*lefoko la polelopele le le tthomameng bogolo*" mme o e tshwantshanya le lesedi leo le phatsimang mo felong la lefifi (*t 19*). Seno ke sekai se se tshwanetseng. Re lebelela mo lefatsheng go re potologa, mme go bonala go se tharabololo ya mathata a lefatshe. Histori e bonala e le fela ditiragalo tseo di diragalang ntle le pelo. Fela, puiso ya Baebele e fetola tsotlhe tseno, e tthagisa bopaki boo bo ka se ganediweng, gore ditiro tsa batho di ka fa tlase ga taolo ya Modimo, mme di isa tlholego go nako ya tlalelo eo e sa lebelelwang- e tla bo e sa lebelelwa ke bontsi ba batho, fela bonnye ba bao ba kgethilweng ba tla bo ba letetse nako eo.

"Mogodimodimo o na le thata mo bogosing jwa motho, o bo neela yo a ratang go bo mo neela." (*Daniele 4 t 32*)

Mafoko a no a ne a lebisitswe go Nebukatenesare, Kgosi ya Babilone. E ne e se naane fela, kgosi Nebukatenesare e ne e le kgosi-kgolo ya bogosi bo bogolo ba kgale. Mo dinakong tsa segompieno, Babilone e ne ya epololwa, mme go fitlhetswe e ne e le toropo e kgolo e le ruri eo Baebele e buang ka yone. Dikete-kete tsa ditena tseo di neng di agile toropo eo, di epolotswe, mme sengwe le sengwe se kwadilwe leina la kgosi eo e neng e tletse boikgantsho, mme a busa lefatshe ka nako eo ya gagwe. Go ka letlwa go amogela fa e nnile kgosi-kgolo ya ntlha ya lefatshe; yo go ene go tilweng: "*Mogodimodimo o na le thata mo bogosing jwa motho*" mme o ne a bolelelwa tse dintsi go feta tseno.

PONO EO E GAKGAMATSANG

Bosigo bongwe Nebukatenesare a dutse mo setilong sa gagwe, a ipotsa gore go tla diragalang ka ga bogosi ba gagwe bo bogolo go fitisa, a naa bo tla kgaogana magareng a dikgosana tsa gagwe? Ke mang yo o tla rwalang tlhoro ya gagwe ya bogosi fa a se na go swa? Dipotso tsa mofuta o, gantsi ke masaitseweng, ka motho a sa itse tseo di tla diragalang morago ga go swa ga gagwe. Fela, Nebukatenesare o ne a newa dikarabo tseo a neng a ipotsa tsone ke Modimo. Re ka bala ka se mo bukeng ya Daniele kgaolo ya bobedi. Ka tswee-tswée e bale, ke nngwe ya dikgaolo tse di makatsang mo Baebeleng yotlhe.

Re bolelelwa ka ga toro e e tthagisang dikarabo tse Nebukatenesare a neng a ipotsa tsone ka mokgwa wa setshwantsho.

Motho a ka ipotsa go re ke eng Modimo a ne a itapisa ka go kgotsofatsa kgosi ya moikepi go araba dipotso tse a neng a ipotsa tsone? Go reng a ne a dira gore dikarabo tse di tle ka mokgwa wa toro, le gore, goreng setshwantsho seo se dirisitsweng, go dirisitswe mefuta ya ditshwantsho tsa ditshipi tse di farologaneng, tseo bokao ba tsone bo sa tthaloganngweng, le gone goreng a ne a lebala toro morago ga go re a tsoge?

Ditlhotlhomiso tseo di latelang di ka dirisiwa jaaka dintlha go leka go araba dipotso tseo di boditsweng, mme ga pe e tla nna ketapele go itsise dintlha tsa porofeto le go tla botlalong ga yone:-

Botlhokwa ba ga Nebukatenesare mo maikaelelong a Modimo, ga ba ikaega jalo-jalo mo bogolong ba bogosi ba gagwe, mme botlhokwa ba bogosi bo no ke gore bo thopile Iseraele, le go e isa kwa Babilone dingwaga di le 70, ka jalo bogosi ba Babilone bo ne bo akaretsa lefatshe la Iseraele. Lefatshe la Modimo – Batho ba Modimo – ba ne ba busiwa ke mokaloba o no wa Babilone Nebukatenesare.

Mokgwa o o dirisitsweng go lere molaetsa, o tthagisa monna Daniele, Mojuta go etelela pele, ke e ne fela yo o kgonneng go neelana ka tthaloso ya toro. Seno se totobaditse ntlha ya gore "*Modimo yo o tthagisang masaitseweng*" ke Modimo wa Iseraele fela. Thuto eno, ke e botlhokwa go tthaloganya Leano la Modimo.

Mokgwa wa go dirisa setshwantsho, ke mokgwa o o siameng go tthagisa kitso e ntsi ka go e sobokanya. Mo segompioneng go diriswa go takwa ga ditshwantsho (cartoons) go tthagisa seo se tshwanang le seno, fela ditshwantsho tse di takwang, di tlogela molaetsa wa se se fitileng, le se se diragalang ga jaana. Fela, Pono ya kgosi Nebukatenesare e bontsha fela tseo di tla diragalang mo isagong. Ke yone pharologanyo e no, le ditshwantsho tsa segompiono.

TLHALOSO YA PONO ENO

Mo torong ya kgosi, o bone seo gongwe e ne ka nosi a ka bong a se tthalositse jaaka Modimo wa seseto. E ne e le setshwantso sa monna, yo mmele wa gagwe o dirilweng ka mefuta e e farologaneng ya ditshipi. Sethwantsho go ya ka motaki se tthaloswa ka mokgwa o o latelang:- Tlhogo ya gouta, magetla le sehuba tsa selefera, mpa le dirope tsa kgôtlhô, momo ya tshipi, maoto bontlhanngwe e le tshipi bontlha nngwe e le mmopa. Setshwantsho se, sa tshipi se ne se e me ka dinao – go

fitlhela maatla a mangwe ao a sa bonweng a latlhela letlapa go itaya setshwantsho se sa monna fa dinaong tsa sone. Setshwantsho se sa thubega, masalela a sone a silega gonna lerole, ga tla phefo e maatla ya phatlalatsa lerole leno, mme letlapa leno la gola mo go makatsang go *"fetoga thaba e kgolo, la tlala lefatshe lotlhe."* (Daniele 2:35).

Tshotlhe tseno bokao ba tsone ke eng? Mafoko a a tshapileng a Daniele a tthagisitse tlhaloso ya seno e e sa belaetseng. Setshwantsho sa monna se emetse dipuso tsa lefatshe mo dipakeng tseo di tlileng go latela. Ditshaba tshotlhe tseo di neng di itsege mo lefatsheng ka nako eo, di ne di le ka fa tlase ga puso ya ga Nebukatenesare ya Babilone, yo o neng a emetswe ke tlhogo ya gouta mo setshwantshong sa monna. *"Ke wena tlhogo ya gouta"* (temana 38). Go latela bogosi bono go tla tsosiwa ba bobedi bo bo emetsweng ke 'seleferere', morago ba boraro le ba bone. Bogosi ba bone, bone bo tla nna popota fela jaaka 'tshipi'; mme morago ga maatla ao, go tla latela magosi ao a koafetseng:-

"Jaanong fa o bonye dinao le menwana ya tsona e le mmopa wa mmopi mo ntlheng nngwe le tshipi mo ntlheng e nngwe ke go re: E tla nna bogosi jo bo kgaogantsweng,...Fa menwana ya dinao e le tshipi mo gongwe le mmopa mo gongwe, ke gore: Bogosi joo bo tla nna thata mo gongwe, bo tla foforega mo gongwe....ga ba nke ba kgomarelana jaaka tshipi e sa tlhakane le mmopa." (Daniele 2:41-43).

Jaanong potso eo e tshwannwang ke go arabiwa ga jaana ke e e reng: ditiragalo tsa histori di bapisiwa jang le seporofeto seno? Go bapisa ga ditiragalo tseno go a gakgamatsa – ke ka moo, baithuti bangwe ba Baebele, ba neng ba akanya gore kgaolo ya Daniele e kwadilwe morago ga ditiragalo tseo e neng e porofeta ka tsone, seno ke bopaki ba gore seporofeto se, se nepagetse e le ruri. Ga go kgonagale go re ditiragalo tseno di diragetse pele buka ya Daniele e kwalwa, ka gonne porofeto e no e santsane e tla botlalong le mo malatsing a rona. Dikopiso tsa buka ya ga Daniele di bonagetse mo ngwageng-kgolo ya bobedi pele ga botsalo ba ga Keresete, e le dikwalo tseo di fitlhetsweng fa dineng di epololwa gona, ntlheng tsa lewatle le le suleng, mme tsa itsiwe jaaka 'Dead Sea Scrolls'.

HISTORI YA LEFATSHE KA BO KHUTSWANE.

Magosi a magolo (Empires) a le mane a latelane, lengwe morago ga le lengwe. Tlhotlhomisa go buka nngwe le nngwe ka ga histori ya lefatshe, o tla fitlhela go kwadilwe ka mokgwa o Babilone e neng ya thopiwa ke bogosi-kgolo ba Bamedia le Baperesia, bogosi-kgolo ba tlhakanelo bo Bamedia ba neng ba bo eteletse pele, mme morago ba etelelwa pele ke Baperesia. Bogolo ba bogosi-kgolo bono, bo ne ba fedisiwa ke Bogosi-kgolo bo bo latelang, bo eteletse pele ke 'Alexandra the Great', yo e neng e le e ne a simolotseng bogosi-kgolo bo bo bidiwang Ba-gerika 'Greek Empire'. Bogosi bono le bone ba nyelediwa ke bo bo neng bo le popota go bo feta, e bong ba Roma 'Roman Empire', ke bone bogosi-kgolo bo bo neng bo le popota kgotsa botlhomame go feta magosi-kgolo a mane ao a amegang.

Dingwaga kgolo di le dintsi di fitile, Roma e ntse e le bogosi-kgolo ba lefatshe. Ga go ise go ke gone le bogosi bo bo ka tshwantshisiwang le ba Maroma, 'bo bo thata jaaka tshipi' e bong bogosi-kgolo ba Roma 'Roman Empire'. Ke bogosi bo fe mo lefatsheng bo bo neng bo ka thuba gongwe go thopa bogosi bono ba Roma? Go ne go se bogosi bope bo bo neng bo ka leka go nyeletsa Roma. Roma e ne e ka se fetolwe, ka bogosi ba yone bo ne bo le popota go gaisa. Gone go se bogosi-kgolo bope, morago ga Babelone, Bamedia le Baperesia, Bagerika le Baroma.

Pele, itse gore bogosi-kgolo bono ba Roma bo ne ba kgaogana ka bobedi. Roma wa botlhaba, bo busiwa go tswa 'Constantinople', le Roma wa bophirima, bo busiwa go tswa Roma ka sebele (go botlhokwa go gakologelwa gore setshwantsho seo Nebukatenesare a se boneng, se ne se nale maoto (memomo) a mabedi a tshipi). Kwa bokhutlong, maphata a mabedi a no a bogosi ba Roma, ba ineela go tsamaiso e sele, le bobodu ba tsamaiso mo pusong, ka go sekamela mo bosuleng ba dikeletso tsa maphata ao a farologaneng gareng ga bogosi bono, mme morago ga mafatshe ao a neng a busiwa ke bogosi-kgolo bono ba Roma, ga tlhoga magosi a mannye ao a ileng a ikemela, a mangwe a magosi a no, a le maatla, mme a mangwe a le a a bokoa. Mme seno se tswelletse gonna maemo a ditiragalo tsa lefatshe e sale nakong tseo.

GA GO ISE GO KE GO TSOGE BOGOSI-KGOLO BOPE BA BOTLHANO, MORAGO GA BOGOSI-KGOLO BA ROMA, GO LATELA MAGOSI-KGOLO (EMPIRES) A MANE AO RE A TLHAGISITSENG, AO MAGOSI-KGOLO A NO, MMOGO A BUSITSENG LEFATSHE LA ISERAELE.

Diteko tse dintsi go tsosolosa bogosi kgolo bo bo latelang ba Roma di ne tsa nna gona, mme diteko tsotlhe di paletswe. Filipi wa bobedi (Philip II) wa kwa 'Spain', 'Napoleon 1', 'Kaiser Wilhelm II; Hitler...'. Gompiano re bona mafatshe a Yuropa a leka go itomaganya mmogo go itira seopo-sengwe. Go bonala go le thata e le tota! (fela ela-tlhoko, Yuropa ga e tsenyeletse lefatshe la Iseraele). Ke boammaaruri lefoko la baporofeta: *"Le fa ba tlhakana ka go nyalana ga batho, ga ba nke ba kgomarelana jaaka tshipi e sa tlhakane le mmopa"*.

Ke mang yo o ka neng a kgonne go bonela-pele ditiragalo tseno dingwaga di feta dikete di le pedi le halofo (2,500) tseo di fitileng ka ga seno? Ke mang yo o neng a ka tlhomamisa ka bogathamela-masisi, gore go tla tsoga magosi-kgolo a le mane, e seng a le mararo, gongwe a matlhano, gongwe a marataro? Ke mang, yo o tlhomamisitseng popego ya magosi-kgolo a no ka nepagalo e kalo? A go motho mongwe yo o ka kgonang seno?

Fela, ka kitso ya rona ya ponelo-pele ya setho, re tshwannwa ke go araba dipotso tse di fitileng ka go re, nyaa, re ela-tlhoko gore Daniele o tlagisitse fa kitso e no ya molaetsa wa gagwe e se ya gagwe: *"..Modimo o mogolo o itsisitse kgosi jalo se se tla dirafalang mo metlheng e e tlang. Toro ke ya nnete; tlhaloso ya yona e a ikanyega."* (Daniele 2:45)

Banna le Basadi bao ba badileng le go ithuta seporofeto seno, ka dinako tsotlhe tsa bophelo, ba fitlhetse motheo o o tiileng go tshepa Modimo le lefoko la gagwe. Ke tshepo e le wena, yo o balang mafoko a no o ka nnang le yona, mme o e kgaogane le ditsala le maloko a bantlo ya gago.

BONTLHA-NNGWE BA SEPOROFETO SENO, BO TLA DIRAGALA MO ISAGONG.

Re bone go le gontsi, ka fao ka iketlo le ka nepagalo e kgolo, mafoko a seporofeto sa ga Daniele a tlang botlalong ka teng, re tle lwa ke maikutlo-masha a go rata go itse bofelo ba seporofeto seno. Go re go tla felela jang. Re ka tlhalosa jang ka ga lefika le lennye leo le iteileng setshwantsho seno mo dinaong, mme ka go wa ga sone, le go thubega ga sone, sa silega gonna lerole, phefo ya phaila lerole la sone setshwantsho seno, mme lefika lone, la gola gonna thaba eo e tlang lefatshe-lotlhe.

Fa e le go re setshwantsho seno se emetse dipuso tsa batho, go raa gore letlapa le emetse maatla ao a tswang kwa ntle ga tsamaiso kgotsa dipuso tsa setho, ao a tlang go nyeletsa le go aga mo matlotleng a dipuso tsa setho. Maatla a no, a tlele *"go papetla, bo fedisa.."*. E no ke tlhaloso e Daniele a e neileng:-

"Mme e tla re ka malatsi a dikgosi tseo, Modimo wa legodimo o tlhome bogosi jo bo sa nyeleleng ka bosakhutleng. Bogosi joo ga bo nke bo amogwa ke morafe o mongwe...mme jona bo tla tlhomama ka bosakhutleng." (Daniele 2:44).

Seno ke nngwe ya ditsholofetso tse dintsi tseo Modimo o di diretseng lefatshe, go bontsha fa O sa latlha lefatshe, mme O na le leano, go pholosa lefatshe. Modimo o na le leano la go pholosa lefatshe – Leano le legolo leo e leng Motheo wa pholoso - O pholosa batho, mme leano leno le ikaegile mo mothong, e bong Jeso Keresete. Babadi ba ba kelo-tlhoko, ba tla lemoga ka ponyo ya leitlho go itse fa lefika *"le le kgomotsweng mo thabeng, e se ka diatla"* mme ba le tshwantshe le mongwe yo o tsetsweng gonna mopholosi wa batho, *'a kgomotswe'*, jaaka gontse, mo thabeng ya setho/botho, e seng ka diatla tsa setho, fela ka maatla a Modimo, mo botsalong ba gagwe bo bo gakgamaditseng. Jeso, o kile a bua ka ga e ne le maikarabelo a gagwe jaaka lefika – *".....yo o welang mo lentsweng leo o tla thubagana; mme yo lone le mo welang le tla mo papetla (pšhwetlakanya)."* (Mathaio 21:42-44) (Baebele ya seeng e fetoletswe botoka fano.)

Di tshupo tsotlhe di supa fa lefika le no le tla wela le go papetla lefatshe leo le leng mo tebalong. A naa wena o tla sia, o phologe mo pitlaganong e e tlelang lefatshe?

A naa o tla nna le seabe le poelo mo pusong ya Modimo, eo Jeso a tileng go e tlhoma mo no lefatsheng?

Jeso ka nosi, o nale maatla a go pholosa.

Fela, pele re tlogela seporofeto sa ga Daniele, a re e le-tlhoko gore thuto ya toro ya ga Nebukatenesare e tlhalositswe ka pono, e Daniele ka boene jaaka go kwadilwe mo bukeng ya *Daniele kgaolo ya bosupa*, e leng buka e e biditsweng ka leina la gagwe. Tshwantshiso e tsweleditswe pele, fela fano go dirisiwa ditshwantsho tsa dibata tse nne go emela magosi a magolo (empires) a mane ao a bontshitsweng mo torong ya ga kgosi Nebukatenesare. Temana eo e tshwanang le *Daniele*

2:44 eo e bolelelang-pele ka ga puso ya Modimo e neetswe ka mafoko a ga Daniele 7:27 jaana:-

"Mme bogosi le puso le borena jwa magosi a a fa tlase ga legodimo lotlhe di tla neelwa morafe wa baitshepi ba Mogodimodimo. Bogosi jwa gagwe ke bogosi jo bo sa khutleng. Dipuso tsotlhe di tla mo direla, di mo utlwa."

PUSO YA MODIMO

A mmadi wa mafoko ano, a se akanye gore seporofeto ka ga puso ya Modimo mo kgolaganong e kgologolo se fitlhelwa fela mo dikgaolong tseno tse pedi mo bukeng e no ya ga Daniele fela. Go bontsha fa e se buka e no fela, bula buka ya ga Jesaya, mo dintlha ka ga puso e no ya Modimo e e tlang, di tlhagisitsweng ka puo e e tlhamaletseng, ke gore kwa ntle ga tshwantshiso. Ka ntlha ya dinopolo tse dintsi mo bukeng ya moporofeta o no, Jesaya o kaiwa e le moporofeta wa puso. Re rotloetsa mmadi go bala dinopolo tse di latelang:-

"E tla re mo malatsing a bofelo thaba ya Ntlo ya Morena e bo e tlhomame, e okame dithaba, e godisitswe kwa godimo ga dithabana; ditšhaba tsotlhe di tla phuthegela kwa go yona. Merafe e mentsi e tla nanoga e re: "tlayang a re thalogeleng kwa thabeng ya Morena, kwa Ntlong ya Modimo wa Jakobe, gore o re rute ditsela tsa ona, re tle re tsamae mo ditseleng tsa ona; gonne molao o tla tswa kwa Sione, Lefoko la Morena le tswa kwa Jerusalema. O tla seka mo gare ga ditšhaba, a siamisa merafe e mentsi. Foo ba tla thula ditšhaka tsa bona megoma, ba fetola marumo a bona disekele. Setšhaba ga se nke se somole tšhaka go tlabana le se sengwe. Ga ba kitla ba tlhola ba ithuta tlabano" (Jesaya 2:2-4).

"Bonang, Morena Modimo o e tla a le thata; letsogo la gagwe le a busa. Bonang, o na le tuelo ya gagwe; papadi ya gagwe e mo etelela pele." (Jesaya 40:10) Baebele ya seeng e fetoletswe botoka fano.

Go le jalo, go botlhokwa go lebelela ditemana tseo di baang dintlha go tlhalogangwa, pele motho a ka solofela phologo. Re tlhopha temana go tswa go Jesaya go bontsha seno? Temana ke *Jesaya (66:2)* :-

"...Mme yo ke tla mo lebang, ke yo o bogisegang, yo o mowa o sugegileng, yo o boifang lefoko la me." (Baebele ya seeng e botoka le fano.)

TLHALOSO YA GA DANIELE

Tlhaloso e no ga se tlhaloso ya mokwadi wa dithuta-tlhare tseno. BUISA *Daniele kgaolo ya 2*. Daniele o rile:-

"fela jaaka o bonye lefika le kgomolwa mo thabeng, e se ka diatla, le pšhwetlakanya tshipi le kgotlho le mmopa le selefera le gouta. Modimo o mogolo o itsisitse kgosi jalo se se tla dirafalang mo metlheng e e tlang. Toro ke ya nnete; tlhaloso ya yona e a ikanyega."

BOGOSI BA MODIMO

Fela jaaka bogosi ba Bamedia le Baperesia bo latetse bogosi ba Babelone; fela jaaka bogosi ba Roma bo latetse bogosi ba Bagerika; fela jaaka go totobetse gore ga go aka ga tsoga bogosi-kgolo ba botlhano morago ga magosi-kgolo a no, a mane a sena go feta fela jaaka go porofetilwe. Go raa gore le bone bontlhannngwe ba seporofeto seno, bo tla tla botlalong fela jaaka go porofetilwe ka magosi-kgolo ao a fetileng.

"Mme e tla re ka malatsi a dikgosi tseo, Modimo wa legodimo o tlhome bogosi jo bo sa nyeleleng ka bosakhutleng... Bo tla pšhwetlakanya, bo fedisa magosi aotlhe ao, mme jona bo tla tlhomama ka bosakhutleng" (Daniele 2:44).

Lefika le lennye leo le nyeleditseng setshwantsho seo Nebukatenesara a se boneng, seo se neng se emetse dipuso tsa lefatshe leno go tloga kgale, la gola gonna thaba e kgolo eo e ileng ya tlala lefatshe-lotlhe. Letlapa leno le emetse Bogosi ba Modimo.

Daniele o feleletsa seporofeto seno ka gore:- *"Toro ke ya nnete; tlhaloso ya yona e a ikanyega."*

E no ke nngwe ya diporofeto tse dintsi tsa tse dingwe, tseo di re neeleng tsholofelo le go ikanya maikaelelo a Modimo ka ga lefatshe leno, gore a tla diragala, mme a tle botlalong.

THUTO YA KGOLAGANO E KGOLOGOLO, GA MMOGO LE E NTSHA.

Batla mo Baebeleng ya gago ditemana tseo re di lebeletseng mo thutong e e fitileng, tseo ke *Dipalo 14 t 21 le Ditiro 17 t 31*.

Fa puso ya Modimo e sena go tlhongwa, go tla nna le tshiamo ya Modimo ka mokgwa o puso e no e tla busiwang ka teng, ga go kitla gonna le kgatelelo le tlhokofatso ya bao ba senang molato.

"Ga a nke a athola ka fa matlho a gagwe a bonang ka teng, le e seng go siamisa ka fa ditsebe tsa gagwe di utlwang ka gona. Mme o tla atholela ba ba kwa tlase ka tshiamo, a sekela ba ba pelonolo mo lefatsheng ka nnete; o tla itaya Morena yo o setlhogo ka thupa ya molomo wa gagwe, a bolaya moikepi ka mowa wa molomo wa gagwe." (Jesaya 11 t 3-4)

Ka nako eo, mafoko a buka ya *Dipalo 14 t 21*, a tla bo a tlike botlalong jaaka baengele ba kile ba opela fa Jeso a ne a tsalwa. Fa Jeso e le kgosi ya lefatshe-lotlhe, go tla twe: *"Tlotlo a e nne ya Modimo kwa magodimong le kagiso mo lefatsheng mo bathong ba o ba itumelelang"* (Luke 2 t 14).

Buka ya bofelo ya Baebele e tlhalosa maemo ao a tla bong a rena fa Jeso e le kgosi mme maikaelelo a Modimo a diragetse jaana:-

"Jaanong ka utlwa lentswe le legolo le tswa sedulong sa bogosi le re: "Bona, boago jwa Modimo bo mo bathong! O tla aga nabo; bona ba tla nna batho ba o ne; mme Modimo ka osi o tla nna nabo."

"Modimo o tla phimola dikeledi tsotlhe mo matlhong a bone; loso ga lo ne lo tlhola lo nna teng, le bohutsana le selelo le botlhoko ga dine di tlhola di nna teng; gone dilo tsa ntlha di fetile." (Tshenolo 21 t 3-4).

BOGOSI BA BOAMMAARURI.

Moapostolo Petoro e ne e le moemedi wa ba-apostolo ba bangwe, fa a ne a botsa Jeso potso a re: *"Bona, rona re tlogetse tsotlhe, ra go sala morago; re tla boelwa ke eng?"*. (Mathaio 19 t 27).

Karabo ya ga Jeso e botlhokwa. O gateletse go re puso eo a neng a e rera, e ne e le puso e o e tla bonalang mono lefatsheng sefatlha-

matlho (in reality or literally) jaaka re bona dipuso tsa lefatshe ga jaana, mo barutwana ba gagwe ba tla kgaoganang puso le Jeso go busa:-

"Ammaaruri ke lo raya ke re: E tla re mo bontšhwafatsong, fa Morwa-motho a nna mo sedulong sa bogosi sa kgalalelo ya gagwe, le lona ba lo ntatetseng lo nne mo ditulong tsa bogosi di le 12, lo buse ditso di le 12 tsa Iseraele. Le mongwe le mongwe yo o tlogetseng matlo gongwe bomorwa-rraagwe gongwe bokgaitسادie gongwe rraagwe gongwe mmaagwe gongwe bana gongwe masimo ka ntlha ya leina la me, o tla amogela bontsi jo bo fetang tseo, a ba a ja boswa jwa botshelo jo bo sa khutleng." (Mathaio 19 t 28-29).

JESO O TLILE GO BOELA MO NO LEFATSHENG GAPE.

Gore go kgonagale go tlhonga ga puso e e bonalang (literal kingdom) mo lefatsheng, Jeso o tlile go boa gape. Fa a ne a tthatlogela kwa legodimong, morago ga go konosetsa boruti jwa gagwe, baengele ba boletse barutwana ba gagwe gore:-

"Jeso yole yo o tsholeleditsweng kwa legodimong, a tswa mo go lona, o tla boa a tla fela jaaka lo mmonyane a ya kwa legodimong" (Ditiro 1 t 11).

Poelo ya ga Jeso mono lefatsheng gape, go tla go tlhoma puso ya Modimo mo go lone, e le go tliša botlalong tokololo ya bofelo ya leano la Modimo go pholosa lefatshe, e tla lebelelwa mo dithutong tse di latelang. Thuto tse dintsi tseo Jeso a di rutileng a dirisa ditshwantshiso, di ruta fa tuelo ya badumedi e tla go newa ka nako eo Jeso a boelang mono lefatsheng ka yone, go tla go tlhoma puso eno ya Modimo mo go lone. Ka jalo! Go botlhokwa gore re ipaakanye; re ipaakanyetse tsatsi leo; la go boela gape ga Jeso mo no lefatsheng.

TSHOBOKO YA DINTLHA TSE DI LENG BOTLHOKWA

- ❖ Baebele e gatelela tshiamo ya Modimo le lorato la gagwe.
- ❖ Modimo ga wa ikaelela go tlogela lefatshe mo maemong ao ga jaana a le aparetseng, mo go tletseng boleo.
- ❖ Modimo o tlile go tsereganya mo ditiragalong tsa polotiki ya lefatshe go le sokolola.
- ❖ Jeso o tlile go dirisiwa jaaka Kgosi.

- ❖ Ditiragalo tsa lefatshe, tse di tthagisitsweng mo bukeng ya *Daniele* 2 di re neela tsholofelo gore leano la Modimo la go pholosa lefatshe le tla diragala ka boammaaruri.
- ❖ Fa Jeso a tla go busa lefatshe mo pusong ya Modimo, balatedi ba gagwe ba tla go tshegofadiwa le go atswiwa ka go neelwa maemo mo pusong ya ga Jeso, mme ba tshwannwa ke go ipaakanyetsa go boa ga gagwe.

DITEMANA TSA GO BALA BAEBELE

Jesaya 11; Jesaya 35; Matthews 19 & 25; Daniel 2

Dipotso tsa Thuto ya 3

Sega tsela ka fa tlase ga karabo kgotsa dikarabo tseo di nepagetseng, mme o ise dikarabo tsa gago kwa lethareng le le mo magareng go sobokanya dikarabo tsa gago.

1. Modimo o ratile lefatshe mo go kalo mo..... (a) o rometseng ditlha-tsa ngwaga (b) o bileng wa neela Morwa wa wa gagwe yo o tsetsweng a le esi, (c) wa neela Baengele (d) wa neela Molao
2. Ke bogosi-kgolo bofe ba bobedi bo bo emetsweng mo setshwantshong seo kgosi Nebukatenesare a se lorileng? (a) Babilone (b) Gerika (c) Roma (d) Media-Peresia
3. Nebukatenesare o bone eng seo se iteileng setshwantsho seno, mo torong ya gagwe? (a) Modimo wa seseto (b) Lefika (c) Seatla (d) Sabole
4. Baengele ba ne ba opela ba reng ka ga maemo a lefatshe fa Jeso a ne a tsalwa? (a) Mongwe le mongwe o tla dira go rata ga gagwe (b) Mongwe le mongwe o tla utlwela yo mongwe botlhoko (c) Ga go ope yo o tla tlhokang go dira (d) Go tla nna kagiso mo lefatsheng
5. Ke mang yo o tla busang lefatshe ka tshiamo? (a) Morwa Modimo (b) Moapostolo Poulo (c) Moapostolo Petoro (d) Moprofeta Elia
6. Mo kgaolong ya bobedi ya ga Daniele re bala gore:- "...Mme e tlare ka malatsi a dikgosi tseo, Modimo wa legodimo o tlhome bogosi jo bo sa nyeleleng....." (a) Dingwaga di le 6,000 (b) Botshelo-jotlhe (c) Ka bosakhutleng (d) Dingwaga di le 1 00 000

7. Jeso o solofeditse barutwana ba gagwe gore:- (a) Ba tla amogela khumo (b) Ba dula mo sedulong sa bogosi go athola merafe ya Iseraele (c) Ba tla nna le letlotlo le boitumelo
8. A naa Baebele e re bolelela fa Modimo o ikaeletse go tlogela lefatshe go tswelala ka fao lentseng ka teng ga jaana? (a) Ee (b) Nyaya (c) Ga ke itse (d) Baebele ga e re sepe
9. Jeso o kae ga jaana? (a) Mo lefatsheng (b) Kwa legodimong (c) Mo lebitleng (d) Kwa lefatsheng la Iseraele
10. Poulo o boleletse batho ba kwa Athene (Ditiro 17) gore Modimo o neetse bopaki gore lefatshe le tla busiwa ka tshiamo ke monna yo Modimo o mo itlhophetseng. Bopaki boo ke bofe? (a) Botsalo ba Jeso (b) Go bapolwa ga Jeso (c) Go tsosiwa ga Jeso mo baswing

.....

THUTO YA 4

LOSO

Matlhotlhapelo gantsi a nna setlhogo sa dikgang tsatsi lengwe le lengwe. Gantsi loso le le setlhogo le tsosa kगतlego ya rona; fela, setlhogo ka ga kitso ya loso ga se dikgang tseo di kगतlang bontsi ba batho gompiano. Fela, nako e e go tsereng go bala ditlhaka tse di fitileng tseno, go phopholetswa fa ka nako eo, go setse go sule batho ba ka nna ba le 25-30 (go raa gore batho ba ka nna 6,250 ka ura gongwe batho ba ka nna 150,000 tsatsi le tsatsi baa-swa). Tsatsi lengwe o tla bo o le mongwe wa bone! Letlhakore le lengwe, ke gore ga o kitla o nna karolo ya go thusa mo matlhotlhapelong ao a tlhagang nako le nako, mme batho ba le mokawana ba swa, fela, ka tsatsi lengwe tiro eo o e dirang tsatsi le letsatsi e tla khutla, fela, lefatshe le tla tswelala go tshela ntle le wena. Ke ka moo, go itse le go ithuta ka ga setlhogo sa mothale o no go le bothokwa thata.

Go akanya ka loso go tsosa dipotso di le dintsi, "Ke eng nna?" 'Ke diragalelwa ke eng fa ke swa? 'Ke amana jang le tlhologo ya Modimo gongwe maikaelelo a gagwe ka ga tlhologo ya gagwe?'

Fela go mekgwa e le meraro eo motho a ka tsibogelang loso ka teng:-

1. Go ikgatholosa loso;
2. Gonna le maikutlo a go re loso ga se seo se diragalang fa o sule.
3. Go batlisisa ka ga loso, le go tsibogela mekgwa eo e tthagisitsweng ke Modimo go itshireletsa kगतlhanong le loso.

A re lebelele sentle mekgwa e no e meraro ya go tsibogela loso.

1. GO IKGATHOLOSA LOSO

Seno ke tsibogo eo e golang ya batho bao ba rotloediwang ke ditso tsa segompiano tsa kwa Yuropa le Amerika. Tebo ya gonna le dikhumo, thuto eo e laolang ditso tsa seeng (tseo ba reng ke tllhabologo 'western Culture') eo motheo wa setso seno, o leng mo thutong ya kitso ya maranyane (Science). Tebo ya mathata a mekgwa e no ya kitso ya maranyane (Science) e kgonagala fela ka dilo tse di lekanyeditsweng, tse di kgonwang go lekannngwa.

Go phopholetsa ka ga loso ke selo modiro gompiano, batho ba ipotsa go re 'Go diragala eng morago ga go swa?' Potso e no gantsi ga e na dikarabo fa o dirisa dikakanyo tsa segompiano tsa kitso ya maranyane (Science).

Batho ba bantsi, ba tsewa ke sedidi ka ga dikgakgamatso tse dintsi tseo di tlileng ka kitso e no ya boranyane, mme ba itebatse loso ka mekgwa yotlhe, ba be ba solofele go re kitso ya bone e ka bapholosa.

2. GO NNA LE MAIKUTLO A GO RE LOSO GA SE SEO SE DIRAGALANG FA O SULE.

Seno ke thuto ya bogologolo eo e dumelwang ke bontsi ba ditumelo tseo di tletseng mo lefatsheng. Loso, jaaka go bolelwa, ga se bokhutlo ba botshelo, mme ke tsela nngwe go tswa mo lefatsheng leno, go ya go le lengwe kwa Modimong.

Kwa motheong wa thuto eno, go tumelo ya go re motho o na le mowa o o sa sweng 'immortal soul'; motho ga se nama kgotsa mmele fela, yo re o bonang, mme ke mowa o o mo teng ga gagwe o o sa sweng, mme o tswelela go tshela ka mokgwa mongwe fa motho a sena go swa.

Fela, kakanyo ya mofuta o no, ga e na bopaki, go tswa mo kitsong ya botshelo, kgotsa le go ne go tswa mo di bukeng tsa ditumelo tsa

lefatshe tseo di kwadilweng ke batho, kwa ntle ga Baebele (*2 Thimothei 3 t 16*). Kakanyo tsotlhe tseno ke di tsia-badimo fela, tsa bao ba leng mo lefifing fela. Diphitlhelelo tsa segompiano tsa boranyane (science) di tlhagisitse di lo tse dintsi ka ga motho, fela ga di pake fa go le sengwe seo se tsweleng go tshela fa motho a sena go swa. Motho o tlhoka tshenolo e e ikanyegang, eo fela e ka bonwang go tswa go Modimo, motlhodi wa motho, ka ga thuto ya loso.

Baebele ke buka e le nosi fela, eo e tlhagisang thuto ka ga seno, mme e gatelela gore motho o tshwannwa ke:

3. GO BATLISISA KA GA LOSO, LE GO TSIBOGELA MEKGWA EO E TLHAGISITSWENG KE MODIMO GO ITSHIRELETSA KGATLHANONG LE LOSO.

GA GONA GOPE MO BAEBELENG, FA GO KWADILWENG GO RE, KGOTSA, GO ROTLOETSA KAKANYO YA GORE MOTHO O NA LE MOWA O O TSWELELANG GO TSHELA FA MOTHO A SENA GO SWA.

Seno se ka gakgamatsa batho ba bantsi bao ba dumelang le go tshola ditumelo tsa bokeresete ba kgale bo bo sa netefalang (orthodox Christianity). Baebele e re:-

"Gonne ba ba phelang ba itse gore ba tla swa. Mme ba ba suleng ga ba itse sepe; ga ba tlhole ba na le tuelo, gonne go ba gopola go lebetswe." (Moreri 9 t 5, 10).

Lebaka leno, le ka tswa le sa amogelesege sentle go le akanya, fela, e tshwanetse ya nna lebaka la go ruta gore re ikobe fa pele ga Modimo, le go re motho o tshwannwa ke go lemoga tlhokego ya gagwe go tsibogela tsela eo Modimo o e tlhagisitseng go tila loso.

PHOLOSO E TLA KA GO IKOBA!

Modimo o buile, *"Mme yo ke tla mo lebang, ke yo o bogisegang, yo o mowa o sugegileng, yo o boifang lefoko la me."* (Jesaya 66 t 2).

Tlhaloso ya lefoko *"sugegileng"* ke go re motho a lemoge fa a se na sepe se se tlhwatlhwa fa a sa ntse a phela mo mmeleng o no wa loso. Lefoko *"bogisegang"* le kaya boikobo.

Motho ka tlholego ke sebopiwa se se ikgantshang. Kakanyo ya gonna le mowa o o sa sweng, e rotloetsa boikgantsho bono a tsetsweng ka jone. Fela, fa re batla go itse boammaaruri botlhe, re ka dira sentle go kgaphela thoko, dithuto tsotlhe tseo di senang motheo, e le dikakanyo tsa setho, go sa kgathalasege gore di kgatlisa go le kana kang. Re kgatlegele go ithuta seo Modimo o se tlhagisitseng ka ga popego ya motho.

POPEGO YA MOTHO

Baebele e ruta go tswa kwa tshimologong ka ga popego ya Motho. E re bolelela ka fao mo tshimologong ya motho, loso le tlileng ka teng. E bua fa motho wa ntlha e ne e le Atamo le Efa, ga se di tsie-badimo dikgang tseno! Lebelela o akanye ka ga boleng ba mabaka ao a kwadilweng go tswa mo kgaolong ya ntlha ya Baebele.

"Ke fa Morena Modimo o bopa motho ka lerole la mmu, o budulela mowa wa botshelo mo dinkong tsa gagwe; motho a nna mophedi (motshidi) jalo." (Genesi 2 t 7).

Mmele wa ga Atamo o dirilwe ka mmopa, sediriswa seo se dirisitsweng go bopa sengwe le sengwe. Mmopa o no wa bopiwa ke motlhodi yo mogolo, ka matsetseleko a magolo go bopa mmele wa motho, le tsotlhe ditokololo tsa o na. Ka mokgwa mongwe, matsetseleko otlhe ao, a diragala gompiano mo popelong ya mosadi fa a le moimana.

Mmele wa ga Atamo wa lerole, wa neelwa bophelo go tswa go Modimo, o ne a *"budulela mowa wa botshelo mo dinkong tsa gagwe"* mme seo se kabong e le setopo, se ne sa nna le botshelo, *" a nna mophedi (motshedi) jalo"*.

MOWA

Bophelo boa gakgamatsa, ga bo kake ba tlhaloswa, fela, boa lemogwa fa bo tsentswe mo mmopeng o o senang bophelo. Ga go na bopaki bo bo supang fa bophelo bo kanna teng kwa ntle ga mmele, bo tshela e le bone fela ka tokologo kgotsa ka bobone. Baebele e ya tlhagisa, le kitso ya bophelo e bontsha fa "Mmele" le "Botshelo" di lala mmogo, se sengwe se ikaegile go se sengwe, mme tsotlhe di tlhola seo re reng ke *"mowa wa botshelo"* gongwe *'setshidi'*.

Lefoko 'mowa' le dirisitswe gantsi mo Baebeleng, le kaa motho gongwe setshidi, e kanna motho kgotsa phologolo. Le fetoletswe gantsi jaaka 'tlhologanyo', 'phologolo', 'motho', 'sebopiwa', fela, lefoko le no 'mowa' ga le ke le amangwa le bosasweng.

MOPHEDI (MOTSHIDI)

Mafoko a *Genesisi 2 t 7*: "*motho a nna mophedi (motshidi) jalo.*" bokao ba o ne ke go re motho a nna le botshelo fela jaaka diphologolo tse dingwe tseo Modimo o di tlhodileng.

Lebelela *Moreri 3 dt. 19-20*: "*Gonne tse di dirafalelang bana ba batho di dirafalela le diphologolo. Tatlhego ya bone e tshwana fela le ya tsone: Ba swa jaaka di swa. Mowa wa botshelo o le mongwe o mo go bone le mo go tsone. Ga go na sepe se motho o gaisang diphologolo ka sona. Gonne tsotlhe ke boithamako fela. Dilo tsotlhe di ya mo felong go le gongwe; tsotlhe di tswa mo leroleng, tsotlhe di boela mo leroleng.*"

Lefoko leo le fetoletsweng 'Mowa' (ka puo ya seeng 'soul') bokao ba lone ke 'sebopiwa'. Motshidi go tewa motho. Mowa o ka se phele o le nosi kwa ntle ga motho kgotsa phologolo. Ditemana tseo di neilweng di bontsha fa motho a ikaegile gotlhelele mo Modimong go bona botshelo. Fa Modimo o goga Mowa wa gagwe, kgotsa se a se buduletseng, go tswa mo mothong, motho o fetoga setopo; mmopa o o senang botshelo; fela jaaka pele a budulelwa mowa wa botshelo. Go botlhokwa go tlhologanya seno, ka gonne bakeresete ba bantsi ba dumela gore motho o nale 'mowa o o sa sweng' ('immortal' soul ka puo ya seeng) o o tsheleng ruri morago ga loso, kgotsa fa Modimo o sena go goga pudulelo ya gagwe.

Seno ga se rutiwe ke Baebele. Kakanyo eo ya gore mowa o tswela go tshela morago ga go swa, ke kakanyo eo e fosagetseng eo e tlalatladitsweng ke noga eo e neng e raela Efa. Ke maaka a matala ao a simolotseng mo tshingwaneng ya Etene. O rile mo go Efa, "*Nnyaya, ga lo kitla lo swa!* – seo se farologanyeng le seo Modimo o se boleletseng Atame le Efa. *Moreri 12 t 7* e bontsha go ikaega ga motho mo Modimong go bona botshelo le tlhologo ya gagwe; "*Lerole le tla boela mo lefatsheng jaaka le ne le ntse. Mme mowa o tla boela kwa Modimong, kwa o ne o tswa teng.*" Seno ga se bopaki ba gore motho o ya legodimong fa a swa. Lebelela buka ya *Johane 3 t 13* o e le tlhoko mafoko a no: "*Ga go ope yo o kileng a tlhatlogela kwa legodimong.*" *Motho oa swa ka ntlha ya boleo: "... mowa o o leofang ke ona o o tla*

swang". Mo bukeng ya *Baroma 3 t 23* re bala gore: "*gonne botlhe ba leofile, ba tlhoka tlotlo fa pele ga Modimo*". Ka jalo, go raa gore rotlhe re a swa, mme re nyelele go fitlhela tsogo ya baswi, eo e letelwang mo lebitleng, e seng kwa legodimong jaaka go dumelwa. Buka ya *1 Bakorinthe kgaolo ya lesome le botlhano*, e bua ka tsholofelo ya tsogo ya baswi ka botlalo.

MOTHO – SEBOPIWA GO RORISA MODIMO.

Maikaelelo a Modimo go bopa motho, jaaka a bopile tlholego yotlhe, e ne e le gore, e ne Modimo o itumedisiwa ke tlholego eo a e bopileng. Thato ya gagwe e diragale: "*Gonne o tlhodile dilo tsothe, tsa nna teng, di bopilwe ka fa thatong ya gago*" (*Tshenolo 4 t 11*).

Go farologana le tlholego ya diphologolo, motho o ne a newa go itlhophelela go dira thato ya Modimo kgotsa go dira thato ya motho, go obamela kgotsa go se obamele; maitsholo a gagwe a tla bontsha tlhopo ya gagwe. Ga jaana re lemoga gore go ne go ka itumedisa jang, fa boikgethelo bono bo ne bo ka dirisetswa go kgatla Modimo go na le go kgatla motho. Ke boitumelo boo ka setho, batsadi ba ka itumelelang bana bao ba ba utlwang le go dira jaaka ba ba kaela, batsadi bano ba nna le boitumelo jo bo ka se lekanngweng, le go eleletsa bana ba ba utlwang masego mo botshelong.

GO PALELWA GA MOTHO.

Go leka tsibogo ya motho go boikgethelo bo a nang nabo, Modimo o lekile Atamo le Efa. Ba ne ba bolelelwa:

"O ka ja mo ditlhareng tsothe tsa tshimo ka kgololesego. Fela setlhare sa kitso ya molemo le bosula sona o se ka wa se ja! Gonne ka letsatsi le o se jang, o tlike go swa" (*Genesi 2 t 16-17*).

Motho o ne a palelwa ke go tshegetsana molao o no, mme ka go palelwa ga gagwe a itlisetsa loso. Atamo le Efa ba ne ba raelwa ke tshwaelo ya noga, gore ba tla tshwana le Modimo, ba itse pharologanyo gareng ga tshiamo le bosula. Ka gonne leungo le ne le lebega le eletsega, le siametse go ka jewa, ka o na mokgwa o no, boikgantsho le keletso ya bone ya ba feketsa mme ba ntsha letsogo go le kgetla le go le ja. Semelo kgotsa mekgwa e no e mebedi e ne ya nna eo e leng motheo wa botho wa keletso go laola botho ba rona e sale. Ela-tlhoko mafoko a noga fa e raela Efa, "*Nnyaya, ga lo kitla lo swa*" (*Genesi 3 t 4*).

Mafoko a no ke Maaka, ao a buiwang ke noga, a ganetsana le seo Modimo o se buileng "*...o tlike go swa*". Maaka a no ke o ne a theileng

tumelo ya bokeresete ba kgale (orthodox Christianity) bo bo tlhamilweng ke batho e sa le.

GO HUTSIWA GA MOTHO

Atamo le Efa ba welwa ke khutso e e ba tshwanetseng ya Modimo. Mafoko ao a dirisitsweng fa Modimo o athola tlolo ya bone, a re naa motheo wa go tlhalosa loso go re ke eng.

"..O lerole, mme o tla boela leroleng" (Genesi 3 t 19).

Go raa gore, fa motho a swa, o khutla go tshela mme a bole gonna lerole leo a bopilweng ka lone kwa tshimologong. *"Fa mowa wa gagwe o tswa, o boela gape kwa mmung wa gagwe; maikaelelo a gagwe a fele ka lone letsatsi leo." (Pesalome 146 t 4).*

Loso ke khutso (katlholo) ya go sa obamele Modimo, ga se tshegofatso. Morago ga gore Modimo o athole ka mokgwa o no, wa baa motlhokomedi go thibela motho go ntsha letsogo go ja setlhare sa botshelo, *"... a tloga a phela (tshela) ka bosakhutleng" (Genesi 3 t 22).*

BOLEO

Loso ke kotlhao ya go leofa. *"Mowa o o leofang ke ona o tla swang" (Hesekiele 18:4).*

Go botlhale bongwe mo mafokong a no. BOLEO BO TSALA LOSO. Go le jalo, go botlhokwa go tthaloganya go re 'BOLEO' ke eng, re tle re kgone go ka tla go swela ruri. Boleo ke go sa dumeleng lefoko la Modimo le go sa obameleng thato ya gagwe. Ditlamorago tsa boleo di aparetse lefatshe lotlhe. *"gonne botlhe ba leofile, ba tlhoka tlotlo fa pele ga Modimo" (Baroma 3 t 23).*

Ka re le dikokomana tsa ga Atamo le Efa, re amogetse mokgwa o no wa go leofa, go tswa go bone. Bokoja bo no bo kaiwa e le 'botho' kgotsa mekgwa ya 'setho' gongwe go ya ka Baebele se go tweng ke "nama", gongwe "kakanyo ya setho". Mekgwa e no e ka tsaya ditshwano tse di farologanyeng, *"Ditiro tsa nama di a bonatshega, e bong tlhalo le bokoja le se se maswe le boitaolo, le tirelo-medimo e sele le tiriso ya mereo le tthoano le komano le lefufa le dikgakalo le dikganetsanyo le diphapaano le dikgaogano tsa maitirelo le tsa bopelotshetlha le dipolao le tsa botagwa le mediro ya thapelo le tse ntseng jalo." (Bagalatia 5 t 19-21).* Tseno ke ditiragalo tsa tlholego tseo Atamo le Efa ba di dirileng tsa botshelo dingwaga di ka tswe di le dikete di le thataro (6,000) tseo di fitileng. Go sa obameleng melao ya Modimo go tlišitse lefatshe go iphitlhela le ntse jaaka le ntse gompiano.

TSHOLOFELO E LE NNGWE

Mo thutong ya bobedi, re lebeletse semelo (character) sa Modimo. Jaanong mo thutong tseno re bone semelo (character) ka bokhutswane sa motho. Fela, tshwantshiso e e makatsang e tlhagisiwa ke mafoko a no a a latelang: *"Megopolo ya me ga se megopolo ya lona, le gona ditsela tsa lona ga se ditsela tsa me. Gonne ditsela tsa me di okame megopolo ya lona jaaka legodimo le okame lefatshe."* (Jesaya 55 t 8-9).

Go tlhalosegile jaanong go re, ke go reng motho a tshwanetswe ke go swa. Modimo o siame mme tshiamo ya gagwe ga e kitla e letla badira dibe go tshelela ruri. Fela, sengwe sa tseo di farologanyang Modimo le medimo e mengwe, ke boutlwelo-botlhoko le boitshwarelo ba gagwe.

"Mme boitshwarelo bo fa go wena gore o tle o boifiwe". (Pesalome 130 t 4) Boitshwarelo ba Modimo bo tlhokagala e le tota, ka motho a sa kgone go emisa go leofa. *"Fa re re, ga re na boleo, re a itsietsa, mme boammaaruri ga bo yo mo go rona"* (1 Johane 1 t 8). Baebele e tlhalosa ka botlalo tsela ya Modimo – tsela e le nngwego re golola mo boleong le mo losong. Tsela eo ke ya 'Tumelo'. Tumelo eo Modimo o e batlang e e tlhwa-tlhwagodimo, e bile e kgethegile. Tumelo e no e tlhalosiwa fa e le go *"ikanya dilo tse di solofelwang le go thomamisa dilo tse di sa bonweng"* (Baheberere 11 t 1).

Tumelo ga se e fofetseng gongwe go dumela go di tsia-badimo. Ke go ikanya Modimo ka bojotlhe ba pelo ya gago, le go dumela gore o nonofile go diragatsa dilo tseo Modimo o di solofeditseng, le fa e le go di diragatsa (mo matlhong a rona) go bonala e kete ga go kitla go kgonagala. Tumelo ya rona e tshwannwa ke go bontshiwa ka go obamela melao ya Modimo. *Kgaolo ya lesome le bongwe ya lokwalo go Baheberere* e bontsha le go tlhalosa ka dikai, ka ga batho ba tumelo. Yo o mogolo go bone go bontshiwa e le Aborahame *"a dumela Morena; mme tumelo eo ya kaiwa tshiamo ya gagwe"* (Genesi 15 t 6).

KA JALO TUMELO YA GAGWE E NE YA LATELWA KE GO OBAMELA MODIMO.

Bala *Jakobe 2 dt 17-26*

Ka jalo, tumelo le kobamelo, ka boutlwelo-botlhoko ba Modimo, di ka re tlisetsa boitshwarelo ba dibe tsa rona, go le jalo loso le kgonwe go ka fenngwa. **SENO KE TSELA FELA E LE NOSI, EO MOTHO A KA SOLOFELANG GO AMOGELA BOSASWENG KA YONA.** Botshelo bo bosakhutleng ke mpho go tswa go Modimo, ga se tuelo ya gonna mosiami. *"gonne tefo ya boleo ke loso, mme neo ya bopelotlhomogi jwa*

Modimo ke botshelo jo bo sa khutleng jo bo bonwang mo go Keresete Jeso, Morena wa rona" (Baroma 6 t 23). Kgonagalo ya seno, ke ka ntlha ya setlhabelo seo se dirilweng ke Jeso Keresete, re tla ithuta ka ga seno mo thutong tse di latelang mo bukeng e no. Bophelo bo bosakhutleng ke neo eo e tla neelwang mo isagong, e seng jaanong mo maphelong a rona, e tla neelwa fa Jeso a sena go tsosa baswi. "Ba bantsi ba bone ba ba robetseng mo leroleng la lefatshe ba tla thanya; bangwe ba tla tsogela botshelo jo bo sa khutleng, ba bangwe ba tla tsogela ditlhong le kilego tse di sa khutleng" (Daniele 12 t 2). Bao ba tla bong ba segofetse go amogela mpho e no, ba tla fetolwa, ba fetolelwa go mmele yo o sa sweng, ba nna jaaka baengele ba sa swe, ba tshelela ruri. Tsogo ya baswi ke tiragalo eo e bonalang e sa kgonagale, fela, ke sengwe sa dilo tseo Modimo o batlang rona batho go se dumela. Rea itse gore dilo tsotlhe di a kgonagala ka Modimo wa rona. Tsogo ya baswi e tla go diragala fa Jeso a boela gape mo no lefatsheng. "Gonne Morena ka esi o tla fologa kwa legodimong ..... mme baswi ba ba swetseng mo go Keresete ba tla tsoga pele" (1 Bathesalonika 4 t 16). Dingwe tsa dilo tseo di bontshang fa ditiragalo tseno di le gaufi le go diragala di tla tlhalosiwa mo thutong ya bofera bongwe (9). Re tshwannwa ke go ipaakanyetsa letsatsi leo.

TSHOBOKO

1. Loso ke bokhutlo ba bophelo, e seng tsela ya go ya legodimong.
2. Pholoso e simologa ka go ikoba fa pele ga Modimo.
3. Loso le tsholwa ke bolelo.
4. Bolelo ke go se dumele lefoko la Modimo, le go se obamele thato ya gagwe.
5. Motho ga a kgone go emisa go sa leofe.
6. Motho a ka amogela boitshwarelo ka go dumela lefoko la Modimo le go obamela thato ya gagwe.
7. Tumelo ke go dumela lefoko la Modimo, mme e bontshwa ka go le obamela.
8. Bophelo bo bosakhutleng ke Mpho go tswa kwa Modimong, bo bo tla neelwang bana ba gagwe, bao ba tshepagalang.

9. Bophelo bo bosakhutleng bo tla neelwa kwa tsogong ya baswi, fa Jeso a boela gape mono lefatsheng; ke yone fela tsela ya motho go amogela bosasweng.

DITEMANA TSA GO BALA BAEBELE

Genesisi 2 le 3; Dipesalome 49 le 146; Moreri 9; Baroma 5 le 6; 1 Bakorinthe 15.

DIPOTSO TSA THUTO YA 4

Sega tsela ka fa tlase ga karabo kgotsa dikarabo tseo di nepagetseng, mme o ise dikarabo tsa gago kwa lethareng le le mo magareng go sobokanya dikarabo tsa gago.

1. Ke methala e feng eo e leng boammaaruri mo go e e latelang? (a) Loso le tla ka ntlha ya boleo (b) Batho botlhe ba leofa (c) Bophelo bo bosakhutleng ke mpho go tswa Modimong (d) Batho ba ba siameng ga baswe.
2. Ke temana e feng mo Baebeleng eo e bontshang fa loso e le bokhutlo ba bophelo, fao moswi a sa itseng sepe? (a) Diane 9 t 5 (b) Hesekiele 9 t 5 (c) Moreri 9 t 5 (d) Esetere 9 t 5
3. Modimo o batla batho ba bantseng jang go bona pholoso? (a) Ba boikgantsho (b) Ba bahumileng (c) Ba ba boikobo (d) Ba itumetseng
4. Baebele e ruta go re Modimo o tlhodile motho go tswa go eng? (a) Mo sebopiweng se sengwe (b) Leroleng la lefatshe (c) Mo metsing (d) Ga wa motlholo
5. "Mophedi" (Mowa (living soul)) ke eng? (a) Selo se se phelang (b) Leitlho (c) tokololo nngwe ya mmele eo e phelelang ruri (d) motho yo o sa sweng
6. Goreng Motho a tlhodilwe? (a) Go tlhokomela diphologolo (b) Go lema mmu (c) Go itumedisa Modimo (d) Go itumedisa motho

7. Kotlhao ya ga Atamo le Efa go sa utlwe Modimo e nnile e fe? (a) Ba athloletswe go swa (b) Ba ile ba itewa (c) Modimo wa ba itatola gotlhe-lele (d) Ba ile ba kgobotlediwa ka matlapa.
8. Boleo ke eng? (a) Kakanyo ya senama (b) Ke loso (c) Tlolo ya molao wa Modimo (d) Mekgwa ya setho
9. Tumelo ke.....? (a) Go dumela tseo di sa kgonagaleng (b) Kitso ya maano a Modimo (c) Go dumela seo se sa itsiweng (d) Go ikanya dilo tse di solofelwang le go tthomamisa dilo tse di sa bonweng.
10. Baebele e ruta gore....? (a) Ga go na tsholofelo (b) Go tsogo ya baswi (c) Go bophelo morago ga lebitla. (d)Go bophelo bo bosakhutleng kwa legodimong go basiami.

.....

THUTO YA 5

DITSHOLOFETSO TSA MODIMO

Thuto ya 4 e tthalositse, go tswa mo Baebeleng, goreng motho a swa, ttholego ya loso le tsholofelo e le nosi fela, ya go pholoswa mo lebitleng la loso le le sakhutleng. Mo THUTONG YA 5, ka go lebelela dingwe tsa ditsholofetso tsa Modimo, re tla nna le gona go tthaloganya ka botlalo ditiragalo tseo dikwalo di di tthagisang mabapi le pholoso.

TSHOLOFETSO YA GO PHOLOSWA

Kwa tshimologong, morago ga Atamo le Efa ba se na go tlola molao wa Modimo. Mo bontsi-ntsing jwa dikhutso tseo Modimo o ba hutsitseng ka tsone ka ntlha ya boleo ba bone, tsholofetso e e khutswane, eo e neelang lesedi la tsholofelo, e bonwa mo temaneng eo e seng bonolo go e tthaloganya: *"Ke fa Morena Modimo o raya noga o re: .... ke tla baya letlhoo fa gare ga gago le mosadi le fa gare ga losika lwa gago le losika lwa gagwe; lone lo tla go tshwetla tthogo, mme wena o tla lo loma serethe."* (Genesi 3 t 14-15). Tthaloso ka botlalo ka ga tsholofetso e no, e kwantle ga seo re batlang go se tthagisa mo dithutong tseno, fela, go tla tswelwa ka yone ka botlalo mo bukeng ya "Dithuto-theo tsa Baebele (Bible Basics)", gole jalo, re tla tswelwa go amogela kitso ka ga leano la Modimo la pholoso. Go tthamaletse gore

seno ke tsholofetso ya ntlha ya gore boleo bo tla go nyeletswa ke kokomana ya ga Efa. Ee, boleo bo tla go nyeletswa, monyeletsi wa boleo, e bong kokomana ya ga Efa, o tla go amogela lebadi fela mo seretheng la nakwana, (ka puo ya go tshwantsha – lebadi mo tlhogong le tlisa loso – fa lebadi mo seretheng le ka fola). Ke tsholofetso ya mopholosi yo o tlang, Baebele e bontsha sefatlha-matlho gore mopholosi yono ke Jeso Keresete, yo ditsolofetso tsotlhe tsa Modimo di lebisitsweng go e ne.

TSHOLOFETSO YA MODIMO KWA ETENE.

Noga, ka ntlha ya seabe seo e neng ya nna naso mo go tloeng molao wa Modimo ke Atamo le Efa. Noga e ne ya nna setshwantsho sa boleo. Jeso o dirisitse setshwantsho seno kgatlhanong le mmaba wa gagwe fa a ne a bua le Bafarisai ka go dirisa mafoko a no: *"Dinoga ke lona le lotsalo lwa mabolobolo!"* Go gatiwa mo tlhogong, go tthagisa lebadi leo le tlisang loso go noga (eo e emetseng sebe ka tshwantshiso), ke tsholofetso ya go nyeletsa boleo le loso ruri. Seo se nyeletsang ke losika la mosadi, losika lo fa lo dira tiro e no ya go nyeletsa boleo, le amogela lebadi mo seretheng, pharologanyo ke gore lebadi leno le ka fola, fa o le bapisa le la gatwa mo tlhogong.

Go bala Baebele ka kelotlhoko go tla bontsha fa naane e no ya losika la mosadi, e bua ka bophelo, loso le tsogo ya Morena Jeso Keresete, yo o bonyeng phenyo ka go nyeletsa boleo le loso, mme a nna sekai go ya bophelong bo bosakhutleng go botlhe bao ba dumelang mo go ene. Sekai go tthagisa gore losika le no la mosadi go kaiwa mang, o ka se bona mo mafokong ao a latelang, *"Bonang, lekgarebe le tla ima, le belega mosimane; mme ba tla bitsa leina la gagwe Imanuele"*. Mafoko a no a nopotswe mo molaetseng wa moengele go ya go Josefa, a mmolelela gore mosadi wa gagwe yo o mmeetseng, Maria o tlile *"go belega mosimane, mme o mo mmitse leina la Jeso; ka gone o tlile go pholosa batho mo dibeng tsa bone"*. Jaanong tsotlhe tseno, di dirilwe go re go tle botlalong seo se builweng ke Modimo ka baporofeta ba gagwe. Go latele nopollo go tswa go *Jesaya 7*.

Moapostolo Poulo mabapi le seno o latihela la gagwe a re: *"Mme ya re sebaka se e leng sona se sena go tla, Modimo wa roma Morwa wa gagwe, a belegwa ke mosadi, a nna fa tlase ga molao."* Ka go fenya ga Jeso, a fenya boleo le loso, noga (eo e emetseng boleo) e ne ya gatwa mo tlhogong, ke gore ya nyelelediwa ruri, ka go dira jalo, e bong ka loso la ga Jeso mo sefapanong, le gonna sebakanyana fela mo lebitleng, (e

leng tshwantshiso ya lebadi mo seretheng) jaaka moporofeta Jesaya a porofetile, *"Mme ene o pholeditswe ka ntlha ya maleo a rona, a teketelwa melato ya rona."* Karolo ya ntlha ya go pholosa batho ya Modimo, ya konosediswa ka tiragalo e no. Fela, Keresete e ne, ya nna lebutswa-pele. Go tshwanetse ganna le thobo eo e tla dirwang mo dikarolong tse pedi, tseo di tla tlang botlalong ka go nyeleletsa-ruri loso le boleo.

Karolo ya bobedi ya leano la Modimo go pholosa batho le tla go konosetswa ke Jeso Keresete fa a boa go tswa legodimong, go tla go atswa ditsala tsa gagwe – bao e tla bong e leng bao ba dirileng tsotlhe tseo a ba laetseng tsone. Bao a tla ba tsosang mo baswing, a ba neele bophelo bo bosakhutleng, bo bo tla itumelelwang mo no lefatsheng jaaka babusi nae, ba busa ditshaba tseo di tla ineelang go ene – sebaka seno e tla gonna digwaga di le sekete (1,000).

Karolo ya boraro le ya bofelo, e tla gonna morago ga dingwaga di le sekete (1,000), moo go tla nnang le katlholo ya bofelo, mo boleo le loso di tla nyelediwang ruri. *"gonne o tshwanetse go busa go ya o be o digele dira tsotlhe fa tlase ga dinao tsa gagwe. Mmaba wa bofelo yo o tla nyelediwang ke loso"*. Jaaka go sa dumeleng go tlisitse loso, go dumela mo efangeleng le go e obamela ka go kolobediwa, le go tswelela mo go direng tseo di siameng go tla tliisa bophelo bo bosakhutleng.

LEANO LA MODIMO LEO LE DIRAGALANG

Noa

Jaaka bana ba ga Atamo le Efa ba ntsifala mo lefatsheng, mokgwa wa go leofa, o ba o ithutileng o ne go tswa mo batsading ba bone, wa simolola go iponatsa ka maatla. *Genesisi kgaolo ya 6 go kwadilwe go re: "Jaanong ya re Morena a bona bosula jwa batho bo le bogolo le maano otlhe a dikakanyo tsa dipelo tsa bone a le bosula fela ka metlha yotlhe" (Genesisi 6 t 5). Ke ka moo maemo a motho a neng a le ka teng: "ke fa Morena a ikwatlhaya, ka a dirile batho mo lefatsheng, a hutsafala mo pelong ya gagwe." (Genesisi 6 t 6).*

Noa e ne e le motho a le esi fela, yo Modimo a neng a mo itumelela (lebelela *Genesisi 6 t 8-9*). Modimo ka maikaelelo a gagwe, go simolola sesha gape, ka go dirisa Noa mo maikaelelong a gagwe go simolola tlholego sesha. Modimo wa re go Noa *"Bofelo jwa batho botlhe*

bo tlile fa pele ga me. Gonne lefatshe le tletse tshiamololo e ba e dirang. Ka moo ke tla senya, ke ba tlosa mo lefatsheng” (Genesi 6 t 13).

MORWALELA

Modimo wa swetsa go tlisa morwalela mo lefatsheng gore ditshidi tsotlhe, go akaretsa le batho, ba nyelediwe ka metsi. Bontsi ba batho ga ba dumele fa tiragalo e no eo re e kwaletsweng mo go Genesisi ka ga morwalela, fa e diragetse ka boammaaruri. Fela, go dipatlisiso tsa setegeniki tseo di dirilweng go netefatsa fa seno se diragetse, mme diteko tsotlhe di bontsha fa seo se kwadilweng e le baommaaruri. Baebele e dirisa ditiragalo tseo di diragetseng ka di nako tsa morwalela, go ruta maitseo le maitsholo a a siametseng ngwana wa Modimo. Bophelo ba ga Noa bo tlhagelela jaaka sekai sa tumelo, fa o bapisa le go sa dumeleng, go go neng go tletse ka nako ya gagwe.

TSHOLOFETSO YA MODIMO

Modimo mothata-yotlhe ka yone nako eo, a solofetsa go re ga a kitla a nyeletsa lefatshe gape ka morwalela. Modimo o na le maikaelelo ka ga lefatshe leno, le gona, Modimo o solofeditse go re dipaka tsa ngwaga di tla tswelela gonna teng, bosigo le motshegare bo tla tswelela go tlhaba le go dikela kwa ntle ga kgoreletso, jaaka go ne ga diragala ka nako ya ga Noa. Lebelo *Genesisi 8 t 21-22.*

BONNYE FELA BO TLA PHOLOSIWA.

Thuto e nngwe eo e tthagisiwang ke ditiragalo tsa nako tsa ga Noa ke go tthagisa boammaaruri bo bo rutiwang ke Baebele ba go re: mokawana fela wa batho, bao ba ikemiseditseng go dumela boammaaruri ba Modimo, mme seo se raa go re le go pholoswa, go tla pholoswa batho ba mokawana fela jaaka nako tsa ga Noa. Kakanyo e no, e e tthagang sentle mo ditiragalong tsa morwalela (*1 Petoro 3 t 20*), e akaretsa pholoso e kgolwane go tswa losong ka bosakhutleng. Jeso Keresete o rile: *“Tsenang ka kgoro e e pitlaganyeng; gonne kgoro e atlhame, le tsela e kgolo e e yang kwa tatlhegong, mme ba ba tsenang ka yona ba bantsi. Mme kgoro e pitlagane, le tsela e tshesane e e yang botshelong, mme ba ba e bonang ga ba bantsi.” (Mathaio 7 t 13-14).*

Seno, le dikai tse dingwe tse dintsi go tswa mo Baebeleng, di tlisa pelaelo mo ditumelong tsa lefatshe, tseo di buang le go supa fa badumedi ba dimilione ba tsone ba dumela mo Modimong. Baebele e ruta go re pholoso go tswa lesong le le sa khutleng ke sephiri le mmopi

yo mogolo, le go re bonnye bo tla amogela ditlhokego tseo Modimo o di tlhokang mo bathong go di dira go bona pholoso – e bong go tsamaya mo tseleng e tshesane, le go tsena ka kgoro e e pitlaganeng ya Tumelo.

ABORAHAME

Aborahame ke sekai se se kgethegileng sa motho yo o neng a ikemiseditse go dumela, le go itshokela ka katlego diteko tsa mefuta-futa gonna le tumelo mo lefokong la Modimo.

BOITSIANAPE BO PHEDISA BAEBELE.

Aborahame o tshidile dingwaga di ka tswe di le 2, 000 BC kwa toropong ya kgale ya Ure, eo e leng gaufi le lewatle la Peresia (Persian Gulf). Toropo e no ya Ure, e epolotswe ke baitseanape (archaeologists) mo nakong tsa segompiano. Seo ba se fitlhetseng se bontsha fa bophelo ba nako tseo e ne e le bo bo neng bo tswetse pele e le tota. Tlhabologo e kgolo, eo ba neng ba kgona dikago tse dikgolo tseo di tlhatlaganeng, ditempele, ditshwantsho tsa go kgabisa tsa segompiano. Kitso e no e tlhagisa go lemoga fa Aborahame e ne e le motho yo o neng a tlhabologileng ka puo ya setho, le ka ga bogolo ba tumelo ya gagwe, fa Modimo a ne a mmolelela go re: *"Tloga o tswe mo lefatsheng la ga eno, o tlogele ba ga eno le lelapa la ga rraago, o ye kwa lefatsheng le ke tla le go bontshang"* (Genesi 12 t 1).

Go tswa mo dikepong (archaeology) re bona bopaki ba go re Modimo o ne wa bolelela Aborahame go tlogela lefatshe le le tlhabologileng, le le mo tebalong leo le sireletsegileng, go lebana le dikotsi tsa go sa itse kwa a yang teng, fo Modimo ka nosi a tla mo kaelang le go mo tataisa. Aborahame, go farologana le Atamo le Efa, o dumetse le go obamela Modimo. *"Ke ka tumelo Aborahame a neng a utlwa, jalo fa a bidiwa go hudugela kwa lefatsheng le o tla le ruang go nna boswa, mme a huduga, a sa itse kwa a yang teng."* (Bahebere 11 t 8).

DITSHOLOFETSO GO ABORAHAME

Tumelo ya ga Aborahame e ne e theilwe mo ditsholofetsong tseo ditshegofatso tsa tsone di neng di ikaegile mo go tshegetseng ditaelo tseo di laetsweng ke Modimo. O lemogile gore fa Modimo, mothata-yotlhe yo kitso ya gagwe e senang tekanyo, fa a bua a dira tsholofetso, go tla diragala fela jalo, Modimo o rile go e ne: *"Ke tla go dira setshaba se segolo, ke go tshegofatsa (segofatsa), ke tumisa leina la gago gore o*

nne tshegofatso. Ke tla tshegofatsa (segofatsa) ba ba go tshegofatsang (segofatsang), ke hutsa ba ba go hutsang; ditshika tsothle tsa lefatshe di tla tshegofadiwa ka wena" (Genesi 12 t 2-3).

Botshelo botlhe ba ga Aborahame, ditsholofetso tseno di boeleditswe gantsi-ntsi, mme nako le nako fa seno se dirwa, go ne go okediwa sengwe mo ditsholofetsong tsa ntlha. Mo thutong e no re tla lebelela fela ditlhogo tsa ditsholofetso ka fa tlase ga ditlhogo tseno tse di latelang:-

- 1. DIKOKOMANA TSA GA ABORAHAME GO RUA LEFATSHE LA KANANA.**
- 2. DIKOKOMANA TSA GA ABORAHAME GO NTSIFALA THATA GONNA SETSHABA.**
- 3. KA KOKOMANA-NNGWE YA GA ABORAHAME DITSHABA TSOTLHE TSA LEFATSHE DI TLILE GO SEGOFADIWA.**

1. DIKOKOMANA TSA GA ABORAHAME GO RUA LEFATSHE LA KANANA.

Lefatshe leo Modimo o bileditseng Aborahame go lone, le ne le bidiwa Kanana ka nako tseo. Ke lefatshe leo gompiano le lomaganeng le lefatshe leo re le itseng ka Lebanone, Iseraele, Syria le Jordane kwa bokhutlong ba lewatile la 'Mediterranean' kwa kgokgomesong ya Esia (lebelela *Genesi 15 t 18*). Fa Aborahame a goroga kwa Kanana, Modimo o rile; "*Lefatshe le ke tla le naya ba losika lwa gago" (Genesi 12 t 7)*. Tsholofetso e no, e ne ya boeletswa gape morago, "*Gonne lefatshe lotlhe le o le bonang, ke tla le go naya le ba losika lwa gago ka bosakhutleng". (Genesi 13 t 15)*.

Ela-tlhoko mafoko ao a tladitsweng "*go naya*" le "*ka bosakhutleng*". Fa e ne e se ka mafoko ano, re ka bo re amogela go re go thopiwa ga lefatshe la Kanana ke Baiseraele ka nako tseo ke ditiragalo tsa nako eo fela, jaaka go kwadilwe mo bukeng ya ga Joshua. Fela, thopo e no ya ga Joshua, e ne e le bontlhanngwe-fela ba go tla botlalong ba tsholofetso ya ntlha go Aborahame, le dikokomana tsa gagwe, mme gape, go thopa lefatshe leno le go le rua ke ka bosakhutleng.

Mo ntlheng ya ntlha, Baebele e tlhalosa gore Aborahame fa a ne a le kwa Kanana, o ne a tshela botshelo ba boeng, etswe lefatshe a le solofeditswe. Fa mosadi wa gagwe a se na go swa o ne a reka lefatshe go kgona go boloka mosadi wa gagwe mo go lone. Kwa bokhutlong, le e ne a swa, a ise a amogele seo a se solofeditsweng, e leng go rua lefatshe leno la Kanana (*Ditiro 7 t 2-5*).

Mo ntlheng ya bobedi, Aborahame le fa e le dikokomana tsa gagwe, e bong bana ba Iseraele, bao ba phetseng matshelo a bone e le baeng kwa mafatsheng a mangwe, ba tshela jaaka batshwarwa kgotsa jaaka bafaladi kwa mafatsheng ao, ba se mo lefatsheng leo ba le solofeditsweng le go le rua, e bong lefatshe la Kanana. Bobedi bono (Aborahame le Iseraele) mo go bone ga go ope wa bone yo o neng a rua lefatshe leno la Kanana ka bosakhutleng.

TSOGO YA BASWI KE YONE KARABO.

Ke boammaaruri, gore go tla botlalong ga tsholofetso e no, e tla diragala fela mo isagong. Go tlhokagala fela gore Aborahame a tsosiwe mo losong le dikokomana tsa gagwe, bao ba kaiwang go tshwana nae, ba bontsha tumelo jaaka a dirile, ba ikobela melao ya Modimo. Morago ga go tsosiwa, bone, jaaka ba amogetse bosasweng, ba tla rua lefatshe la Kanana ka bosakhutleng (*Mathaio 8 t 11*).

Dintlha tseno di tla tlhalosega fa ditsholofetso tse dingwe di se na go lebelelwa le go tlhotlhomisiwa.

2. DIKOKOMANA TSA GA ABORAHAME GO NTSIFALA THATA GONNA SETSHABA.

Tsholofetso e no, e fithelwa gotlhe mo go kwadilweng ka ga bophelo ba ga Aborahame, gape, bontsi ba seo se solofeditsweng se tlile botlalong jaaka Baebele e bontsha (*Genesisi 12 t 2; Genesisi 13 t 16; Genesi 15 t 5; Genesisi 22 t 17*).

Buka ya Genesisi go kwadilwe go re: ngwana wa Aborahame Isaka le setlogolo sa gagwe Jakobe (o leina la gagwe le ileng la fetolelwa go Iseraele) o ile a nna mosimolodi wa setshaba sa Iseraele. Ba ne ba agile kwa Kanana go fithela Jakobe, ka nako eo leuba le tlhasetseng, ba fudugela kwa Egepeto ga mmogo le ba ntlo ya gagwe. Buka ya Ekesodu e bua ka fao dikokomana tsa ga Jakobe dintsfetseng ka teng fa ba ne ba le kwa Egepeto, go feta dimilione di le pedi ka bontsi, ba sotliwa ba tshwarwa jaaka makgoba ke Baegepeto. Dingwaga di ka nna di le 1,500

BC tseo di fitileng, Modimo wa romela Moshe go ba pholosa le go ba etelela-pele go baisa kwa lefatsheng la Kanana. Buka ya Joshua, yo a tlhatlhamileng Moshe go etelela bana ba Iseraele pele, o re bolelela ka fao merafe e le 12 ya Iseraele e thopileng lefatshe la Kanana le gonna teng. Go latele dibuka tsa Baebele tseo di tlhalosang ka fao setshaba seno sa Iseraele se ileng sa gola ka teng, go fitlhela dingwaga di ka nna di le 1,000 BC, foo setshaba seno se nnileng bogosi bo bo tsweletseng pele, ka nako ya ga Dafita le Solomone.

KGOLAGANO E NTSHA E TLHALOSA TSHOLOFETSO E NO.

Baebele e bontsha fa morago ga loso la ga Solomone, bogosi ba Iseraele ba dira tse di leng kgatthanong le Modimo, ba thopiwa ba ntshiwa kwa Kanana. (*Diterenomi 28 t 15-68*). Ke mo kgolaganong e ntsha mo re fitlhelang ka matsetseleko tlhaloso ya tsholofetso go Aborahame. Mo lekwalong go ya go Baroma moapostlo Poulo o tlhalosa go re "*gonne ga se gore, ba ba duleng mo go Iseraele ke Baiseraele botlhe. Le gona ga se go re, botlhe ke bana, ka e le ba losika lwa ga Aborahame;... "* (*Baroma 9 t 6-7*).

Mafoko a no, a tlhagisa thuto e e botlhokwa ka bokhutswane, eo e lomagantsweng le tsholofetso ya ntlha. Setshaba se segolo seo se tlabong se tswa mo go Aborahame, ga se kitla se bopiwa fela ke dikokomana tsa gagwe tsa tlhologo tseo di senang tumelo, mme se tla bopiwa ke dikokomana fela tseo di dumelang le go obamela ditaelo tsa Modimo jaaka Aborahame a ne a dira. Dikokomana tseno tsa ga Aborahame, mo metlheng yotlhe, di nnile mokawana fela, fela fa ba tsosiwa mo baswing, fa Jeso a sena go tla, ba tlile go kgobokanngwa gonna setshaba se segolo se se kgethegileng. Ka jalo, Aborahame o tla bona dikokomana tsa gagwe tseo di nang le bosasweng, ba rorisa Modimo go ba pholosa, ba dira "*lesomo le legolo la batho le le sa ka keng la balwa ke ope, e le ba ditšhaba tsotlhe le ba ditso le ba merafe le ba dipuo...*" (*Tshenolo 7: t 9*). Tsholofetso e tla bo e tlile botlalong, ka tsela e ntle go feta tshenolelo ya pele.

3. KA KOKOMANA-NNGWE YA GA ABORAHAME, DITSHABA TSOTLHE TSA LEFATSHE DI TLILE GO SEGOFADIWA.

Le fa go ntse jalo, lefatshe ga le ise le amogele tshegofatso e kgolo e no, eo tsholofetso e no e leng mabapi le yone – Pholoso go tswa mo khutsong ya lefatshe ya bolelele le loso. Baebele e tlhagisa gore nako e etla, foo "*lefatshe lotlhe le tla tlala kgalalelo ya Morena.*" (*Dipalo 14 t 21*).

Kgonagalo ya go tlatsa lefatshe ka kgalalelo ya Modimo ke nnye, ka motho a tladitse lefatshe ka dintwa, bothokotsebe, boleo le kgatelelo. Fa boleo le loso di santsane di le teng, go tlatsa lefatshe ka kgalalelo ya Modimo ga go kitla go kgonagala. Phetogo e kgolo e a tlhokagala, gore go tle go tle nako e no ya kgalalelo le ditshegofatso mo no lefatsheng, eo re balang ka yone mo Baebeleng (*Dipesalome 72; Jesaya 32*). Go sa kgathalesege go tlhokega ga diphetogo mo no lefatsheng; go tlatsa lefatshe ka kgalalelo ya Modimo, ga go kitla go busetswa morago! Seno ke molaetsa wa efangele (mafoko a a molemo) eo e rutiwang mo Baebeleng yotlhe. Batho ba bantsi ga ba lemoge gore ditsholofetso tseo di diretsweng Aborahame dingwaga di ka nna di le 2,000 pele ga go tsalwa ga Keresete, ke motheo wa Efangele.

"Mme e re ka lokwalo lo bonye pele, fa Modimo o tla siamisa baheitane ka tumelo, lwa bolelela Aborahame Efangele pele e e reng: "Merafe yotlhe e tla tshegofadiwa ka wena." (Bagalatia 3:8).

JESO KERESETE – KOKOMANA YA GA ABORAHAME.

Motheo wa efangele, eo gape e leng wa ditsholofetso go Aborahame ke Jeso Keresete. Ke e ne kokomana ya ga Aborahame. Kgolagano e ntsha e simolola ka mafoko a no, *"Lokwalo lwa lotso lwa ga Jeso morwa Dafita, morwa Aborahame." (Mathaio 1 t 1).*

E tswelela ka ga tsa losika la ga Jeso go tloga go Aborahame, thuto e no e tswelela jalo mo kgolaganong e ntsha. Poulo o tlhagisa mo makwalong a gagwe go ya kwa go Bagalata, go re kokomana e no e e solofeditsweng Aborahame ke Jeso fa a re: *"Mme jaanong ditsholofetso di boleletswe Aborahame le losika lwa gagwe. Modimo ga o bue o re: "Ditshika" jaaka e kete di dintsi, mme e le lo lo longwe fela, e bong: "Losika lwa gago," lo e leng Keresete." (Bagalatia 3:16).*

Jeso o tlhagisiwa go feta, fela, gonna kokomana eo e solofeditsweng Aborahame; mo go lone lekwalo le no, go tlhalositswe fa *"ba e leng ba tumelo ke bone bana ba ga Aborahame." (Bagalatia 3 t 7).*

Ga re ikgopotsa gore tumelo ke eng; jaaka Baebele e e tlhagisa e le go ikanya le go obamela Modimo (seno ke seo se leng kgatthanong le Boleo), re lemoga fa Jeso e le kokomana e kgolo go gaisa dikokomana tsotlhe tsa ga Aborahame. Ene a le esi, go tswa mo bathong botlhe, ke ene fela, a ka reng go bao ba mo sekisang, kwa ntle ga go tshaba a re: *"Ke ofe wa lona yo o ka supang boleo mo go nna?" (Johane 8 t 46).*

Molaetsa o mogolo mo kgolaganong e ntsha ke go re Jeso ka TUMELO YA GAGWE o fentse BOLEO, ka go dira jalo o *"nyeeditse loso, a baya botshelo le bosasweng mo leseding ka Efangele"* (2 Timotheo 1 t 10).

EFANGELE EO E RERETSWENG DITSHABA TSOTLHE.

Ka nako ya Kgolagano e kgologolo, molaetsa wa pholoso (Efangele) e ne e le molaetsa o o lebeletseng fela setshaba sa Iseraele, go le jalo, ba palelwa ke go tsibogela ditlhokego tsa go sokologa ba obamele Modimo wa bone ka botshepegi. Jeso a tla, mme a romela barutwana ba gagwe, go rera efangele ya pholoso go setshaba sengwe le sengwe (*Mareko 16 t 15*).

Batho ba bantsi ba bona seno e le go tla botlalong ga ditsholofetso tsa Modimo tsa gore ditshaba tsotlhe di tla tshegofadiwa ka Jeso Keresete, yo e leng kokomana ya ga Aborahame. Fela, e ne e le kgato fela, e kgolo tota, mo go diragatseng leano la Modimo la go tlatsa lefatshe ka kgalalelo ya gagwe. Jeso o ne a itse gore batho ba le mokawana fela, ba tla amogela molaetsa o montle o no wa efangele, ka gonne e ne e tlhoka motho go dira tshwetso ya go tsamaya tsela e tshesane ya tumelo; jaanong dingwaga di ka nna di le kete tse pedi (2,000) morago ga Jeso, thero ya efangele ga ya tliša tshegofatso go ditshaba-tsothle.

PUSO YA MODIMO MONO LEFATSHENG? E SENG LEGODIMONG?

Gontse go le jalo! Nako e no ya kgalalelo e tšile go tla, Jeso Keresete o tšile go boela mo no lefatsheng go tla go tsosa bao ba na leng boikarabelo, go akaretsa le bao ba *"Apereng Keresete"* bao e leng baja boswa ba ditsholofetso le Aborahama (*Bagalatia 3 t 27-29*).

Ka nako eo, ditshegofatso tsa ga Aborahame di tla ungwela ditshaba tsotlhe ka kokomana ya gagwe Jeso Keresete (*Bagalatia 3 t 14*). Jeso e tla nna kgosi ya lefatshe lotlhe, mme puso ya Modimo e tla tlhongwa, e tliša nako ya ditshegofatso tseo lefatshe le iseng le di bone. Ke ka moo Bakeresete botlhe ba rutilwe go rapela Modimo ba re:

"Puso ya gago a e tle; thato ya gago a e dirafale mo lefatsheng jaaka kwa legodimong" (Mathaio 6 t 10).

TSHOBOKO

1. Tsholofesto ya pholoso mo boleong le loso e ne ya dirwa ke Modimo, morago fela gore Atamo le Efa ba leofe.
2. Leano la Modimo go pholosa batho le tthagisiwa ke ditsholofetso tseo a di diretseng badumedi.
3. Thuto ka ga morwalela wa ga Noa, e bontsha fa mokawana fela, wa batho ba tla pholosiwa.
4. Dithuto go tswa mo go epeng ga bathalefi (archaeology) go netefatsa dikwalo tsa Baebele.
5. Modimo o ne a direla Aborahame ditsholofetso tse di kgolo, ka ntlha ya tumelo ya gagwe.
6. Ditsholofetso tsotlhe tseno, ga di ise di tle botlalong.
7. Ditsholofetso tseno di solofetsa Jeso Keresete, yo o fentseng boleo le loso.
8. Jeso Keresete a ka pholosa go tswa lebitleng la loso le le sa khutleng, botlhe bao ba dumelang ba obamela Modimo jaaka Aborahama.
9. Ditsholofetso di tla tla botlalong fa Jeso a sena go boela mono lefatsheng go tla go tlhoma puso ya Modimo.
10. Puso ya Modimo e tla tlisa nako ya ditshegofatso mo lefatsheng, mme lone, le tlale kgalalelo ya Modimo.

DITEMANA TSA GO BALA BAEBELE

Genesisi 6, 12, 13, 15, 17, 22; Diterenomi 28; Dipesalome 72; Jesaya 32; Johane 8; Ditiro 7; Baroma 4; Bagalatia 3; Bahebere 11.

DIPOTSO TSA THUTO YA 5

Sega tsela ka fa tlase ga karabo kgotsa dikarabo tseo di nepagetseng, mme o ise dikarabo tsa gago kwa lelhareng le le mo magareng go sobokanya dikarabo tsa gago.

1. Leina la monna yo o neng a kgatla Modimo ke mang? (a) Atamo (b) Noa (c) Enoko (d) Abele
2. Modimo o nyeleditse jang baikepi bao re kwaletsweng ka bone mo bukeng ya Genesisi dikgaolo 6 le ya 8? (a) Ka thoromo ya lefatshe (b) Ka leuba (c) Ka morwalela wa metsi (d) Ka leroborobo la bolwetsi
3. Ke batho ba le kae bao ba ileng ba falola dipharagobe tsa Genesisi kgaolo ya 6? (a) 8 (b) 18 (c) 88 (d) 80
4. Batho bao ba neng ba tshepagala ba sireleditswe jang kgatlanong le dipharagobe tsa Genesisi kgaolo ya 6 le 8?(a) Ba phela ka mo arakeng (b) Modimo o ba fitlhile (c) Ba phela mo godimo ga thaba (d) Modimo o ba tseile go ba isa golo-gongwe
5. Aborahame e ne e le moagi wa kwa kae, pele Modimo a bua le e ne?
  - (a) Babele (b) Bethele (c) Sotoma (d) Ure
6. Modimo o ne wa laela Aborahame go ya kwa lefatsheng le fe? (a) Egepeto (b) Kanana (c) Etomo (d) Salema
7. A naa molaetsa wa efangele o ne wa rerelwa Aborahame? (a) Ee (b) Nyaya (c) Gongwe (d) Ga re itse
8. Aborahame o tlike go ungwelwa leng go tswa ditsholofetsong tsa Modimo? (a) O setse a di amogetse (b) Ga re itse (c) Fa Jesu a sena go boela mo no lefatsheng go tla go tlhoma puso ya Modimo (d) Aborahame o sule, mme ga a kitla a ungwelwa go tswa ditsholofetsong tsa Modimo.
9. Ke kokomana e feng e o e neng e le kgolo go feta ya ga Aborahame? (a) Jutase (b) Jakobo (c) Josefa (d) Jeso
10. Ke difeng tsa tse tharo tseo di latelang, tseo Modimo o di solofeditseng Aborahame? (a) Dikokomana tsa gagwe di tla rua lefatshe la Kanana (b) O tla phelela ruri kwa legodimong (c) Dikokomana tsa gagwe di tla gonna setshaba se segolo (d) O tla huma ka bonako (e) Ka kokomana nngwe ya gagwe ditshaba-tsotlhe di tla tshegofadiwa (f) dikokomana tsa gagwe tsotlhe di tla tshepagala mo Modimong (f) Dikokomana tsa gagwe di tla go gopola ka gale tumelo ya ga Aborahame.

THUTO YA 6

MORENA JESO KERESETE

Thuto e no ya 6 e tla lebelela popego ya ga Morena Jeso Keresete – yo maikaelelo le maitlhommo a Modimo a ikaegileng mo go e ne.

"mme wena o bitse leina la gagwe Jeso; gonne ke ene yo o tla gololang batho ba gagwe mo dibeng tsa bone." (Mathaio 1 t 21). 'Keresete' ke leina leo bokao ba lone e leng 'motlodiwa', ka jalo e le yo o kgethegileng bogolo. Jeso ke e ne KERESETE, jaaka Johane a ne a kaiwa e le MOKOLOBETSI.

MAIKAELELO A MODIMO KWA TSHIMOLOGONG.

Mo thutong e e fitileng go bontshitswe gore Modimo o ne a nale leano go tloga kwa tshimologong, kwa Etene, go neela mopholosi – mongwe yo a tlleng go fenyaa maatla a boleo. Thuto eo, e bontshitse gore mongwe yono, yo o tlleng go tllisa ditshegofatso mo bathong, ke wa ga lotso la ga Aborahame. Maria o ne a lemoga fa ngwana wa gagwe wa mosimane, e le e ne yo a solofeditsweng, mme mo pineng ya gagwe a itumetse o opetse a re:- *"Pelo ya me e godisa Modimo, Mopholosi wa me..... O thusitse Iseraele, motlhanka wa gagwe, o gopola boutlwelobotlhoko, fela jaaka a buile le borraetsho, e leng Aborahame le losika lwa gagwe ka bosakhutleng"* (Luke 1 t 46-47, 54-55).

DITSHOLOFETSO TSE DINGWE

Moporofeta Daniele o buile ka nako eo mopholosi a tla bonagalang ka yone. Moporofeta Miga o kwadile ka ga lefelo leo a tla tsalelwang go lone. Mathaio o kwadile ka ga loeto la batlhalefi ba botlhaba-tsatsi go ya go Herote. Ela-tlhoko makgetlho a mantsi ao Mathaio a kwadileng ka o ne, a kwala ka ga ditiragalo tseo di tlleng botlalong, di supa mafoko a kgolagano e kgologolo, ao a kwadilweng ke baporofeti. (Mathaio 1 t 22; Mathaio 2 t 5 le 15).

E ne e le maikaelelo a Modimo go tloga kwa tshimologong, go romela Jeso fa nako e siametse go ka dira jalo, ka jalo maikaelelo a Modimo a ne a diragala ka ponatshego ya Jeso. Johane o kwala jaana:- *"Lefoko leo la nna nama, la aga mo go rona, ra ba ra bona kgalalelo ya lone, e le kgalalelo e e lebanyeng yo o tsetsweng a le esi, e tswa mo go Rara, a tletse bopelotlhomogi le boammaaruri."* (Johane 1 t 14).

GO RENG JESO A TLILE?

Temana eo e itsagalang bogolo, eo e nopotsweng gangwe le gape mo dithutong tseno, e e reng: *"Gonne Modimo o ratile lefatshe mo go kalo, mo o bileng wa le neela Morwa-ona, yo o tsetsweng a le esi, gore mongwe le mongwe yo o dumelang mo go ene a seka a latlhega, mme a nne le botshelo jo bo sa sakhutleng"* (Johane 3 t 16). Jeso o ne a neetswe lefatshe ke Modimo ka boamaaruri. Moengele Gabariele o itlhagisitse mo go Maria go mmolelela gore o tla tshola mosimanyana. Maria a botsa gore, seno se tla diragala jang ka ke le lekgarejana ke sa itse monna? Moengele o arabile ka gore: *"Mowa o o boitshepo o tla tla mo go wena, le thata ya Mogodimodimo e tla go ritifalela; mme ka ntlha ya moo ngwana yo o boitshepo yo o tla belegwang ke wena o tla bidiwa Morwa Modimo."* (Luke 1 t 35). Tsotlhe tseno, ke tseo di tlhagisiwang ke diporofeto, jaaka Mathaio a re kwaletse (Mathaio 1 t 22-23).

SETLHABELO

O ka tswe o itse, gore mo nakong tsa kgolagano e kgologolo, diphologolo di ne di tlhabiwa go dira setlhabelo jaaka segopotso sa ditlamorago tsa bolelo, le ka tsela ya pholoso. Yo a neng a neela setlhabelo, o ne a tlhaloganya gore loso ke tuelo ya bolelo, le gore o ne a tshwanetswe ke go ikamanya le loso la phologolo e no ka go tshwantsha, ka go dira jalo go ne go bontsha fa a tlhaloganya maikaelelo a go dira jalo. (Lefitiko 1 t 3-4). Poulo o Kwadile gore: *"Tefo ya bolelo ke loso"* (Baroma 6 t 23). Mo lekwalong la Bahebere, dintlha tse tharo ka ga setlhabelo di netefatswa sentle:-

1. Ditlhabelo mo kgolaganong e kgologolo botlhokwa ba tsone ke go ruta motho gore bolelo bo tliša loso – seno ke mokgwa o o tlhagisitsweng kwa tshimologong (Bahebere 10 t 3).
2. Jaaka diphologolo di sa dire sepe se se phoso go ka swa, di ne di emela fela thuto ya gore: *"... molao o na le moriti fela wa dilo tse di molemo tse di tla tlang, e seng tsona tota, ga o ka ke wa dira ka gope, gore ba ba atamelang ba nne ba ba tletseng ka ditlhabelo tse di tshwanang tsa ngwaga le ngwaga tse ba ntseng ba di isa ka gale"* (Bahebere 10 t 1).
3. Ditlhabelo tsa diphologolo ga di ka ke tsa tlosa bolelo. *"Gonne go a pala gore madi a dipoo le a diphoko a tlose maleo"* (Bahebere 10 t 4).

Baebete e ruta thuto e e tlhamaletseng, e e reng: seo ditlhabelo tsa diphologolo di paletsweng ke go se dira, Jeso o kgonne go se diragatsa ka go ineela, a neela botshelo ba gagwe, jaaka setlhabelo se se botlalo:- *"Mme ene Jeso, e rile a sena go isetsa maleo setlhabelo se le sengwe, a ya go nnela ruri ka fa letsogong le le jang la Modimo."* (Bahebere 10:12).

TSHIMOLOGO E NTSHA

Baebete e bontsha ka fao Atamo a tlisitseng boleo, ka jalo, loso mo lefatsheng ka tlolo ya gagwe ya melao ya Modimo, Jeso e ne, ka go obamela melao ya Modimo a *"... baya botshelo le bosasweng mo leseding..."* (2 Timotheo 1 t 10). Ka gone Jeso a phedile botshelo bo bophepa bo sena boleo, fa a sena go swa *"go ne go sa kgonege gore lo mo golegele ruri (loso)"* (Ditiro 2 t 24). Modimo o ne a mo tsosa mo baswing.

Papiso gareng ga ditla morago tsa go sa utlweng ga ga Atamo le ditlamorago tsa go obamela Modimo ga ga Jeso, go tlhaloswa gantsi ka go re: *"Ka moo he, boleo bo tsenye mo lefatsheng ka motho a le mongwe fela, le loso ka boleo, mme loso lwa phololela jalo mo bathong botlhe, ka ba leofile botlhe."* *"gone batho ba le bantsi ba tla direga (dirwa) basiami ka kutlo ya a le mongwe fela, jaaka ba bantsi ba ne ba diregile baleofi ka go sa utlweng ga motho a le mongwe fela."* *"gore bopelotlhomogi bo tle bo buse ka tshiamo go isa kwa botshelong jo bo sa khutleng ka Jeso Keresete, Morena wa rona, jaaka boleo bo busitse ka loso."* (Baroma 5 t 12, 19, 21).

Jaaka re sala sekai seo se beilweng ke Atamo, ka jalo re tsalanngwa le sekai seo se beilweng ke Jeso. Re ka tsalanngwa le botshelo bo a bo tlisitseng: *"Gone botlhe ba tla tshidisiwa (phedisiwa) ka Keresete jaaka botlhe ba swa ka Atame;..."* (1 Bakorinthe 15 t 22).

TUMELO E A TLHOKAGALA

Thuto ya bone (4) e tlhalositse gore motho ka tlholego ke sebupiwa se se swang, le gore tumelo e a tlhokagala go amogela botshelo bo Modimo o bo solofetsang. Thuto eo ya bone (4), e supile gore seno se ka kgonagala fela ka Jeso:- *"Gone tefo ya boleo ke loso, mme neo ya bopelotlhomogi ya Modimo ke botshelo jo bo sa khutleng jo bo bonwang mo go Keresete Jeso, Morena wa rona"* (Baroma 6:23).

Jaanong, go raa gore: pholoso eo Modimo o e solofetsang e na le maparego, *"Gonne Modimo o ratile lefatshe mo go kalo, mo a bileng a le neela Morwaa-ona yo o tsetsweng a le esi, gore mongwe le mongwe yo o dumelang mo go ene a se ka a lathega...."* (Johane 3:16). Seno ke lebaka goreng morwa Modimo a ne a bidiwa Jeso: *"o tla pholosa batho ba gagwe mo dibeng tsa bone"*.

TIRO YA JESO JAANONG!

Morago ga tsogo ya gagwe mo baswing, Jeso o tthatlogetse kwa legodimong. Fa a ne a tthatlogela kwa legodimong, baengele ba babedi ba buile gore o tlike go boa gape:- *"Jeso yole yo o tsholeleditsweng kwa legodimong, a tswa mo go lona, o tla boa a tla fela jaaka lo mmonyane a ya kwa legodimong"* (Ditiro 1 t 11). Petoro o buile a re: Jeso o tla nna kwa legodimong go fitlhela *"metlha ya tapologo e e tswang sefatlhegong sa Morena..."* (Baebele ya seeng e fetoletswe botoka le fano) (Ditiro 3 t 19-21).

Jeso o tlike go boa, go tla go diragatsa maikaelelo a Modimo ao a saletseng, go tla botlalong ka Jeso. Ga jaana, ke motsereganyi – mongwe yo a agisanyang gareng ga batho le Modimo. O tthalosiwa e le moperesiti yo mogolo, yo o re rapelelang kwa Modimong: *"Gonne go Modimo o le mongwe fela le motsereganyi a le mongwe fela fa gare ga Modimo le batho, e bong Keresete Jeso"* (1 Timotheo 2 t 5). Lekwalo go ya go Bahebere le tthalosa fa Jeso a tshidile mo no lefatsheng, mme a dirwa mo go tsotlhe *"fela jaaka bomorwa-rraagwe"* (Bahebere 2 t 17), mme o ne a tthaloganya maikutlo a bone, ka jalo a ba nnele le boutlwelo-botlhoko mo ditlhokegong tsa bone: *"Gonne moperesiti yo mogolo wa rona ga se yo o palelwang ke go utlwela makoa a rona botlhoko, mme re na le yo o neng a raelwa mo dilong tsotlhe fela jaaka rona, mme a se ka a leofa. Ka moo he, a re atameleng sedulo sa bogosi sa bopelotlhomogi ka dipelo tse di phuthologileng gore re tle re amogele kutlwelo-botlhoko, re bone boitshwarelo, re tle re thusiwe ka nako ya teng"* (Bahebere 4 t 15-16).

TSHOBOKO

1. Jeso o tsetswe ka tiro ya mowa o o boitshepo ke lekgarebe leo le sa itseng monna. Ka jalo Jeso e ne e le morwa Modimo.
2. Leina 'Jeso' bokao ba lone ke 'Mopholosi', e ne e le maikaelelo a Modimo go tloga tshimologong, go tthagisa tsela ya go tila ditlamorago tseo di tlhodilweng ke boleo.
3. Tuelo ya boleo ke loso. Ditlhabelo ka diphologolo e ne e le segopotso go batho ka ga thuto e no, fela ditlhabelo tseo di ne di sa kgone "go tlosa dibe".
4. Jeso o dirile setlhabelo se se botlalo, se se itekanetseng.
5. Jeso ga jaana o kwa legodimong, teng ke moperesiti yo mogolo yo o boutlwelo-botlhoko, ka jalo o re rapelela mo Modimong, ka a itse le go tthaloganya makoa a rona.
6. Modimo o solofeditse go romela Jeso Keresete gape mo no lefatsheng, go tsweletsa maikaelelo a gagwe, fa a tlhoma puso ya Modimo, le gonna kgosi mo go yone.

DITEMANA TSA GO BALA BAEBELE

*Mathaio 1 t 18-25; Luke 1 t 26-38; Luke 2;
Mathaio 2; Johane 1 t 1-14; Baroma 5*

Dipotso tsa Thuto ya 6

Sega tsela ka fa tlase ga karabo kgotsa dikarabo tseo di nepagetseng, mme o ise dikarabo tsa gago kwa letlhareng le le mo magareng go sobokanya dikarabo tsa gago.

1. Leina 'Jeso Keresete' bokao ba lone ke bofe? (a) Mopholosi (b) Motlodiwa (c) Mopholosi Motlodiwa (d) Motlodiwa Mopholosi
2. Mmaagwe Jeso e ne e le mang? (a) Elisabethe (b) Maria (c) Maretha (d) Ruthe

3. Rraagwe Jeso wa boammaaruri ke mang? (a) Josefa (b) Dafita (c) Aborahame (d) Modimo
4. Mo go Miga 5:2 lefelo la botsalo la ga Jeso le neelwa e le lefe? (a) Nasareta (b) Betlehema Eferatha (c) Betlehema Judea (d) Galelia
5. Ditlhabelo tsa diphologolo mo kgolaganong e kgologolo. (a) E ne e le segopotso gore boleo bo tlisa loso (b) E ne e le go timola bogale ba Modimo (c) E ne e le ditlamorago tsa boheitane (d) E ne e le go tlhagisa pholoso.
6. Goreng Jeso a ne a romelwa dingwaga di ka nna di le 2,000 tse di fitileng? (a) Go pholosa Majuta (b) Gonna setlhabelo se se botlalo se itekanetse go tlosa boleo (c) Go neela batlhoki dijo (d) Go tlhoma puso ya Modimo.
7. Jeso o kwa kae ga jaana?(a) Mo lebitleng (b) Kwa legodimong (c) Mo lefatsheng leno (d) Ga re itse koo o teng
8. A naa Jeso o tlile go boela gape mono lefatsheng? (a) Ee (b) Nyaya (c) Ga re itse (d) Ka gongwe
9. Jeso o dirang ga jaana? (a) O laola maphelo a rona (b) O emetse batho jaaka moperesiti yo mogolo fa pele ga Modimo (c) O laola dipuso (d) Ga re itse.
10. Mpho ya Modimo eo e tswang ka Jeso ke efe? (a) Khumo (b) Bophelo bo bosakhutleng mo isagong (c) Bophelo bo bo leele jaanong (d) Kagiso le boikhutso jaanong.

.....

THUTO YA 7

DITSHOLOFETSO TSA MODIMO

Modimo o solofeditse Aborahame gore mo go e ne, le mo losikeng (kokomana) la gagwe, ditshika-tsothe tsa lefatshe di tlile go segofadiwa. THUTO YA botlhano (5) e bontshitse fa kokomana nngwe, eo e tla tlisang ditshegofatso mo no lefatsheng e ne e le Jeso. Seno se netefetse ka e le thuto ya kgolagano e ntsha (*Bagalatia 3 t 16*).

Aborahame o dirisitswe jaaka sekai sa tumelo, le gone re bolelelwa gore fa re batla go bontsha tumelo ya rona, re tla tshwannwa ke go tshela matshelo a rona jaaka Aborahame a dirile, a tshepa Modimo mme a obamela thato ya Modimo.

Setshaba sa Iseraele, bao e leng dikokomana tsa ga Aborahame, e ne e le makgoba kwa Egepeto. Ba ntshiwa kwa Egepeto ba eteletswa pele ke Moshe, morago ga dikotlo tse lesome tse di setlhogo di sena go athholelwa Baegepeto. Ba lemoga fa go le Modimo kwa legodimong, o o laolang ditiragalo tsa lefatshe. Buka ya Ekesodu (bokao ba leina le ke Khudugo) e re bolelela ka ga ditiragalo tseno.

Kwa bokhutlong setshaba seno sa Iseraele sa nna mo lefatsheng la Kanana, kwa Aborahame a kileng a nna teng. Kgosi ya bone ya ntlha ya nna Saulo, ya bobedi ke Dafita, yo o kwadileng bontsi ba buka ya Dipesalome.

TSHOLOFETSO GO DAFITA

Mo dipesalomeng Dafita o re Modimo o dirile tsholofetso e e kgethegileng mo go e ne. *"Morena o ikanetse Dafita ka boammaaruri – ga a kitla a bo tghanogela – a re: "Yo e leng wa leungo la mmele wa gago ke tla mmaya mo sedulong sa bogosi sa gago." (Dipesalome 132 t 11)* Dafita, fa bogosi ba gagwe bo ne bo iketlile go le kagiso mo setshabeng, o ne a batla go aga tempele, gongwe ntlo ya thoriso, go rorisa Modimo mo go yone. Moprofeta Nathane a romilwe ke Modimo, a bolelela Dafita gore: le fa Modimo o sa letla Dafita go aga tempele, Modimo o tla godisa ntlo ya bogosi ya ga Dafita, le gore mongwe wa losika la gagwe la bogosi, o tla busa mo bogosing ba gagwe ka bosakhutleng. *"E tlare fa malatsi a gago a sena go tlala o sena go robala le borraago, ke tsose mongwe wa losika lwa gago sehularong sa gago yo o tla tswang mo mmeleng wa gago, ke tthomamise bogosi jwa gagwe. Ke ene o tla agelang leina la me ntlo, mme ke tla tthomamisa sedulo sa gagwe sa bogosi ka bosakhutleng"* (2 Samuele 7 t 12-13 le 16). Go dintlha di le tharo tse di botlhokwa mo ditemaneng tseno:-

1. Tsholofetso e no e ne e sa lebiswa go Solomone, yo e ileng ya nna morwa Dafita, ka gonne Modimo o rile *"sedulo sa gagwe sa bogosi se tla tthomama ka bosakhutleng"*. Le fa Solomone a ne a tumile ka botlhale le dikhumo tsa gagwe, fela gaaka a busa ka bosakhutleng. Mo temaneng 14 Nathane wa moporofeta o bolelela Dafita gore Modimo ka nosi, o tla gonna rraagwe kgosi e no e kgolo, yo o tla tswang mo lotsong la ga Dafita. *"Ke tla nna Rraagwe, ene a nne morwaake,"* (2 Samuele 7 t 14).
2. Kgosi e no, e tla busa mo bogosing ba ga Dafita (2 Samuele 7 t 12).

3. Modimo ka sebele o tthomamisa fa o tla diragatsa seno. (2 *Samuele t 12*).

THUTO YA BAPOROFETA

Dintlha tse di tshwanang le tseno, di gatelelwa gantsi mo Baebeleng. Bala ditemana tse di latelang go tswa mo bukeng ya Jesaya, eo gantsi e nopolwang ka nako ya keresemose, mme o bone dintlha tse di tshwanang:- *"Gonne ngwana re mo tsaletswe, morwa re mo neilwe, mme puso e tla nna mo legetleng la gagwe, mme o tla bidiwa "mogakolodi yo o gakgamatsang, Modimo o o thata, Rara yo o sa khutleng, kgosi ya kagiso; gore a godise puso, mme kagiso e se ka ya fela mo sedulong sa bogosi sa ga Dafita le mo bogosing jwa gagwe, gore a bo tthomamise le go bo tshegetsa ka tshiamo le ka tshiamiso go tloga jaanong go ya bosakhutleng. Tlhoafalo ya Morena wa masomosomo e tla dirafatsa jalo"* (Jesaya 9 t 6-7).

Dintlha tse di tshwanang di a gatelelwa:-

1. *"puso ya gagwe ke a bosakhutleng"*.
2. *"mo pusong le bogosing jwa Dafita"*
3. *"Tlhoafalo ya Morena wa masomosomo e tla dirafatsa seno"*.

JESO KE E NE YO O NENG A SOLOFEDITSWE

Ga go belaetse gore ke mang yo o neng a solofeditswe gonna kgosi e kgolo, eo e tla tsalwang e le wa tshika ya ga Dafita gore ke mang. Moengele Gabariele o bonagetse fa pele ga ga Maria pele ga botsalo ba ga Jeso, mme a mmolelela gore:- *"...Ene yoo o tla nna mogolo, a bidiwa Morwa Mogodimodimo. Morena Modimo o tla mo naya sedulo sa bogosi sa ga Dafita rraagwe. O tla nna kgosi mo ntlong ya ga Jakobe ka bosakhutleng; bogosi jwa gagwe ga bo nke bo nna le bokhutlo"* (Luke 1 t 32-33).

Lebelela dintlha tse tharo gape tseo di gatelelwang kgapetsa-kgapetsa:-

1. Bogosi bo tla tthomama ka bosakhutleng.
2. O tla busa mo bogosing ba Dafita.

3. Modimo ka boene o tla diragatsa seno.

PINA YA GA MARIA YA BOITUMELO

Mo go yone efangele ya ga Luke, o re kwalela pina ya boitumelo mo Maria a rorisang Modimo, a mo galaetsa ka ntlha ya ditsholofetso tsa gagwe. Go tlhaga sengwe se se bothokwa mo boitumelong ba gagwe. Le fa moengele a boletse Maria gore morwa o no o tla tsalwa, gore ditsholofetso tseo Modimo o di diretseng Dafita di tle botlalong, Maria o ne a leboga Modimo, a mo lebogela ditsholofetso tseo Modimo o di diretseng Aborahame. O tshwanetse a bo a lemogile, ka mokgwa o a tlhaloganyang ka ga maikaelelo a Modimo, gore bobedi ba ditsholofetso tseno, di tla tla botlalong ka motho a le esi. *"O thusitse Iseraele motlhanka wa gagwe ..... jaaka a buile le borraetsho, e leng Aborahame le losika lwa gagwe ka bosakhutleng."* (Luke 1 t 54-55).

PUSO

Ga go pelaelo jaanong gore puso eo Jeso a tlleng go rera ka ga yone, e ne e le puso ya nnete eo e tlleng go tlhongwa mo no lefatsheng. E ne ka nosi o tla gonna kgosi ya puso eo, mme balatedi ba gagwe ba nne le maemo a go busa. Jeso o boletse barutwana ba gagwe *"fa Morwa-Motho a nna mo sedulong sa bogosi sa kgalalelo ya gagwe, le lona ba lo ntatetseng lo nne mo ditulong tsa bogosi di le lesome le bobedi (12), lo buse merafe e le lesome le bobedi (12) ya Iseraele"* (Mathaio 19 t 28).

E ne e le maikaelelo a Modimo go tloga tshimologong, go tlatsa lefatshe lotlhe ka kgalalelo ya gagwe le kagiso: *"Fela ruri, ka botshelo jwa me lefatshe lotlhe le tla tlala kgalalelo ya Morena"* (Dipalo 14 t 21).

Seno se tlile go diragala fa Jeso a tla, go boela mo no lefatsheng jaaka kgosi. Nngwe ya dintlha tseo Petoro a e dirileng ka nako ya Pentekosete, ke gore Jeso ke e ne kokomana e kgolo ya ga Dafita jaaka Modimo a solofeditse. Petoro o nopotse mafoko a pesalome eo re setseng re e kaile go bontsha fa Dafita a ne a lebeletse pele go tlhongwa ga bogosi le Keresete jaaka kgosi: *"Banna ba ga etsho, nka bua le lona ka maikutlo a a phuthologileng ka ga Dafita rraetsho-mogolo gore o sule, a ba a fitlhwa, mme phupu ya gagwe e sa le mo go rona le gompiano. Jaanong e re ka e ne e le ene moporofeti, mme a itse gore Modimo o kile wa mo ikanela gore o tla nnisa Keresete yo e leng wa*

leungo la letheke la gagwe ka fa nameng mo sedulong sa gagwe sa bogosi" (Ditiro 2 t 29-30).

Moapostolo a tswelera ka go tthalosa, gore tsogo ya Jeso, e ne e le letshwao le le bontshang fa tsholofetso ya Modimo eo a e diretseng Dafita e tla tla botlalong. *"Jeso yoo Modimo o mo tsositse, mme rona rotlhe re basupi ba gona."* (Ditiro 2 t 32). Petoro o buile gore Dafita o ne a tthaloganya gore nako e etla, eo Modimo mothata-yotlhe o tla bolelelang Morena Jeso Keresete, a re: *"Dula ka fa letsogong la me le le jang, go ya ke be ke dire baba ba gago sebeo sa dinao tsa gago".* Moapostolo a tswelera a re: *"Jaanong a lelapa lengwe le lengwe la Iseraele le itse ruri gore e ne Jeso yo lo mmapotseng, Modimo o mo dirile Morena le Keresete"* (Ditiro 2 t 34-36).

SE MODIMO O SE BEELEDITSENG

Poulo o sobokantse tsholofelo e ntle eo Baebele e e rutang, fa a ne a bua le batho ba Athene:- *"Gonne o thomile letsatsi le a tla atlholang lefatshe ka lone ka tshiamo, ka monna yo o mmeetseng gona, mme o buletse botlhe tsela ya go ka dumela ka go mo tsosa mo baswing"* (Ditiro 17 t 31).

TSHOBOKO

1. Mo Baebeleng Modimo o tthagisitse maikaelelo a gagwe ka ga lefatshe leno.
2. Aborahame le Dafita ba ne ba boleletswe ke Modimo gore, kokomana ya bone e tla diragatsa maikaelelo ano.
3. Jeso ke e ne yo a neng a solofeditse.
4. O tlile go busa lefatshe ka kgalalelo, fa puso ya Modimo e sena go tlhongwa.
5. Tsholofelo e no, eo motheo wa yone o leng mo kgolaganong e kgologolo, e ne e le thuto eo e neng e le mo molaetseng wa ga Jeso le barutwana ba gagwe.

DITEMANA TSA GO BALA BAEBELE

Jesaya 11; Ditiro 2; Baroma 4; Jesaya 35; Dipesalome 132; Luke 19.

Dipotso tsa Thuto ya 7

Sega tsela ka fa tlase ga karabo kgotsa dikarabo tseo di nepagetseng, mme o ise dikarabo tsa gago kwa lefathareng le le mo magareng go sobokanya dikarabo tsa gago.

1. Ke kokomana e feng ya ga Aborahame eo e tla tlisang ditshegofatso mo lefatsheng? (a) Isaka (b) Josefa (c) Dafita (d) Jeso
2. Baiseraele ba ne ba dirwa makgoba kwa lefatsheng le fe? (a) Aferika (b) Egepeto (c) Kanana (d) Ithalia
3. Ke buka e feng ya Baebele eo e re bolelelang ka ga go pholosiwa ga bana ba Iseraele kwa Egepeto? (a) Genesi (b) Ekesodu (c) Lefitiko (d) Dipalo
4. Kgosi ya ntlha ya Iseraele e ne e le mang? (a) Saulo (b) Dafita (c) Solomone (d) Samuele
5. Dafita o ne a batla go agela Modimo eng? (a) Ntlo ya bogosi (b) Tempele (c) Toropo (d) Aletare
6. Modimo o solofeditse Dafita eng? (a) Khumo e ntsi (b) Bophelo bo bosakhutleng le boitekanelo (c) Gore bogosi ba gagwe bo tla tlhomama ka bosakhutleng (d) Boitumelo le go huma
7. Ke moporofeta o fe wa Iseraele yo o rileng, "Letlhogela le tla tlhoga mo kutung ya ga Isai..."? (a) Jesaya (b) Samuele (c) Obatya (d) Hosea
8. Ke kokomana e feng ya ga Dafita eo e solofeditsweng go tla go busa mo bogosing ba gagwe? (a) Solomone (b) Jeso (c) Hesechiele (d) Rehabeame
9. Bogosi bo bo solofeditsweng ba Modimo bo tlele go tlhongwa kae ? (a) Mo lefatsheng leno (b) Kwa Legodimong (c) Mo dipelong tsa batho (d) Mo loaping
10. Modimo o beeletse ka eng go bontsha fa o tla diragatsa ditsholofetso tsa gagwe, jaaka moapostolo Poulo a kaile kwa Athene? (a) Dipaka tsa ngwaga (b) Go tsalwa ga Jeso (c) Bosigo le Motshegare (d) Go tsosiwa ga Jeso

.....

THUTO YA 8

TSOGO YA JESO KERESETE

Lefoko TSOGO bokao ba lone ke 'go emelela go tswa mo lebitleng'. Le fetoletse go tswa go lefoko la segerika 'anastasis' mo kgolaganong e ntsha, leo bokao e leng 'go tsoga' kgotsa 'go ema ka dinao gape'.

Tsogo ya ga Jeso mo baswing ke lebaka leo le ka se ganediweng ka e le kgang ya ditiragalo (history). Loso le tsogo ya ga Jeso Keresete ke motheo wa maikaelelo a Modimo ka batho. Tumelo ya sekeresete e agilwe mo motheong o no, Bokeresete bo gone ka ntlha ya go tsoga mo baswing ga ga Keresete. Seno ke seo se neng se tsamaisa maphelo a baapostolo ka ngwaga-kgolo wa ntlha 'AD'.

SETLHOGO-KGOLO SA THUTO YA BAAPOSTOLO

Fa baapostolo ba ne ba tlhopa mongwe yo o tla tsaang maemo a ga Jutase, ba tlhophile mongwe, a bidiwa Mathia, o ba rileng o tshwanetse go nna *"mosupi le rona wa tsogo ya gagwe (Jeso)" (Ditiro 1 t 22).*

Baapostolo ba ne ba tshwarwa ka gone *"ba ruta batho ba rera tsogo ya baswi ka Jeso" (Ditiro 4 t 2).*

Poulo o ne a isiwa tshekong, ka ga potso ya gagwe ya gore *"ke ka ntlha ya tsholofelo, e bong tsogo ya baswi, fa ke sekisiwa" (Ditiro 23 t 6; Ditiro 24 t 21).*

Makwalo a mantsi mo kgolaganong e ntsha, ao a rutang tsogo ya ga Jeso le botlhokwa jwa yone go rona rotlhe. Seno se gateletswe ke Poulo fa a ne a re:- *"mme fa Keresete a sa tsoga, thero ya rona e tla bo e le lefela, le tumelo ya lona e tla bo e le lefela...lo tla bo lo sa ntse lo le mo maleong a lona" (1 Bakorinthe 15 t 13 le 17).*

GO RENG MODIMO O TSOSITSE JESO?

Dithuto tseo re ithutileng tsone di bontshitse tiro ya ga Jeso jaaka setlhabelo sa dibe (*Bahebere 9 t 26*). THUTO YA BONE (4) e tlhalositse ka fao Atamo a tlisitseng boleo le loso mo bathong, ka go se obamele melao ya Modimo. Fa o tshwantshanya le Jeso, e ne o obametse melao ya Modimo, a tshela botshelo jo bophepa, THUTO YA BORATARO (6) e ne e le ka ga seno.

Loso la ga Jeso, le ka bo le ne le sena maatla ape, fa Jeso a ne a sa tsoga mo baswing. Jeso yo o *"belegweng ke Mosadi, a nna fa tlase ga molao" (Bagalatia 4 t 4)* a hutsiwa ka khutso eo e tshwanang le ya rona, eo e leng boswa go rona go tswa go rraarona Atamo. Jeso ka boene, o ne a gololesegile mo boleong, mme ka jalo loso la palelwa ke go mo tshola, ka a sa dira boleo bope, *"...loso ga lo tlhole lo na le thata mo go ene;" (Baroma 6 t 9).*

LERATO LA MODIMO LE TSHIAMO YA GAGWE.

Tshiamo ya Modimo e ne e ka se letle go re motho wa mofuta o no, yo o tshegeditseng melao ya Modimo sentle, go re a letlelelwe ke go laolwa ke melao ya boleo le loso. Moapostolo Petoro o re bolelela gore:-

"Modimo o mo tsositseng, o sena go funolola maralalo a loso; gone go ne go sa kgonege gore lo mo golegele ruri." (Ditiro 2 t 24).

THUTO YA BORARO (3) e bontshitse ka fao go tlhomama ga tshiamo ya Modimo, le lorato la gagwe mo bathong, go dirileng gore Jeso a tsosiwe mo baswing:-

"Gonne Modimo o ratile lefatshe mo go kalo, mo a bileng a neela Morwaa-ona yo o tsetsweng a le esi, gore mongwe le mongwe yo o dumelang mo go ene a se ka a latlhega, mme a nne le botshelo (bophelo) jo bo sa khutleng" (Johane 3 t 56).

A NAA TSOGO YA BASWI E NE E LE LA NTLHA E DUMELWA KA NAKO YA NGWAGA-KGOLO WA NTLHA (FIRST CENTUARY AD)?

Re ithuta go tswa mo Baebeleng go re: thuto ya tsogo ya baswi, ga se thuto ya ntlha go rutiwa fa Jeso a ne a le mo lefatsheng. Mme badumedi pele Jeso a tsalwa ba ne badumela mo tsogong ya baswi. Ke ka moo Jeso a ne a re:- *"Aborahame rraeno o ne a ipelela go bona letsatsi la me, a le bona, a ba a itumela" (Johane 8 t 56).*

Petoro a nopola mafoko a ga Dafita, kgosi ya Iseraele:- *"Ke ne ke bona Morena fa pele ga me ka gale...Ka moo pelo ya me e ne ya itumela, loleme lwa me lwa ipela, le yona nama ya me e tla ikhutsa mo tsholofelong;...a bua ka ga tsogo ya ga Keresete ka go e bona pele gore mowa wa gagwe ga o a tlogelwa mo felong ga baswi..." (Ditiro 2 t 25-26 & 31 bapisa le Pesalome 16 t 8-11).*

Dafita nae a re:- *"Mme nna ke tla leba sefatlhego sa gago ke le mo tshiamong, ke tla kgora setshwano sa gago mogang ke thanyang." (Pesalome 17 t 15).*

TSOGO YA BASWI – KE GO TLA BOTLALONG GA DITSHOLOFETSO TSA MODIMO.

JAAKA THUTO YA BOTLHANO (5) e tlhagisitse go re- Aborahame le Dafita ba solofetse go tsosiwa mo baswing gore ba je boswa ba go tshela mo pusong ya Modimo. E ne e se bone fela bao ba neng ba solofela tumelo e no.

Jobe o rile *"Mme nna ke a itse gore Mogolodi wa me o a phela; ke ene yo o nnelang ruri, o tla ema mo godimo ga lorole. Mme ke tla bona Modimo, ke se na letlalo le le sentsweng ke dilo tseo, ke se na nama ya me. Ona ke tla o bona e le mothusi wa me, matlho a me a tla o bona, e seng o sele; ke seo pelo ya me a se tlohogeletsweng mo go nna"* (Jobe 19 t 25-27 Baebele ya seeng e fetoletswe botoka le fano).

Jesaya o rile:- *"Mme baswi ba gago ba tla phela, ditoto tsa me di tla tsoga. Ba ba agileng mo leroleng ba tla rula, ba duduetsa.....mme lefatshe le tla ntshetsa baswi mo botshelong"* (Jesaya 26 t 19).

Daniele o na a bolelelwa gore:- *"Ba bantsi ba bone ba ba robetseng mo leroleng la lefatshe ba tla thanya;" mme ene o tla ikhutsa mo borokong jwa loso mme "o tsogela Kabelo ya gago ka bofelo jwa malatsi."* (Daniele 12: t 2 le 13).

Moapostolo Poulo o gatelela go bontsha fa tsogo ya baswi e ne e le tumelo le tsholofelo ya badumedi pele ga go tsalwa ga ga Jeso:-

"ke supetsa bannye le bagolo, ke sa bue sepe, fa e se tse baporofeti le Moše ba rileng, di tla dirafala, ba re Keresete o tshwanetse go boga le go nna wa ntlha mo tsogong ya baswi gore a tle a rerele Baiseraele le Baditšhaba lesedi" (Ditiro 26 t 22-23).

KERESETE KE E NE WA NTLHA A LE NOSI FELA, YO O TSOGETSENG BOTSHELO BO BOSAKHUTLENG.

Baebele e bontsha sefatlha-matlho gore Jeso ke e ne fela yo o tshwanetseng ke go tsoga mo baswing le go apeswa bosasweng. Poulo o kwadile go re:-

"...Keresete Jeso, Mogolodi wa rona, yo o nyeleditseng loso, a baya botshelo le bosasweng mo leseding ka Efangele" (2 Timotheo 1 t 10).

A NAA TSOGO YA BASWI KE YONE FELA TSHOLOFELO YA GO BONA BOSASWENG?

Botshelo le bosasweng bo bo tlisitsweng leseding ke tsholofelo ya go ema go tswa lebitleng, o ema gape mo lefatsheng.

Petoro o buile a re:- *"Gonne Dafita ga a a ka a thatlogela kwa magodimong"* (Ditiro 2 t 34). Re bone gore go ya legodimong e ne e se tsholofelo ya ga Dafita. Modimo o solofeditse Dafita gore o tla bona Jeso a dutse mo sedulong sa gagwe sa bogosi ka bosakhutleng kwa Jerusalema (Ditiro 2:30).

Jaaka Poulo a tlhalositse fa a ne a bua kwa Athene, lebelela THUTO YA BOSUPA (7) go ikgopotsa, tsogo mo baswing ya ga Jeso Keresete e ne e le sesupo go tswa Modimong go bontsha fa Jeso a tla busa lefatshe ka tshiamo, ka nako eo Modimo o e beileng mo isagong (*Ditiro 17 t 31*).

TSOGO YA BASWI- TSHOLOFELO YA BOAMMAARURI.

Maratha o ne a sala Jeso morago. Re ka bona sentle tumelo ya gagwe ya botshelo mo isagong. Fa kgaitsadi wa gagwe a sena go swa, Jeso o rile go e ne: "*Kgaitradio o tla tsoga.*" Maratha a araba a re: "*Ke itse gore o tla tsoga ka letsatsi la bofelo motlhang botlhe ba tsogang.*" Jeso a mo raa a re: "*Ke nna tsogo le botshelo; yo o dumelang mo go nna o tla phela, le fa a ka swa.*" (*Johane 11 t 23-25*).

A BOTLHE BAO BA SULENG BA TLILE GO TSOSIWA?

Dikwalo di re bolelela gore: "*Tefo ya boleo ke loso; mme neo ya bopelotlhomogi ya Modimo ke botshelo jo bo sa khutleng jo bo bonwang mo go Keresete Jeso, Morena wa rona*" (*Baroma 6 t 23*).

Bao ba sa batlising ka ga Modimo, gongwe bao ba senang kgatlego go o direla, gongwe go tlhaloganya maikaelelo a gagwe ka ga Jeso Keresete, ga ba kitla ba nna le tshono ya go amogela mpho ya Modimo. Baebele e ruta gore:-

"Motho yo o fapogang mo tseleng ya tlhaloganyo o tla akofa a lala mo phuthegong ya baswi" (*Diane 21 t 16*).

"Motho yo o phelang mo bontlengtleng, mme a se na tlhaloganyo, o tshwana le diphologolo tse di nyelelang" (*Pesalome 49 t 21*).

"Baswi ba bone ga ba nke ba phela; ba ba suleng ga ba nke ba rula. Ka moo o ba beditse, wa ba nyeletsa jalo, wa fedisa go ba gakologelwa gotlhe" (*Jesaya 26 t 14*).

A NAA GO TLHALOGANYA SENTLE GO BOTLHOKWA?

Fa re bapisa go tswa mo potsong e no e e fa godimo, Jeso o re naa tsholofelo ka go re:-

"Mme botshelo jo bo sa khutleng ke fa ba go itse o le Modimo wa boammaaruri o le wesi, le Jeso Keresete yo o mo romileng" (Johane 17 t 3).

Fa re ba tla go ikamanya le go itse ka ga maikaelelo a Modimo ka ga lefatshe, re tla tshwannwa ke gonna le kitso ka ga tseno. Re tshwannwa ke go itse Modimo wa boammaaruri re nne le kitso e e tletseng ya lefoko la gagwe. Ka kitso le tumelo ka ga boammaaruri ba dilo tseno, re ka tsaa legato le le latelang e leng la go kolobediwa, mo go Keresete, thuto e no e tla go tlhotlhomisiwa ka botlalo mo thutong ya bosome le bongwe (11). Poulo o tlhagisa botlhokwa ba kolobetso go modumedi wa boammaaruri, yo o batlang go tsoga mo baswing:-

"Kampo a ga lo itse gore rona rotlhe ba re kolobeleditsweng Keresete Jeso, re kolobeleditswe loso lwa gagwe? Ke gore, re fitlhlwe nae ka kolobetso gore re swe, re tle re tsamae mo botshelong jo bošwa, jaaka Keresete le ene a tsositswe mo baswing ka kgalalelo ya Rara; gonne fa re kopantswe nae go tshwana le loso lwa gagwe, le tsogo ya gagwe re tla tshwana nayo, ka re itse gore motho yo mogologolo wa rona o bapotswe nae gore mmele wa boleo o khutliswe go leofa, mme re se tihole re direla boleo" (Baroma 6 t 3-6).

KERESETE KE WA NTLHA GO TSOGA MO BASWING – BOTLHE BA TLA LATELA

Jeso ke e ne fela, wa ntlha go tsoga mo baswing a tsogela go apeswa bosasweng. Re bala gape, gore: *"Mme jaanong Keresete o tsositswe mo baswing, a nna lebutswapele mo go ba ba robetseng" (robetse mo lebitleng [1 Bakorinthe 15 t 20]).*

Lebutswa pele ke maungo ao a fulwang la ntlha fa go rojwa, setshwantsho sa tseo di tlang tse dintle. Poulo o dirisa tshwantshiso e no ya thobo, go bontsha tatelano ya tsogo mo baswing:- *"mongwe le mongwe ka fa thulaganyetsong ya gagwe: Ba ba robetseng mo go Keresete ba ntlha (Keresete e le wa ntlha); morago ga moo ba e leng (batshidi) ba ga Keresete, motlhang a tlang;" (1 Bakorinthe 15 t 23).*

GO BOELA LEFATSHENG LA BOBEDI GA KERESETE GO TLA GO TSOSA BASWI.

Go boa gape la bobedi ga ga Jeso go ikaegile mo tsogong ya baswi mo malatsing a bofelo. Poulo o kwadile ka, *"ga Keresete Jeso yo o*

tla atholang batshedi (baphedi) le baswi, le ka ponatshego ya gagwe le ka puso ya gagwe..." (2 Timotheo 4 t 1).

Poulo o kwadile gape a re:-

"Bakaulengwe, ga re rate gore lo tlhoke go itse ka ga bone ba ba robetseng, gore lo se hutsafale jaaka ba bangwe ba ba se nang tsholofelo; gonne fa re dumela gore Jeso o ne a swa, a ba a tsoga, le bone ba ba swetseng mo go Jeso, Modimo o tla ba isa nae. Gonne se re se lo bolelelang ka Lefoko la Morena ke se: Rona ba re phelang, ba re salelang go tla ga Morena, ga re kitla re raka ba ba robetseng. Gonne Morena ka esi o tla fologa kwa legodimong ka mokgosi le ka lentswe la moengele yo mogolo le ka phala ya Modimo, mme baswi ba ba swetseng mo go Keresete ba tla tsoga pele." (1 Bathesalonika 4 t 13-16).

TSOGO YA BASWI LE KATLHOLO

Fa Daniele a ne a bolelelwa gore:- *"ba bantsi ba bone ba ba robetseng mo leroleng la lefatshe ba tla thanya; bangwe ba tla tsogela botshelo jo bo sa khutleng, ba bangwe ba tla tsogela ditlhong le kilego tse di sa khutleng" (Daniele 12 t 2).* Fano ke ka ga kopano ya bao ba tsositsweng mo baswing, ga mmogo le bao ba tla beng ba tshela ka yone nako eo, fa Jeso a sena go boela lwa bobedi mo no lefatsheng, go tla go athola, le kgonagalo ya go gana bangwe bao ba dirileng tseo di sa siamang. Jeso o rutila a re:-

"Segakgamaleng moo; gonne nako e e tla e botlhe ba ba mo diphupung ba tla utlwang lentswe la gagwe ka yona. Ba tla tswa, ba ba dirileng tse di molemo go ya tsogong ya botshelo, ba ba dirileng tse di bosula bone go ya tsogong ya katlholo." (Johane 5 t 28-29).

Botlhe batho bao ba nang le boikarabelo (bao ba nang le kitso ka lefoko la Modimo) ba tla ema fa pele ga sedulo sa Jeso Keresete sa katlholo. Bao ba ikanyang Modimo, ba na le kitso ka ga lorato le boutlwelo-botlhoko ba gagwe, bao ba lekileng ka bo jotlhe go kgatla Modimo, ba sala sekai sa ga Jeso morago, ba tla, ka boutlwelo-botlhoko ba Modimo, ba amogele mpho ya botshelo jo bosakhutleng mo letsatsing leo.

Jeso o bua le rona rotlhe fa a re:- *"Ke nna tsogo le botshelo; yo o dumelang mo go nna o tla phela, le fa a ka swa." (Johane 11 t 25).*

TSHOBOKO

1. Tsogo ya ga Jeso Keresete e diragetse ka boammaaruri.
2. Tsogo ya ga Jeso Keresete ke motheo wa thuto ya Kgolagano e ntsha.
3. Jeso Keresete o tsositswe ka ntlha ya boitshwaro ba gagwe bo bo lolameng. Ka jalo, ka ntlha ya tshiamo ya Modimo, le go lolama ga molao wa gagwe, ga goaka ga kgonagala gore lebitla le ka tshola Jeso, ke ka moo Modimo o ileng a mo tsosa le go mmiletsa kwa go e ne.
4. Tsogo ya baswi e ne e le tsholofelo ya badumedi botlhe go tloga Jeso a ise a tsalwe (Kgolagano e Kgologolo) le morago ga go tsalwa ga gagwe (Kgolagano e ntsha).
5. Botshelo jo bo sakhutleng ga bo mo go rona ga jaana, ka gonne Modimo o ka bo o sa bosolofetsa, fela bodirilwe gonna bontlhannngwe ba tseo di solofeditsweng.
6. Motho ga a na go tshelela ruri ka tlholego, kgotsa bosasweng jaaka bo kaiwa, fa go kabo go le jalo, Jeso go ne go sa tlhokagale go re a dirwe setlhabelo.
7. Tsogo mo baswing, ke yone fela tsholofelo ya go bona bosasweng.
8. Ga se botlhe bao ba tlileng go tsoga mo baswing; bao ba se nang kitso ka ga efangele ba tla tlogelwa mo lebitleng.
9. Kitso, go tthaloganya, tumelo le kolobetso dia tlhokagala go amanngwa le Keresete le tsogo mo baswing.
10. Keresete ke e ne fela wa ntlha go tsogela go amogela bosasweng; le rona re ka tshwana nae fa re ka sala sekai sa gagwe morago. Tsogo ya baswi le katlholo e tla diragala fela, fa Jeso a sena go boela mo no lefatsheng la bobedi.

DITEMANA TSA GO BALA BAEBELE

*Pesalome 49; Mareko 16; 1 Bakorinthe 15; Jesaya 26; Ditiro 26;
Johane 11*

Dipotso tsa Thuto ya 8

Sega tsela ka fa tlase ga karabo kgotsa dikarabo tseo di nepagetseng, mme o ise dikarabo tsa gago kwa letlhareng le le mo magareng go sobokanya dikarabo tsa gago.

1. Mafoko "tsogo ya baswi" bokao ba o ne ke bofe? (a) Go robala fa fatshe (b) Go tsholetsa kwa godimo (c) Go tsoga mo baswing (d) Go tsoga
2. Ke motho o feng yo o tsoseditsweng go tshelela ruri? (a) Lasaro (b) Morwadio Jairose (c) Stefano (d) Jeso
3. Goreng Jeso a ne a swa? (a) Ka gone a ne a tshwana le rona ka popego (b) E ne e le mo dira dibe (c) Modimo o mo pateleditse go swa (d) Majuta ba ne ba batla go mo nyeletsa.
4. Goreng Jeso a ne a tshela gape? (a) O ne a sa swa (b) O ne a tlhapogelwa morago ga papolo (c) Modimo o mo tsositse mo baswing (d) O ne a idibetse fela mo sefapaanong
5. Ke bafeng ba bararo ba bao ba latelang bao ba ka solofelang go rua lefatshe? (a) Aborahame (b) Dafita (c) Daniele (d) Jerobeame (1 Dikgosi 14 t 16)
6. A naa batho botlhe ba tla tsosiwa mo baswing? (a) Nyaa (b) Ee (c) Ka gongwe (d) Ga ke itse
7. Baswi ba tlike go tsosiwa leng? (a) Ba tswelela go tshela morago ga loso (b) Fa Jeso a boela mo no lefatsheng go tlhoma puso ya gagwe (c) Ga ke itse (d) Baebele ga e na ditsholofetso dipe ka ga seno.
8. Morago ga tsogo ya baswi go latela eng? (a) Kolobetso (b) Katlholo (c) Go ithuta lefoko la Modimo (d) Go opela pina tsa thoriso
9. Ke bafe bao ba tlileng go amogelwa ke Jeso ka malatsi a bofelo ? (a) Bao ba mo tlhaloganyang, ba dumela go ene, ba sala dithuto tsa gagwe morago (b) Bao ba dirang tseo di siameng ba thusa ba bangwe (c) Bao ba tla bong ba baphela (d) Bao ba neng ba sa dumele mme ba sule ga jaana.
10. A naa o batla go ithuta go le gontsi ka ga Jeso, mme o nne le seabe mo pusong e e tlang mo lefatsheng ya ga Jeso? (a) Nyaa (b) Ga ke itse (c) Hei, go thata (d) Ee

.....

THUTO YA 9

GO BOA GA GA JESO KERESETE

Poelo ya ga Jeso Keresete mo no lefatsheng ke tiragalo e kgolo ya lefatshe, eo batho ba lefatshe ba ikaegileng mo go diragaleng ga yone. Jaaka tsogo ya baswi e le seo se tla diragalang, Modimo o solofeditse fela jalo gore go boa ga Jeso ke tsholofetso go tswa Modimong. Jeso morago ga tsogo ya gagwe mo baswing fa a sena go tthatlhosediswa kwa legodimong, baengele ba ne ba netefaletsa barutwana ba gagwe ka go re:- *"...Jeso yole yo o tsholeleditsweng kwa legodimong, a tswa mo go lona, o tla boa a tla fela jaaka lo mmonyane a ya kwa legodimong."* (Ditiro 1 t 11).

GORENG JESO A TSHWANNWA KE GO BOA?

Mo thapelong ya Morena, Jeso o rutile balatedi ba gagwe go rapelela go tlongwa ga puso ya Modimo mo no lefatsheng:- *"Puso ya gago a e tle; thato ya gago a e dirafale mo lefatsheng jaaka kwa legodimong"* (Mathaio 6 t 10). Ka nako e no, mafoko a ga Dafita a tla tla botlalong:- *"Basiami ba tla rua lefatshe, ba agela ruri mo go lone"* (Pesalome 37 t 29).

Keresete o tlile go boela mo no lefatsheng go tla go tlhoma puso ya Modimo, ka go nyeletsa dipuso tsa jaanong tsa setho. O tla go fedisa boikepo mo lefatsheng, mme a tlatse lefatshe ka kgalalelo ya Modimo, e le tharabololo ya selegodimo go fedisa mathata a lefatshe.

Ka ntlha ya lebaka leno, moapostolo Poulo, mo ngwageng-kgolong wa ntlha (first century AD), a rotloetsa Tito go ikgaoganya le boikepo, le keletso tsa lefatshe, mme:- *"a itatole boikepo le dikeletso tsa lefatshe, mme re phele ka tekano le ka tshiamo le ka borapedi mo lefatsheng leno, re ntse re lebeletse lesego la tsholofelo le ponatshego ya kgalalelo ya Modimo o mogolo le ya ga Keresete Jeso Morepholosi"* (Tito 2 t 12-13).

JESO O TLILE GO BOA LENG?

Modimo go tloga kwa tshimologong, o tlhophile letsatsi leo Jeso Keresete a tlileng go boela mo no lefatsheng ka lone. Poulo o buile ka seno a re:- *"Gonne o (Modimo) tlhomile letsatsi le o tla atholang lefatshe ka lone ka tshiamo, ka monna yo o mmeetseng gona, mme o buletse botlhe tsela ya go ka dumela ka go mo tsosa mo baswing"* (Ditiro 17 t 31).

Jeso Keresete fa a ne a ruta, o tlhagisitse gore, lefa leano la Modimo le dirilwe, mme le diragala jaaka Modimo a tlhagisitse, le e ne Jeso ga a itse letsatsi le nako eo Modimo o e beileng gore a boele mo no lefatsheng. Mo go Mareko kgaolo ya lesome le boraro (13), Keresete o boleletse bao ba mo reeditseng, ba botsa ka go boa ga gagwe gape mo lefatsheng, a araba a bontsha fa le e ne a sa itse nako sentle eo a tla laelwang go boela mo no lefatsheng gape, mme a bontsha fa go tla nna le ditiragalo dingwe pele ga poelo ya gagwe mo no lefatsheng, mme a re:- *"Ke gona ba tla bonang Morwa-Motho a tla mo marung ka thata e kgolo le ka kgalalelo"* (Mareko 13 t 26).

"Ka ga letsatsi la teng le nako ya teng ga go itse ope, le e seng baengele legodimong, le e seng Morwa, fa e se Rara fela" (Mareko 13 t 32).

JESO KERESETE O TLILE GO BOELA MONO LEFATSHENG JAAKA LEGODU, A SA LEBELELWA.

Batho ba bantsi gompiano ba lebelela poelo ya ga Keresete mo no lefatsheng jaaka naane, eo e sa tseweng tsia, ba lebeletse lebaka le le leele leo re tshetseng mo no lefatsheng kwa ntle ga phetogo epe. Fela, moapostolo Petoro o kile a kgalemela ka ga maemo a a tshwanang le a no, fa a re:- *"Itseng pele gore mo malatsing a bofelo go tla tla basotli ba ba tsamayang ka fa dikeletsong tsa bone, ba sotla ba re:"E kae, polelelopele ya go tla ga gagwe? Kana e sa le borara ba robala, dilo tsotlhe di sa ntse di ntse fela jaaka mo tshimologong ya tlholego"* (2 Petoro 3 t 4-5).

Ka jalo re neetswe bopaki ba gore Modimo ga o diege go tlisa botlalong ditsholofetso tsa gagwe, fela tiragalo e no eo e tla makatsang lefatshe e tla diragala ka nako eo Modimo o e beileng:- *"Mme letsatsi la Morena le tla tla jaaka legodu bosigo,"* (2 Petoro 3 t 10).

Bala ditemana tsa ntlha di le 10 tsa 2 Petoro kgaolo ya 3, go tlhaloganya kgang eo moapostolo a e tlhagisang.

Jaaka Keresete a bontshitse, nako sentle ya go boa ga gagwe, ga e itsiwe ke ope, fa e se Modimo ka esi, mme nako eo, ga e kake ya bonwa kgotsa go ka balwa ka go tlhakanya malatsi le dingwaga go tswa mo Baebeleng. *"Gonne Morwa-Motho o tla tla ka nako e lo sa e gopoleng"* (Mathaio 24 t 44).

Seno se re ruta gore tumelo ea tlhokagala mo badumeding mo go boeng ga Keresete, ka gonne ke Modimo fela yo o itseng gore seno se tla diragala leng. Go bao ba sa mo lebelelang, go boa ga gagwe go tla tshwana le fa legodu le tlhasela bosigo.

A, GO DITSHUPO TSE DI BONTSHANG GO BOA GA KERESETE GO TLA NNA LENG?

Barutwana ba ga Jeso ba ne bana le kगतlego mo potsong e no, ba botsa Keresete mo sephiring jaaka ba ne ba ntse fa thabeng ya diolefa, *"Re bolelele gore tseo di tla nna leng, le sesupo sa go tla ga gago le sa bokhutlo jwa metlha"* (Mathaio 24 t 3).

Karabo ya ga Keresete go potso e no, le ditemana tse dintsi tsa porofeto ya Baebele, di bontsha sentle gore nako ya poelo ya ga Jeso e tla diragala fa maemo a ntse jang. Ditshupo tseno tsa metlha pele Jeso a boa di neetswe gore bao ba mo salang morago, ba kgone go ipaakanyetsa go boa ga gagwe.

DITSHUPO PELE KERESETE A BOA.

1. SESUPO SA GA NOA

Fa Jeso a ba araba, o ba gopoditse ka ga ditiragalo pele Modimo a tlisa morwalela go nyeletsa lefatshe, jaaka go kwadilwe mo Baebeleng. A re go bona, maemo a tla bo a tshwana fela jaaka nako ya ga Noa pele a boela mo no lefatsheng:- *"Gonne go tla ga Morwa-Motho go tla nna jaaka go ne go le ka malatsi a ga Noa. Go tla nna jaaka go ne go ntse mo malatsing ao a pele ga morwalela: Ba ne ba ja, ba nwa, ba nyala, ba nyalwa, go tla go fitlha mo letsatsing le Noa a tsenyeng mo mokorong o mogolo ka lone, mme ba sa lemoge, ga tsamaya morwalela wa tla, wa ba tsaya botlhe. Go tla ga Morwa-Motho le gona go tla nna jalo"* (Mathaio 24 dt. 37-39).

Fa o batla go itse go le gontsi ka ga Noa le dinako tsa gagwe, bala Genesisi kgaolo ya borataro, fao e bontshang sentle goreng Modimo a nyeleditse botshelo ka nako eo, mme wa pholosa batho fela ba le boferabobedi (8). Boikepi bo bokana bo ne bo bonagala ka maitsholo le ka fao batho ba neng ba akanya le go dira ka gone *"lefatshe la bo le senyegile fa pele ga Modimo; lefatshe le tletse boithatelo (Corruption and Violence) jo bo setlhogo"* (Baebele ya seeng e botoka le fano Genesi 6 t 11).

Dipampiri tsa dikgang; maranyaneng a tshedimoso (Internet); di roma-mowa (radio) le ditshwantsho tsa matshikinyego (television), tsatsi le letsatsi di bontsha botshelo ba ntwaga bo bo senang bomodimo, bo gobelela, ba ga Noa; jo bo tshwanang le ba gompieno. Bo bontsha ka

mekgwa e le mentsi seo moapostolo Poulo a se tlhalosang e tla gonna maitsholo a batho ka malatsi a bofelo pele ga go boa ga ga Keresete:-

"Mme itse gore mo malatsing a bofelo go tla tla dipaka tse di bokete; gone batho e tla nna baithati, baratamadi, baipoki, baikgantshi, bakgadi, ba ba sa utlweng bagolo, ba ba sa lebogeng, ba ba sa itshepang, ba ba se nang lorato, ba ba sa itshwareleng, ba ba latofatsang, ba ba sa itsholeng sentle, ba ba sa itshwareng, ba ba sa rateng sepe se se molemo, balotsana, ba ba kgopo, ba ba ikgogomosang, ba ba ratang dikgatlego tsa lefatshe bogolo go Modimo; ba ba nang le setshwano sa bodumedi, etswe thata ya jona ba e latotse. Bone bao o ikgaoganye nabo" (2 Timotheo 3 dt 1-5).

Fa o lebelela lenaneo le le fa godimo sentle; o tla bona fa lefoko la porofeto ya Baebele le bontsha fa tseno di diragala mo nakong tsa rona, go feta bogologolo.

2. SESUPO SA MAJUTA (ISERAELE)

Jeso o ne a dirisa setshwantso jaaka sesupo seo se tlaleletsang go bontsha barutwana ba gagwe go re o tile go boa leng:- *"Lo ithute sekao ka mofeie: E a re fa dikala tsa ona di setse di le dinana, di tlhoga matlhare, lo itse gore selemo se gaufi" (Mathaio 24 t 32).*

Moporofeta Jeremiah o re tlhalosetsa ka mokgwa mongwe, gore bokao ba mofeie bo emetse eng, fa a dirisa setshwantsho se se tshwanang mo kgaolong ya masome a mabedi le bone (24), mme a lebisa tshwantshiso e no go bana ba Iseraele (bala le Joele kgaolo ya ntlha (1) temana ya bosupa (7)). Re tla tshwannwa ke go lebelela setshwantsho sa mofeie *"dikala tsa ona di setse di le dinana, di tlhoga matlhare"*.

Seno se raa go kgobokangwa ga Majuta lefatshe ka bophara, kwa ba neng ba falaleditswe teng ke Modimo (*Luke 21 t 24; Diterenomi 28 dt 25,32-34,37,64-66*), go boela lefatsheng leo le solofeditsweng borraabomogolo. Batho ba bantsi gompiano ba supa go boela ga Majuta kwa Iseraele *"ba tlhoga matlhare"* jaaka ba tswelela go aga naga ya bone, go tloga fa e sale e tlhongwa ka 1948, le go thopa Jerusalema gape gonna ka fa tlase ga Iseraele ka 1967.

Tiragalo e no gape, e porofesitswe ke moporofeta *Hesekiele, mo ditemaneng tsa ntlha di le 14 tsa kgaolo ya 37*. Mo nakong e no setshaba sa Iseraele se tshwantshanngwa le marapo a a suleng. Moporofeta o bone leboa la marapo a a omeletseng: *"Morwa-motho, marapo a ke Baiseraele botlhe. Bona, ba bua ba re: 'Marapo a rona a omeletse, tsholofelo ya rona e nyeletse, re fedile!'" (Hesekiele 37 t 11).* Jaanong marapo a atamelana a kgomagana, a apara nama; mowa wa botshelo wa tseno mo go Iseraele mme ba phela, *"Ke tla tsenya Mowa*

wa me mo go lona gore lo tle lo phele; ke tla lo baya kwa lefatsheng la lona,"

"Bonang ke tsaya Baiseraele kwa ditšhabeng, kwa ba ileng teng, ke ba busetsa kwa lefatsheng la bone" (Hesekiele 37 dt 14 le 21).

Jaanong re bona ka puo ya tshwantshiso gore bana ba Iseraele ba boela kwa lefatsheng la bone jaaka Modimo o solofeditse, setshaba se sennye se tlhoga jaaka letlhogela. Morago ga go phuthiwa ga Iseraele go tla eng? *"Ke tla dira kgolagano ya kagiso nabo....ke baya fela ga me fa go boitshepo mo gare ga bone ka bosakhutleng" (Hesekiele 37 t 26).*

Setshwantsho sa Iseraele go tlhongwa, se bolelela-pele go tlhongwa ga bogosi ba Modimo.

Seo se itumedisang ka ga porofeto e no, ke gore re bona seatla sa Modimo se dira go busetsa bana ba Iseraele kwa lefatsheng la bone gape fa pele ga matlho a rona, go aga naga ya bone, mme gape re a tsibosiwa, *"e re lo bona dilo tsotlhe tse, itseng gore go gaufi, o fa mojako fela" (Mathaio 24 t 33).*

POROFETO YA GA JESO MABAPI LE ISERAELE.

Jeso o bonetse pele ka ga ditla-morago le ka ga isago ya setshaba sa gagwe. Baeteledi pele ba setshaba seno ba paletswe go bona seatla sa Modimo seo se neng se ba otlologetse. Modimo o ba romeletse morwa O na yo o tsetsweng a le esi MOGOLODI wa bone, mme ba lopa loso la gagwe. Fela pele ga go tshwarwa ga gagwe le go bapolwa, Jeso le barutwana ba gagwe ba ne ba e me fa godimo ga thabana eo e neng e okame Jerusalema, mme bontle ba tempele ba dira gore barutwana ba ipele ka ga yone; fela, Jeso e ne, o ne a bona dikiteo tseo di lebagantsweng batho ba gagwe Iseraele:- *"Fa e le tse lo di bonang tseo, malatsi a tla tla a go se kitlang go lesiwa lentswe lepe ka ona le thatlaganye le le lengwe, le le se kitlang le digwa."*

"Ba tla wa ka bogale jwa tšhaka, ba isiwa botshwarong kwa merafeng yotlhe; Jerusalema o tla gatakwa ke baheitane go tle go tsamae metlha ya baheitane e tlale" (Luke 21 dt. 6 le 24).

Porofeto e no e tlele botlalong ka 'AD 70' morago ga bogosi ba Maroma ba romela masole, ka fa tlase ga Tito, go thopa Iseraele. Motse wa Jerusalema o ne wa nyelediwa, lefatshe la lemiwa. Doiterenomio kgaolo ya 28 e ile ya diragala fa Iseraele e ne e faladiwa. Go ne go se Mojuta yo o neng a letlelelwa go sala mo lefatsheng la bone. Ka ngwaga wa 'AD 135', go ne ga laelwa gore Majuta ao a neng a setse a kobiwe go tswa mo lefatsheng la Jutia. Leina la Jerusalema la fetolelwa go 'Aelia Capitolina'.

Dingwaga kgolo tseo di latelang lefatshe le ne la tswelala go nyelela jaaka la Majuta, bao ba neng ba tshwerwe jaaka batshwarwa ba phatlalatswa le lefatshe jaaka makgoba. Bao ba ileng ba falola ba nna le dikgwebo ba phela ka tsone. Majuta a ne a tletse lefatshe lotlhe kwa ntle ga Iseraele fela – seno e ne le go diragatsa seo Modimo o se buileng ka baporofeta ba gagwe. Ba ile ba sotlega ba tlhoiwa ke merafe eo ba falaleditsweng kwa go yone. Dingwaga di ka nna di le 2,000 lefatshe la Iseraele le sena morafe wa lone, fela motlholo wa diragala, jaaka Modimo a ne ao solofeditse ka baporofeta ba gagwe. Ka ngwaga wa 1967 Baiseraele ba thopa Jerusalema go e busa kgetlho la ntlha morago ga dingwaga tse di fetang 2,000 e le ka fa tlase ga puso ya baditshaba, mme jaanong e boetse gape ka fa tlase ga puso ya Iseraele.

ISERAELE YO O TSETSWENG SESHA

Ga go gope fao bonnete ba seno bo ka totobadiwang teng ntle le seo moporofeta Jeremia a se buileng:- *"...Bonang, ke tla ba phutha mo mafatsheng aotlhe kwa ke ba leleketseng gona ke le bogale, ke galefile, ke gaketse thata; ke tla ba busetsa mo felong fano, ke ba agisa mo tshireletsong" (Jeremia 32 t 37).*

Modimo o rile o tla ba neela pelo e ntshwa le mowa wa go boela gae kwa ba tswang teng, seo se gakgamatsang ke go bona ka mokgwa o setshaba seno se nnang le kगतlego ya go boela lefatsheng la bone. Dingwaga di le 2,000 ba ile botshwaro, ba le bokoa ba sa kgone go itwela. Modimo o tlositse maatla le kgono ya go itwela mo go bone.

Fela, fa nako e sena go tla, ya gore diporofeto ka ga morafe o no di tle botlalong, mowa o no wa keletso wa nna teng, go boela gae. Ba bolotsa ntwaga go fitlhela ba thopile lefatshe la bone gape – Brithani bao ba neng ba busa Palestina ba neela Majuta lefatshe. Setshaba seno sa tia go ka itwela, ba gakgamatsa ditshaba ka go lwantsha Ma-Arabo ao a neng a tlhakane go leka go ba fenyaa: 650,000 ya Majuta ba bolotsa ntwaga kगतlhanong le 40,000,000 ya Ma-Arabo, fela jaaka mo metlheng e e fitileng, Modimo wa etelela Morafe wa O na pele tlhabanong – ba fenyaa, lefatshe la sala le gakgametse. Seo baporofeta ba se porofetileng gore se tla direga sa tla botlalong. Hesechiele kgaolo ya 36 le 37 di tshotse diporofeto tseo di bontshang fa Modimo a laola ditiragalo tsa dipuso tsa lefatshe leno. Moporofeta o ne a neilwe pono, eo Modimo o e boleletseng-pele ka ga go kgobokanngwa ga morafe wa Iseraele go tswa kwao ba falaleditsweng teng go boela kwa lefatsheng la borraabona-mogolo, mme ba tla nna sesole se se maatla:- *"Ke tla lo ntsha kwa baheitaneng, ke lo phuta kwa mafatsheng aotlhe, ke lo*

busetša kwa nageng ya lona...Ke tla lo naya pelo e ntšhwa, ke tsenya mowa o mošwa mo teng ga lona.... Lo tla nna mo lefatsheng le ke le neileng borraeno” (Hesekiele 36 dt. 24, 26,28).

Jaanong mo setshwantshong sa leboa, leo le neng le tletse marapo a a suleng ya nna leboa le le tletseng mophato o o tiileng, Modimo wa netefatsa:- *“ba ema ka dinao, e le mophato o mogolo thata...ke tla lo baya kwa lefatsheng la lona,.....ke tsaya Baiseraele kwa ditšhabeng, kwa ba ileng teng, ke ba phutha mo ntlheng tsothle, ke ba busetsa kwa lefatsheng la bone” (Hesekiele 37 dt. 10,14,21).*

Go tloga ka 1948 Majuta a ka nna di dikadike di le thataro (6, 000 000) ba boetse kwa Iseraele – tiragalo e nngwe e kgolo morago ga seno, e e latelang e tla nna Jeso a boela mo no lefatsheng go tla go tlhoma puso ya Modimo, eo e tla aparelang lefatshe-lotlhe.

3. SESUPO SA SETSHWANTSHO SA GA KGOSI NEBUKATENESARE

Thuto ya boraro (3) e ratile thata ka ga toro e no. Tlhaloso ya toro e no ka Daniele, e re bontshitse ka fao ditiragalo tsa lefatshe le ditso tsa tsone, di tla diragalang ka teng, go fitlhela puso ya Modimo e tlhongwa mo no lefatsheng go nyeletsa dipuso tsa lefatshe leno. Morago ga go thubega ga bogosi ba Roma, re iphitlhela re emetswe ke maoto (dinao 'feet') a setshwantsho seno, maoto a no a emetse ditshaba tseo re leng tokololo tsa tsone gompiano, dingwe tsa tsone di le tse di bokoa (jaaka mmopa), fa tse dingwe tsa tsone di le thata kgotsa popota (jaaka tshipi), mme di sa kgone go nyalana mmogo. Daniele o tsweletse a re:-

“Mme e tla re ka malatsi a dikgosi tseo, Modimo wa legodimo o tlhame bogosi jo bo sa nyeleleng ka bosakhutleng. (Daniele 2 t 44).

Seno se bontsha fa go se kitla gonna le bogosi-kgolo go fitlhela ditiragalo tsa bofelo, tseo di tla konosetsang porofeto ya ga Daniele. Poulo wa moapostolo, ka a ikantse go tla botlalong ba porofeto e no go fitlha nakong tsa gagwe, o ne a kgona go kgothatsa badumedi ba kwa Kolose, ka gonne a ne a tiile gore Jeso o tiile go boela mo no lefatsheng:- *“E tla re Keresete yo e leng botshelo jwa rona a bonala, foo le lona lo bonale nae mo kgalalelong.” (Bakolose 3 t 4).*

4. SESUPO SA GO SA IKETLANG GA LEFATSHE KA KAKARETSO.

Jeso o boleletse barutwana ba gagwe, ka ga dinako pele ga go boa ga gagwe, gore go tla nna le dintwa, matlhotlha-pelo, le poifo gareng ga batho ka ntlha ya dintwa tse di tla welang merafe yotlhe ya lefatshe:- *“Foo go tla nna ditshupo mo letsatsing le mo ngweding*

le mo dinaleding; le mo lefatsheng go tla nna tlalelo ya merafe e le mo thaaranong, go le mesumo ya lewatle le makhubu a lone. Batho ba tla idibadiwa ke poifo le tebelelo ya dilo tse di tlang mo lefatsheng; gone dithata tsa magodimo di tla reketlisiwa.” (Luke 21 dt 25-26).

Keresete o dirisa puo ya tshwantshiso go bua ka maatla ao a busang lefatshe leno, mono, o bua ka batho ba lefatshe leno, a ba tshwantsha le lewatle le makhubu. (Sekai Jesaya 57 t 20). Sesupo se no se bontsha batho ba lefatshe ba suma jaaka makubu a lewatle, ka mantswe a bone ao ba a buang ba le soopo-sengwe, go rotloetsa go amogelwa ga ditletlebo tsa bone, ba tshikinya tshireletso ya bao ba babusang. Mekgwa e no, ke yone e tlang dikgatelelo mo merafeng ya lefatshe; mme di tlise poifo go batho bao ba lebebeletseng ditlamorago tsa mathata a no ka kelotlhoko.

Setshwantso seo re se bonang go tswa mo maemong a no, ke seo se tlhalosang mathata ao re a bonang mo ditshabeng tsa lefatshe gompiono.

Keresete o re bolelela go re fa re simolola go bona ditirafalo tsa mofuta o no di diragala mo lefatsheng, re solofele pelo ya gagwe mo no lefatsheng:- *"Foo ba tla bona Morwa-Motho a tla ka leru"* (Luke 21 t 27).

Go tlhongwa ga puso ya Modimo mo no lefatsheng, ke motheo wa maikaelelo a Modimo, o o ikaegileng gotlhelele mo go boeng ga ga Jeso, jaaka re bone. Go boa ga Jeso Keresete goa tlhokagala, go tla go tlhoma puso ya Modimo le go konosetsa ditsholofetso tsa Modimo. Jeso ka boene o buile a porofesa – ka ga ditiragalo tseo di tla diragalang pele a boela la bobedi mo no lefatsheng.

5. DIKGOTLHANG TSEO DI TLELANG LEFATSHE

Re setse re bone seo se itseweng jaaka "Seporofeto sa mo Thabeng ya Diolefa". Jeso o boleletse-pele ka ga go thopiwa ga lefatshe la Majuta. Go tla botlalong ga seporofeto seno, go diragetse fa Baroma ba ne ba busa lefatshe la tsholofetso, Majuta a le ka fa tlase ga bone. Jeso o ne a itse gore, go ise go e kae, Maroma a tla diragatsa leano la Modimo, ka go phatlalatsa batho ba Modimo, ba phatlalalediwa ditshabeng tsotlhe tsa lefatshe:- *"Ba tla wa ka bogale jwa tšhaka, ba isiwa botshwarong kwa merafeng yotlhe; Jerusalema o tla gatakwa ke baheitane go tle go tsamae metlha ya baheitane e tlale."* (Luke 21 t 24).

Barutwana ba gagwe ba boditse ka ga go tla ga gagwe le ditshupo tsa bokhutlo ba lefatshe, gongwe dipaka. Jeso o ne a ba tihalosetsa sentle, a ba bontsha ditshupo tseo di tla nnang teng, pele ga pelo ya gagwe mo no lefatsheng *"ka maatla le kgalalelo e kgolo"*:-

"Foo go tla nna ditshupo mo letsatsing le mo ngweding le mo dinaleding; le mo lefatsheng go tla nna tlalelo ya merafe e le mo ketsaetsanong (thaaranong), go le mesumo ya lewatle le makhubu a lone. Batho ba tla idibadiwa ke poifo le tebelelo ya dilo tse di tlang mo lefatsheng; gone dithata tsa magodimo di tla tshikinngwa (reketlisiwa). Foo ba tla bona Morwa-Motho a tla ka leru ka thata le kgalalelo e kgolo" (Luke 21 dt 25-27).

Majuta a boetse kwa lefatsheng la bone, mme go agwa sesha ga Iseraele jaaka legae la Majuta go diragetse ka ngwaga wa 1948, e le go tla botlalong ga porofeto eo re setseng re ithutile ka ga yone mo thutong e e fitileng. Mo dingwageng-some (decade) tseo di latetseng, go nnile le ditshupo kwa "magodimong" mme gareng ga ditshupo tsa maatla ao a busang a batho, letsatsi, ngwedi le dinaledi. Go mathata le kabakalo ga jaana, re ipotsa gore dipuso tsa lefatshe leno, di tlele go rarabolola jang mathata ao a okametseng lefatshe le babusi ba lone, le gore ba tla kgona jang go a rarabolola ka e le batho. Dintwa di tswelletse – ga di fele, go bonala go se tharabololo. Seno, ke sengwe sa ditshupo tsa go boa ga ga Jeso, le gore go gaufi.

Baporofeta ba Iseraele ba buile e sale gale, ka ga mathata ao a tla amang Iseraele le ditshaba tsotlhe tsa lefatshe, fela, pele ga go boa ga ga Jeso Keresete, mo malatsing ao a itseweng jaaka "Ditshupo tsa bofelo" kgotsa "Malatsi a bofelo". Lebelela sekai se se latelang:-

"Morwa-Motho, lebisa sefatlhego sa gago kwa go Gogo, lefatsheng la Magogo, yo e leng kgosi ya Roše le Mesege le Thubale, o mo rerele, o mo kgalemele o re: Morena Modimo o bua jaana a re:...." (Hesekiele 38 dt 2-3).

Fa o bala ditemana tseno ka kelotlhoko, o tla lemoga fa setlhopha sa ditshaba tseno – tseo di akaretsang Perisia (Iran), Ethiopia le Phuthe (Libya) (Ezekiele 38 t 5) – ba tla patelediwa ke Modimo go tlasela lefatshe la Iseraele. Jaaka sekai, mo temaneng ya 8 re bala gore:-

"..... Ka bofelo jwa dingwaga (dinyaga) o tla tsena mo lefatsheng le le falotseng gape mo tšhakeng kwa morafeng o o phuthilweng mo merafeng e mentsi, wa boela kwa dithabeng tsa Iseraele tse di neng

di sa bolo go fetoga sekaka. O ntshitswe kwa merafeng...."
(Hesekiele 38 t 8).

Kutlwano ya merafe e no, e ikaegile mo matleng ao a bonwang go tswa bokone ba lefatshe le le boitshepo, le gona, go a makatsa go bona go re Iseraele, mo dipakeng tsoo-pedi, mo nakong ya bogolo-golo le paka ya gompiano, lefatshe le no le tshwenngwa thata ka fa ditheong tsa ntwana tsa bokone ba lefatshe leno, mabapi le tshireletsego ya sesole. Ma-Asiria, bao ba agileng ka fa bokone ba Iseraele, ba tlhorontsha Iseraele, kgapetsa-kgapetsa, fela jaaka Ba-Asiria ba ne ba dira dingwaga di ka nna di le 2,500 tseo di fitileng.

Ka yone nako eo, go bua Morena, a bua ka moporofeta Hesekiele mabapi le mmaba yo no wa kwa bokone ba Iseraele, a re:-

"o tle o tswa kwa felong ga gago kwa mafelelelong a bokone, wena le merafe e mentsi e na nao,.....O tla bololela Iseraele, morafe wa me,go khurumetsa lefatshe jaaka leru. E TLA NNA MO MALATSING A BOFELO.... (E TLARE KA BOFELO JWA MALATSI...)" (Hesekiele 38 dt 15,16)

Go lemoga kutlwano ya merafe e no, eo e tlang go kgobokanngwang kगतलhanong le Iseraele mo nakong e e tlang, go botlhofo go e senola. Gogo, Mesege, Roše le Thubale a amogetswe ke baithuti ba ditiragalo tsa lefatshe tsa bogolo-golo, gore ke dikokomana tsa ga barwa ba ga Noa, e bong Jafethe.

Peresia (Iran), Ethiopia le Phuthe, ba kगतलhanong le Iseraele, re ba itse sentle go rona gompiano, moporofeta Hesekiele a bua ka maatla a Modimo Mothata Yotlhe, o re bolelela go re ba tla go kopanngwa le dikokomana tsa ga Jafethe, bao "KA BOFELO JWA MALATSI" ba tla bong ba ruile "dikarolo tsa bokone" ba lefatshe la Iseraele.

Ka fa Bokone ba lefatshe la Iseraele, o fitlhela lefatshe la Ma-Asiria (Syria), bao e leng baba ba lefatshe la Iseraele, e leng Ma-Arabo. Fa o tswela go leba bokone go tswa lefatsheng la Ma-Asiria, o fitlhela lefatshe leo le tletseng mathata, fela le ipusa, lefatshe la USSR (former United Russia). Re ela-tlhoko ka kगतलेgo, re lebelela tshusumeso ya tumelo ya se Iselamo (Islam) mo ditshabeng tseno tseo di leng kगतलhanong le Iseraele.

Go tla be go se botlhale, gore baithuti ba porofeto tsa Baebele, ba ipetse sehuba ka ga go tla botlalong ba diporofeto tsa Modimo. Modimo ka esi, ke e ne fela yo a itseng go senola ditlamorago tsa diporofeto tsa

gagwe, mabapi le leano la gagwe, ka ga tsa lefatshe. Se le bale, leano leno ke leo le tla senogang ka go tlhongwa ga puso ya Modimo mo no lefatsheng. – Ngwaga-kete (Millennium), gongwe dingwaga di le sekete tsa puso ya ga Keresete mo no lefatsheng. Fa re le baithuti ba nnete ba lefoko la Modimo, le rona re badisa kgotsa batlhokomedi, re lebeletse go boa ga Morena – *"Ka moo, tlhokomelang! (phaphamang!) Gonne ga lo itse letsatsi le Morena wa lona o tla tlang ka lone."* (Mathaio 24 t 42).

Fa re lebelela lefatshe le ditiragalo tsa lone, re bona eng? Re bona Iseraele a boetse maropeng a bone, lefatshe leo le solofeditsweng borrao-mogolo Aborahame, Isaka le Jakobe. Seno ke sesupo sa go tla botlalong ba porofeto ya ga *Hesekiele kgaolo ya 37*. Re bona go tlhorontshiwa ga Iseraele ke mafatshe ao a potologileng lefatshe leno. Ma-arabo le ditso tsa bone ka mefuta-futa, ba ipopile seopo-sengwe go nna kgatlhanong le batho ba Modimo, ba lekile gantsi go ba lwantsha go ba busetsa kwa ba tswang teng:

"Ba logela batho ba gago maano a bolotsana, ba gakololana ka ga ba o ba sireletsang. Ba re:" Tlayang, a re ba nyeletseng gore ba se tlhole ba nna morafe le gore leina la Iseraele le se tlhole le gopolwa." (Pesalome 83 dt 4-5).

Thuto ka botlalo ya pesalema ya masome a boferabobedi (8) le boraro (3) e tla tswela moithuti mosola o mogolo, bogolo jang ne fa o batla go itse ka ga diporofeto tsa Modimo, le go bona ditshaba tseo di nopotsweng go dira ditiro tseno go Iseraele. Ela-tlhoko gore ditshaba tseno e santsane e le baba ba kgale ba Iseraele, ka ba senolwa ke mafatshe ao ba nnang mo go o ne, a bapile le Iseraele.

Mmaba wa bokone wa Hesekiele kgaolo ya 38, ga mmogo le ditshaba tseo di potologileng Iseraele, ke dingwe tsa ditshaba tseo Modimo O tsileng go di tsisa ntweng ya bofelo kgatlhanong le Jerusalema:

"Gonne ke tla phuthela ditšhaba tsotlhe kwa motseng wa Jerusalema gore di tlabane le ona." (Sagaria 14 t 2).

"Gonne bonang, e tla re mo malatsing ao le ka sebaka seo, fa ke busa Juta le Jerusalema kwa tatlhegong, ke kgobokanye ditšhaba tsotlhe, ke ba foloetse kwa mokgatsheng wa ga Josafate..." (Joele 3 dt 1,2).

Re tlogelwa re sa belaele gore, le no ke letsatsi la Morena leo a tsileng go etela dipuso kgotsa ditiragalo tsa lefatshe gape, mme O tla diragatsa thato ya gagwe mo lefatsheng:

"A bontsintsi jwa batho mo mokgatsheng wa katlholelo! Gonne go atametse letsatsi la Morena mo mokgatsheng wa katlholelo." (Joele 3 t 14).

"Mme Morena o tla duma go tswa Sione, a dumisa kodu ya gagwe go tswa Jerusalema, mo go tla bong go rorome legodimo le lefatshe. Mme Morena ke botshabelo jwa morafe wa gagwe le kago ya phemelo ya Baiseraele. Mme lo tla itse, fa ke le Morena, Modimo wa lona, yo ke agileng mo Sione mo thabeng e e boitshepo ya me; foo Jerusalema e tla nna fela go boitshepo; ga go kitla go tlhola go ralalwa ke baeng." (Joele 3 dt 16-17).

Tse ke dinako tseo re tla bonanang Jeso a boela gape mo no lefatsheng, yo e leng mmusi wa lefatshe wa isago. Diporofeto tseno, bogolo jang ne, tsa ga Joele le Sagaria, gammogo le tse dikgolo tsa ga Jesaya, Jeremia le Hesechiele, di porofesa ka ga leano la Modimo. Jaaka badisa gongwe balebeledi, re tlhokana le go batlisisa kgato nngwe le nngwe ya leano leno la Modimo. Ka gonne kgato nngwe le nngwe go ya kwa PELE e tliša gaufi letsatsi leo la tlhabano, leo le itsegeng mo Baebeleng jaaka HAREMAGETONE, a tlhalosa mafoko a ga Sagaria:

"...Mme Morena o tla nna kgosi ya lefatshe lotlhe; ka letsatsi leo Morena o tla nna a le mongwe fela, le leina la gagwe le le lengwe fela." (Sagaria 14 t 9).

POELO YA GA JESO MONO LEFATSHENG E TOTOBETSE.

Ditshupo tsa dinako tsa go boa ga ga Keresete, ditswelela go tlhagelela mme e nna motlhala wa dilo tseo di tlelang lefatshe. Motheo wa go tsiboga ga Modimo mo ditiragalong tsa lefatshe, o gaufi le go konosediswa, mme Jeso o fa mojako, o ipaakanyetsa go kgorogela lefatshe mo sephiring.

Ka go bona ditshupo tseno, mme re tlhaloganya bokao ba tsone, ga go kgonagale gore re tswewele e kete ga di re ame ka gope. Re tla tshwana le di-ileele, ba ba leng moriti o o tsididi, ba ikgatholositse dilo

tseno mme ba sa dire sepe. Poelo ya ga Keresete mo no lefatsheng e tla go ba kgorogela jaaka legodu mo bosigong.

Gongwe, re ka tsaa ditshupo tseno, mme ra ipaakanyetsa go di tsaya tsia nako e sa le teng. Jeso o rile:

"Mme e re tseo DI SIMOLOLA GO DIRAFALA, lo inamologe, lo tsholetse ditlhogo, ka gonne kgololo ya lona e a atamela." (Luke 21 t 28).

Go na le go nyema moko le go itebelelela kwa tlase ka ntlha ya maemo a gompiano, re ka inamologa ra lebelela kwa godimo, re bone tlhokego ya pholoso, ka Keresete mopholosi wa rona. Re tlhalefe go bona botshabelo mo Arekeng ya ga Keresete, pele *"letsatsi le legolo la Morena"* le hupetsa baikepi.

Go mo matleng a rona, go tlhophha, go tsibogela thuto e no jaaka e e botlhokwa, re gopola gore e amana le botshelo ba rona le bokamoso ba bone.

Baebele e solofetsa tsholofelo ya botshelo bo bosakhutleng, le bodulo mo pusong ya Modimo – Puso eo Keresete a tla busang ka tshiamo le kagiso; e seng "go busa mo dipelong ka kagiso mo badumeding", mme e le puso eo e bonagalang mo mpaananeng mono lefatsheng, fela jaaka dipuso tsa lefatshe leno, pharologanyo e le gore mo go yone, melao ya Modimo e tla bo e diragatswa mo pusong ya ga Keresete, eo e solofelwang mono lefatsheng.

Batlhalefi ba tla khutlisa tsotlhe tseno ka gore:

- (a) Go boa ga Keresete mo no lefatsheng ke tiragalo e e botlhokwa.
- (b) Tlhagiso kgalemo ya lefoko la Modimo, ga e a tshwannwa go ikgatholosiwa.
- (c) Matshelo a rona ga jaana ga a kgotsfatse.
- (d) Tumelo mo efangeleng (mafoko a a molemo) ka ga Puso ya Modimo le go kolobediwa mo leineng leo le pholosang la ga Keresete go botlhokwa tota.

Ke tshwetso ya mongwe le mongwe wa rona, go itlhophela *"fa re ba tla go farologanngwa, fa gare ga mosiami le moikepi, fa gare ga yo o direlang Modimo le yo o sa o direleng." (Maleagi 3 t 18).*

TSHOBOKO

1. Poelo ya Morena Jeso Keresete mo no lefatsheng, ke ntlha eo e totobetseng.
2. Poelo e no ya ga Jeso a bobedi mo no leftasheng e solofeditswe ke baengele fa a ne a tthatlogela kwa legodimong.
3. Jeso Keresete o tile go boela mo no lefatsheng go tla go tlhoma puso ya Modimo mo go lone.
4. Ke Modimo ka esi, fela, yo a itseng nako le letsatsi leo Jeso a tlileng go busediwa mo no lefatsheng.
5. Ditshupo tseo di thapileng, di bontsha fa poelo ya ga Jeso mo no lefatsheng e le gaufi.
6. Tseo di neng di diragala ka malatsi a ga Noa, ke tseo di diragalang mo malatsing a rona.
7. Poelo ya Majuta kwa lefatsheng la bone ke sesupo seo se diragalang mo maphelong kgotsa mo matlhong a rona.
8. Re tshela mo malatsing a bofelo a setshwantsho sa ga Nebukatenesare.
9. Go sa iketlang ga lefatshe, dipolaano, dintwa, dipetelelo jalo le jalo, ke tseo di tshwanetseng go diragala pele Jeso a boa.
10. Go sa iketlang ga sepolotiki ga lefatshe la Iseraele, a bogisiwa ke baagisanyi ba gagwe, ke nngwe ya ditshupo tsa go boa ga Keresete.

DITEMANA TSA GO BALA BAEBELE

Hesekiele 37; Hesekiele 38; Ditiro 3; Ditiro 1 dt 1-12; 1 Bathessalonika 5; 2 Bathessalonika 1

Dipotso tsa Thuto ya 9

Sega tsela ka fa tlase ga karabo kgotsa dikarabo tseo di nepagetseng, mme o ise dikarabo tsa gago kwa letlhareng le le mo magareng go sobokanya dikarabo tsa gago.

1. Goreng Jeso a tshwannwa ke go boela mo no lefatsheng? (a) Ga a kitla a boa (b) Go fedisa ntwā (c) Go tlhoma Puso ya Modimo (d) Go fodisa malwetse

2. Ke mang yo o itseng nako le letsatsi leo Jeso a tlileng go boela mo no lefatsheng? (a) Ke Baengele (b) Jeso ka boene (c) Ke Modimo (d) Ke Poulo
3. Ke fa kae fao re ka bonang bopaki ba gore Jeso o tlile go boa ka bonako? (a) Mo Baebeleng (b) Mo pampiring ya dikgang (c) Mo dinaleding (d) Mo molaong wa Majuta
4. Ke ditragalo dife mo lefatsheng, tseo Jeso a di bapisitseng le tseo di tla diragalang pele a boela mo no lefatsheng gape?(a) Poelo ya Baiseraele kwa lefatsheng la bone (b) Go tsoga le go tlhaselwa ga Iseraele ke setshaba sa bokone. (c) Nako ya go rata monate, le go tla ga ntwana (d) Nako ya Ditshaba tse dingwe di le maatla mme tse dingwe di le bokoa.
5. Ke tshupo e feng eo e dirisitsweng go bontsha Iseraele mo setshwantshong se se fitlhelwang mo go Mathaio 24 dt 32-33? (a) Leboa la marapo a a suleng (b) Setlhare sa Mofeie (c) Setlhomo sa dipone (d) Areka
6. Ke eng seo se bontshang nako ya go tla ga Jeso mo no lefatsheng, mo ponong ya setshwantsho sa ga kgosi Nebukatenesare? (a) Tlhogo ya gauta (b) Maoto, bontlhannngwe tshipi, bo bongwe mmopa (c) Memomo ya tshipi (d) Mpa le dirope tsa kgotlho.
7. Ke batho ba mofuta mang, bao ba kaiwang mo go Luke 21 t 25 "mesumo ya lewatle le makhubu a lone."? (a) Batho ba ba kgethegileng (b) Baikepi (c) Babusi (d) Baeti ba rera lefoko la Modimo.
8. Ke setshaba se fe seo se agisanyeng le Iseraele ka fa bokone? (a) Amerika (b) Siria (c) Egepeto (d) Rašia (Russia)
9. "Migaele" ke mang yo go buiwang ka e ne mo go Daniele 12 t 1 ? (a) Noa (b) Hesekiele (c) Daniele (d) Jeso
10. Ke ditshupo dife gompiano, tseo di bontshang go boela ga Jeso gape mo no lefatsheng fa go le gauifi? (a) Go boela ga bana ba Iseraele kwa lefatsheng la bone. (b) Go sa iketlang ga lefatshe ka kakaresto (c) Maitlhomo a ditshaba tseo di agisanyeng le Iseraele, go e nyeletsa. (d) Nako ya dintwana (e) Ditshaba dingwe di popota, dingwe di bokoa.

.....

THUTO YA 10

EFANGELE (Gospel)

Mo Thutong e no re tla tlhagisa le go kgobokanya dintlha tse dintsi tseo re setseng re ithutile tsone mo dithutong tse di fitileng.

Lefoko "Gospel" le tswa mo mafokong a puong ya seeng ya bogologolo e leng "god spell" leo bokao ba lo ne e leng mafoko a a molemo (good news). Lefetoletswe go tswa go lefoko la segerika e bong "enaggelion".

MOLAETSA-KGOLO WA THUTO YA GA KERESETE.

Mathaio, Mareko, Luke le Johane, botlhe ba re bolelela gore Jeso o ne a tsamaya go kgabaganya lefatshe la Iseraele a rera efangele (gospel) – magang a monate (good news) – ka ga puso ya Modimo e e tlang.

"Jaanong Jeso a tthatlologanya metse le metsana yotlhe, a ntse a ruta mo disenagogeng tsa bone, a rera Efangele ya puso, a fodisa malwetse otlhe le makoa otlhe." (Mathaio 9 t 35).

"E rile Johane a sena go golegwa, Jeso a ya kwa Galelea, a rera Efangele (ya puso) ya Modimo." (Mareko 1 t 14, Baebele ya seeng e fetoletswa botoka le fano).

"Mowa wa Morena o mo go nna, ka gone o ntloeditse go rerela bahumanegi Efangele; " (Luke 4 t 18).

"Gonne Modimo o ratile lefatshe mo go kalo, mo o bileng wa le neela Morwaa-ona yo o tsetsweng a le esi, gore mongwe le mongwe yo o dumelang mo go ene a se ka a latlhega, mme a nne le botshelo jo bo sa khutleng." (Johane 3 t 16).

"o bolela jalo, ke kgosi. Ke tsaletswa gona, ke bile ke tletse gona mo lefatsheng gore ke supe ka ga boammaaruri." (Johane 18 t 37).

BARUTWANA BA JESO BA NE BA RUTA EFANGELE.

Fa Jeso a sena go bolelela barutwana ba gagwe mafoko a a molemo, o ne a ba laela mme a ba roma go ruta ba bangwe. *"A ba roma go rera puso ya Modimo, le go fodisa ba ba lwalang."* (Luke 9 t 2).

Morago ga loso le go tsosiwa ga gagwe, Jeso o ne a laela barutwana ba gagwe go tswelela ka tiro e no, *"Yaang le lefatshe lotlhe, lo rerele lobopo lotlhe Efangele. Yo o dumelang, a ba a kolobediwa, o tla pholosiwa; yo o sa dumeleng ene o tla atholwa."* (Mareko 16 t 15-16).

Go tswa mo mafokong a no a bofelo, re a bona gore re tshwannwa ke go itse, re dumele, mme re obamele efangele, gore re tle re amogele pholoso.

MAATLA A EFANGELE.

Ka ntlha ya seno, moapostolo Poulo o kwadile go re:-

"Gonne ga ke tlhajwe ke ditlhong ka Efangele ya ga Keresete, ka e le thata ya Modimo e e pholosang mongwe le mongwe yo o dumelang, Bajuta pele, le bone Bagerika;" (Baroma 1 t 16).

Re tshwannwa ke go tlhaloganya sentle mafoko a a molemo ao Jeso le baapostolo ba gagwe ba neng ba a ruta. Poulo o kwadile gape a re:- *"Mme le fa rona gongwe moengele yo o tswang kwa legodimong a ka lo rerela Efangele e sele e e ganetsanyang le e re e lo reretseng, a a hutsege!"* (Bagalatia 1 t 8).

BARUTWANA BA JESO, BA NE BA TLHALOGANYA ENG KA GA EFANGELE?

Barutwana ba ne ba tsamaya ba rera mafoko a a molemo a puso ya Modimo, pele ga go bapolwa ga ga Jeso. Bokao ba "Mafoko a a molemo" a no, e ne e le bofe go bone? Ba babedi ba bone ba ne ba bua le Jeso morago ga go tsosiwa mo baswing, ba mo raya ba re:-

"tsa ga Jeso wa Nasaretha, yo e neng e le monna wa moprofeti yo o thata mo tirong le mo mafokong fa pele ga Modimo le batho

botlhe,..... Mme rona re ne re solofetse gore ke ene yo o tla gololang Iseraele." (Luke 24 dt 19 le 21).

Fela pele ga Jeso a tthatlogela kwa legodimong, "*ba mmotsa ba re: "Morena, a o tla boa o tsoetsa Iseraele bogosi ka sebaka seno?" (Ditiro 1 t 6).*

Ba ne ba solofetse gore Jeso a tlhome bogosi ba Modimo ka yone nako eo. E ne e le mafoko a a molemo mo ebileng ba ne ba batla gore go diragale ka ponyo ya leitlho. Jeso o ne a ba bolelela gore: nako ga e ise e tle go ka bo tlhoma. "*Ga go a lo tshwanela go itse metlha gongwe dinako tse Rara o di beileng ka thata ya gagwe." (Ditiro 1 t 7).*

DITSHOLOFETSO TSA MODIMO.

Jaaka barutwana ba lelaletse kwa legodimong, ba lebile Jeso jaaka a tthatloga, baengele ba babedi ba ema fa pele ga bone, mme ba ba raa ba re:- "*Jeso yole yo o tsholeleditsweng kwa legodimong, a tswa mo go lona, o tla boa a tla fela jaaka lo mmonyane a ya kwa legodimong." (Ditiro 1 t 11).*

Tsholofetso e no, ke motheo wa thuto eo baapostolo ba e rutang, fa re ntse re bala dikwalo tsa Ditiro tsa Baapostolo, le makwalo ao ba a kwadileng. Ba ne ba lebeletse go boa ga ga Jeso, go tla go tsa botlalong tsholofetso ya Modimo ya puso ya gagwe, eo a e dirileng.

Lefa e le gore lefoko 'Efangele' le fitlhelwa fela mo kgolaganong e ntsha, mafoko a a molemo ka ga puso ya Modimo, ke motheo wa ditsholofetso tsothe tseo Modimo o di dirileng go tloga kwa tshimologong.

EFANGELE KWA ETENE

Kwa tshimologong, fa Atamo le Efa ba sena go tlola molao wa Modimo, re gopola sentle mafoko a Modimo go noga:-

"Le gona ke tla baya lethoo fa gare ga gago le mosadi, le fa gare ga losika lwa gago le losika lwa gagwe; lone lo tla go tshwetla tlhogo, mme wena o tla lo loma serethe." (Genesi 3 t 15).

Seno e ne e le mafoko a a molemo, gore maatla a boleo le loso, kwa bokhutlong a tla go nyelediwa. Seno ke tiro eo Jeso a e tletseng mo no lefatsheng go e dira. Lebelela buka ya Baheberere 2 dt 14-15).

EFANGELE GO ABORAHAME

Re se tse re ithutile ka ga ditsholofetso tsa Modimo go Aborahame. Moapostolo Poulo o kwadile go re:- *" Mme e re ka Lokwalo lo bonye pele, fa Modimo o tla siamisa baheitane ka tumelo, lwa bolelela Aborahame Efangele pele e e reng: "Merafe yotlhe e tla tshegofadiwa ka wena." (Bagalatia 3 t 8, Baebele ya seeng e fetoletswe botoka le fano).*

Fa Jeso a sena go boa, o tlile go tsosa Aborahame go tswa mo baswing, mme ditsholofetso tsotlhe tseo Modimo o di diretseng Aborahame di tla tla botlalong.

Ditsholofetso tseno, di ne tsa netefaletswa Isaka, le Jakobe, mme le bone ba tlile go tsosiwa mo baswing fa Jeso a sena go boa go tswa legodimong, mme ba tla amogela manno a a tlotlegang mo pusong ya Modimo. *(Mathaio 8 t 11).*

EFANGELE GO DAFITA

Mafoko a a molemo ka ga puso ya Modimo a ne a bolelelwa kgosi Dafita ka moporofeta Nathane – Bala: *2 Samuele 7 dt 12-16.* *"ke tsose mongwe wa losika lwa gago .....mme ke tla tlhomamisa sedulo sa gagwe sa bogosi ka bosakhutleng..... Go tla tlhomama ntlo ya gago le bogosi jwa gago ka bosakhutleng fa pele ga me; sedulo sa bogosi sa gago se tla tlhomama ka bosakhutleng."*

Le fa bana ba Iseraele ba ne ba latlha Modimo wa bone, gaaka a lebala ditsholofetso tseo a di ba solofeditseng. Re fitlhela ditsholofetso tseno gangwe le gape mo dipesalomeng tsa ga Dafita, le mo dikwalong tsa baporofeta. Modimo, ka moporofeta Hesechiele, o buile le Sedekia, kgosi ya bofelo ya Juta, *"Motse ke tla o fetola dithotobolo fela (puso). A tatlhego ya ona wee! O tla nna jalo go fitlhelela go tle ene yo o nang le tshwanelo, yo ke tla o mo neeleng."* *(Hesechiele 21 t 27, Baebele ya seeng e fetoletswe botoka le fano).*

Fa Jeso a ne a goroga, moengele o ne a tlabolola tsholofetso e no go Maria:- *"E ne yoo o tla nna mogolo, a bidiwa Morwa Mogodimodimo. Morena Modimo o tla mo naya sedulo sa bogosi sa ga Dafita rraagwe. O tla nna kgosi mo ntlong ya ga*

Jakobe ka bosakhutleng; bogosi jwa gagwe ga bo nke bo nna le bokhutlo." (Luke 1 dt 32-33).

EFANGELE GO RONA

A no ke mafoko a a molemo ka ga puso ya Modimo, ao a tlisiwang ke molaetsa wa Baebele. Jeso mo bogautshwaneng o tlile go boela mo no lefatsheng go tla go tlhoma puso e no ya Modimo. Bala: [Mathaio 25](#). Ditshwantshiso tse tharo go tswa mo kgaolong e no di re ruta go disa, go dira, le go bona lerato la ga Keresete, fa re batla gonna le seabe mo pusong e no ya Modimo.

1. Setshwantsho sa makgarebe a a lesome.

Bao ba ipaakantseng mme ba disa ka bongwe fela ba pelo, ba ne ba lalediwa go tla moletlong wa lenyalo, fela, bao lookwane la dipone tsa bone le fedileng, mojako o ne wa tswalwa ba ise ba tle.

2. Setshwantsho sa ditalente.

Tiriso ya bokgoni ba rona, bo tla lemogiwa ke Jeso, mme o tla go atswa bao ba ileng ba dirisa kitso ya bone, le go kgona ga bone fa ba santsane ba itekanetse.

3. Setshwantso sa go kgaogangwa ga letsomane.

Modisa yo o molemo o itse dinku tsa gagwe, mme o tlhaloganya go kgona ga tsone. Modisa yo o itse sentle bao ba lekileng go thusa batho ka bone, mme a amogele thuso e no jaaka e kete e diretswe e ne.

RE TSHWANNWA KE GO DIRA ENG?

Ke go sokologa, re fetole mekgwa le dikakanyo tsa rona, *"Sebaka se weditswe, puso ya Modimo e atametse, Tlhabologang lo dumele Efangele!" (Mareko 1 t 15).*

"Jaanong he, fetogang pelo lo sokologe gore dibe tsa lona di phimolwe, gore go tle go tle metlha ya tapologo e e tswang sefatlhegong sa Morena, mme a rome yo o beilweng go nna Keresete wa lona, e bong Jeso." (Ditiro 3 t 19-20).

"Fa e le metlha ya botlhoka-kitso, Modimo o e tlhokomologile, mme jaanong o laela batho botlhe mo ntlheng tsotlhe go tllhabologa; gonne o tlhomile letsatsi le o tla atlholang lefatshe ka lone ka tshiamo, ka monna yo o mmeetseng gona," (Ditiro 17 dt 30-31).

Re tshwannwa ke go latela Jeso – go fetola dipelo le dikakanyo tsa rona – go tsalwa sesha ka kolobetso, thuto eo e latelang e tla re ruta bokao ba seno. Le seno se botlhokwa:

"Gonne lona lotlhe ba lo kolobeditsweng mo go Keresete, lo apere Keresete... Mme fa lo le ba ga Keresete, gona lo losika lwa ga Aborahame le bajaboswa (barua-boswa) ka fa tsholofetsong." (Bagalatia 3 dt 27-29).

Seno ke Efangele, ke mafoko a a molemo ka ga puso ya Modimo. Le rona, fela jaaka baapostolo, re eletsa fa seno se ka tla botlalong ka pele. Ke ka moo re rapelang, jaaka Jeso a rutile balatedi ba gagwe, "A puso ya gago e tle".

"Rraarona, yo o kwa magodimong; leina la gago a le itshepisiwe; puso ya gago a e tle; thato ya gago a e dirafale mo lefatsheng jaaka kwa legodimong. O re fe kajeno sejo sa rona sa letsatsi. O re itshwarele melato ya rona, jaaka le rona re itshwarela ba ba melato le rona. O se re gogele mo thaelong; mme o re golole mo bosuleng." (Luke 11 dt 2-4).

TSHOBOKO

1. Lefoko 'Efangele' bokao ba lone ke 'mafoko a a molemo'.
2. Mafoko a a molemo a puso ya Modimo e e tlang, e ne e le molaetsa wa konokono wa thero ya ga Jeso le Barutwana ba gagwe.
3. Kitso ya Efangele, le tumelo ya Efangele, le go obamela Efangele di botlhokwa go bona pholoso.
4. Efangele ke thuto eo e rutwang ke di kgolagano tsoo-pedi tsa Baebele, e bong e kgologolo gammogo le e ntsha.
5. Mafoko a a molemo a santsane a rutwa le gompieno mo go rona.
6. Re ka nna le tshono ya gonna maloko a puso ya Modimo, fa le rona re utlwa, re tlhologanya le go obamela ditlhokego tsotlhe tseo di kaelwang ke molaetsa wa Efangele.
7. Re tshwannwa ke go tsibogela molaetsa o no wa Efangele ka go e amogela, fela, jaaka Aborahame le botlhe bao ba ikanyegang ba Modimo mo dipakeng tse di fitileng.

DITEMANA TSA GO BALA BAEBELE

2 Samuele 7; Pesalome 96; Jesaya 55; Ditiro 9; Pesalome ya 1.

DIPOTSO TSA THUTO YA 10

Sega tsela ka fa tlase ga karabo kgotsa dikarabo tseo di nepagetseng, mme o ise dikarabo tsa gago kwa lethareng le le mo magareng go sobokanya dikarabo tsa gago.

1. Lefoko 'Efangele' bokao ba lone ke: (a) Dikgang (b) Mafoko a a molemo (c) Magang a Modimo (d) Molaetsa
2. Ke ditemana di fe tsa tseo di latelang, tseo di kaang Jeso a rera ka ga puso ya Modimo? (a) Mathaio 1:14 (b) Mareko 1:14 (c) Luke 1:14 (d) Johane 1:14 (e) Mathaio 3:16 (f) Mareko 3:16 (g) Luke 3:16 (h) Johane 3:16 (i) Mathaio 4:18 (j) Mareko 4:18 (k) Luke 4:18 (l) Johane 4:18 (m) Mathaio 9:35 (n) Mareko 9:35 (o) Luke 9:35 (p) Johane 9:35
3. Kwantle ga Jeso, ke mang gape yo o neng a rera Efangele? (a) Baruti ba Majuta (b) Barutwana ba gagwe (c) Baeteledi-pele ba Maroma (d) Banna ba bothale ba bothabatsatsi.
4. Puso e no ya Modimo, e tlile go tlhongwa leng mo lefatsheng? (a) Ga re itse (b) Fa Jeso a sena go boela la bobedi mo no lefatsheng (c) Puso ya Modimo e gona mo no lefatsheng ga jaana. (d) Ga e kitla e tlhongwa mono lefatsheng.
5. Ke mang yo o boleletseng barutwana ba Jeso, jaaka ba ne ba lebeletse fa a tthatlogela legodimong gore o tlile go boa? (a) Modimo (b) Moengele (c) Jeso (d) Baengele ba babedi
6. O ka amogela tsholofetso ya pholoso jang eo e solofetswang mo Baebeleng? (a) Re dire tse di molemo go ditsala tsa rona (b) Re kgaogane tsotlhe tseo re nang natso le baagisanye ba rona (c) Re obamele melao ya dinaga tseo re tshelang mo go tsone (d) Kitso, go dumela, le go obamela Efangele.
7. Ke tsholofetso e fe ya Modimo eo e boleletseng-pele fa maatla a boleo le loso e tla gonna ntwana mo bathong? (a) Tsholofetso kwa Etene (b) Tsholofetso go Aborahame (c) Tsholofetso go Noa (d) Tsholofetso go Dafita
8. Ke temana e fe mo kgolaganong e ntsha, eo e re bolelelang gore Efangele e ne ya rerelwa Aborahame? (a) Bagalatia 8:3 (b) Bagalatia 3:8 (c) Baroma 3:8 (d) Baroma 8:3

9. Ke moporofeta o fe wa Modimo, o o boleletseng Dafita mafoko a a molemo a puso ya Modimo? (a) Daniele (b) Jesaya (c) Elia (d) Nathane
10. Ke morutwana ofeng yo o thusitseng Saulwe (Poulo) go re a kolobediwe, jaaka go kwadilwe mo bukeng ya Ditiro kgaolo ya 9? (a) Petoro (b) Andrea (c) Anania (d) Johane
- .....

THUTO YA 11

KOLOBETSO

Mo thutong eo e fitileng, re bone gore tumelo ke go tthaloganya Efangele, mme go latele go obamela melao ya Modimo, go bo tlhokwa go amogela pholoso. Re bala mafoko a ga Jeso, morago ga tsogo ya gagwe mo baswing:

"Yaang le lefatshe lotlhe, lo rerele lobopo lotlhe Efangele. Yo o dumelang, a ba a kolobediwa, o tla pholosiwa." (Mareko 16 t 15-16).

Re bona sentle gore: kolobetso eo e rutwang ke Baebele, e ka diragala fela fa banna le basadi ba sena go tthaloganya le go obamela lefoko la Modimo (ka go kolobediwa). Ke boemo fela, bo Modimo o ka re amogelang gonna seopo-sengwe nae.

Re nale sekai sa ga Koronelio, molaodi-wa-lekgolo wa Roma, yo o neng a 'siame' go ya ka selekanyetso sa setho (*lebelela Ditiro 10 t 2*), fela Modimo o mo laetse go batla Petoro, "*ene o tla go bolelela se o tshwanetseng go se dira*" (*Ditiro 10 t 6*). Petoro o ne a tla, a ruta Korenelio seo a tshwanetseng go se dira, le ka ga Jeso.

"Mme o re laetse go rerela batho le go supa gore ke ene yo o tthomilweng ke Modimo gonna moatlhodi wa baphedi le baswi."

Sengwe gape se ne se le bothokwa, e bong?

"A ba laola gore ba kolobediwe mo leineng la ga Jeso Keresete." (Ditiro 10 dt 42-48)

Go tswa mono, le mo dikwalong tse dingwe tsa baapostolo, go mo mpanaaneng gore Modimo o beile dilo di le tharo tse di bothokwa go bona pholoso: (1) **Kitso** ya efangele, go (2) **Dumela** efangele, le go (3) **Kolobediwa**. (*Bala Ditiro 2 dt 37-38, 41; Ditiro 8 dt 35-38; Ditiro 16 dt 25-33*)

'BAPTIZE'

Lefoko leno la seeng, le fetoletswe go tswa mo lefokong la segerika 'baptizo', leo bokao ba lone e leng go nwetsa ka fa tlase ga metsi. Le dirisiwa mo segerikeng fa ba fetola mmala wa lesela gonna mmala o sele. Go dira tiro e no ya go fetola mmala wa lesela go ne go tlhokega gore le inwe mo metsing ao a nang le mmala o o farologaneng go le fetolela go mmala o sele.

KOLOBETSO

Tiriso ya lefoko leno go ralala kgolagano yotlhe e ntsha, e bontsha fa go kgatsha ka metsi, kgotsa go tshela metsi, e se mokgwa o o tlhophilweng go diragatsa tiro e no ya kolobetso ka botlalo. Kolobetso jaaka e rutwa mo Baebeleng, e bontsha fa go tlhokagala gore mmele wa mokolobediwa o tshwannwa ke go nwela ka fa tlase ga metsi gotlhelele. Jaaka re bala ka ga Filipino fa a ne a kolobetsa moethiopia wa ntlo ya ga kantase *"ba fologela kwa metsing ka bobedi jwa bone, Filipino le modiredi, mme a mo kolobetsa."* (Ditiro 8 t 38).

Re bala gape ka ga Johane mokolobetsi, yo o neng a kolobetsa kwa Enone, gaufi le Salime; *"gonne metsi a ne a le mantsi teng,"* (Johane 3 t 23).

BOTLHOKWA JWA KOLOBESTO.

Fa re bala kgolagano e ntsha ka kelotlhoko re tla fitlhela gore kolobetso e nale botlhokwa bo ntlha di nne:-

1. Go tlhatswa ga dibe, go phepafatsa

"Nanogang o kolobediwe, o be o tshapisiwe dibe tsa gago o ntse o bitsa leina la gagwe!" (Ditiro 22 t 16).

"A kampo ga lo itse gore basiamolodi ga ba kitla ba rua puso ya Modimo?....Bangwe ba lona ba ne ba ntse jalo; mme jaanong lo tshapisitswe, lo itshepitswe, lo siamisitswe ka leina la Morena Jeso Keresete." (1 Bakorinthe 6 t 9-11).

Refitlhela setshwantsho se se tshwanang se dirisitswe mo kgolaganong e kgologolo, le se tshwantsho sa go fetola mmala wa letsela. *"Tlhaping lo itsheke; tlosang bosula jwa ditiro tsa lona fa pele*

ga matlho a me, lo bake go dira bosula. Ithuteng go dira tse di molemo, ... Le fa dibe tsa lona di hubitse jaaka madi, di tla sweufala jaaka semathana; le fa e le tse dikhibidu jaaka letsoku, di tla nna jaaka boboa jwa nku.” (Jesaya 1 t 16-18).

2. Kamano le loso le tsogo ya ga Keresete.

Jaaka re nwetse (mmele otlhe) ka fa tlase ga metsi fa go kolobediwa, re supa ka setshwantsho go swa kgotsa loso, mme fa re tswa mo metsing, ke setshwantsho sa go bontsha tsogo mo baswing, go tsogela botshelo jo bosha. Ka go dira seno, re ikamanya le loso le tsogo ya Jeso. Moapostolo Poulo o kwadile ka ga seno:

“Kampo a ga lo itse gore rona rotlhe ba re kolobeleditsweng Keresete Jeso, re kolobeleditswe loso lwa gagwe? Ke go re, re fitlhelwe nae ka kolobetso gore re swe; re tle re tsamae mo botshelong jo bošwa, jaaka Keresete le ene a tsositswe mo baswing ka kgalalelo ya ga Rara; gonne fa re kopantswe nae go tshwana le loso lwa gagwe, le tsogo ya gagwe re tla tshwana nayo.” (Baroma 6 t 3-5).

Fa re kolobediwa re tshwantsha tsogo ya baswi, go tsogela botshelong jo bosha, go fetoga mo go lebeleleng dilo, selo seo se tlhokagalang go kgona go obamela melao ya Modimo.

Jeso o rile, *“Fa motho a sa tsalwe ka metsi le Mowa, ga a ka ke a tsena mo pusong ya Modimo.” (Johane 3 t 5).*

Poulo le e ne o kwaletse badumedi kwa Kolose a re:-

“Ka lo fitlhelwe nae ka kolobetso. Lo bile lo tsositswe nae ka go dumela mo thateng ya Modimo o o mo tsositseng mo baswing. Le lona ba lo neng lo sule ka ditlolo le ka go-sa-rupang ga nama ya lona, o lo pheditse nae, wa re itshwarela ditlolo tsotlhe.” (Bakolose 2 dt 12-13).

3. Re kopanngwa le Keresete gonna selo se le sengwe ka kolobetso.

Re kopanngwa le Keresete ka go kolobediwa mo go e ne, mme re nna wa losika la gagwe, le rona re nne baja boswa nae, ba ditsholofetso tseo Modimo o di dirileng ka e ne.

“Gonne go ntse jaaka go le mmele o le mongwe o o nang le ditokololo tse dintsi, mme ditokololo tsotlhe tsa mmele, le fa di le dintsi, e le mmele o le mongwe fela: Keresete le e ne o ntse jalo. Gonne le rona rotlhe re kolobeleditswe go nna mmele o le mongwe fela ka Mowa

o le mongwe fela, le fa re le Bajuta gongwe Bagerika, le fa re le batlhanka gongwe bagololesegi, rotlhe re nositswe Mowa o le mongwe fela.” (1 Bakorinthe 12 dt 12-13).

“Itseng jalo he gore ba e leng ba tumelo ke bone bana ba ga Aborahame. Mme jaanong ditsholofetso di boleletswe Aborahame le losika lwa gagwe. Modimo ga o bue o re: “Ditshika,” jaaka e kete di dintsi, mme e le lo lo longwe fela, e bong: “Losika lwa gago,” lo e leng Keresete.” ..... gonne lotlhe lo bana ba Modimo ka go dumela mo go Keresete Jeso. Gonne lona lotlhe ba lo kolobeditsweng mo go Keresete, lo apere Keresete. Ga go Mojuta gongwe Mogerika, ga go motlhanka gongwe yo o gololesegileng, ga go monna gongwe mosadi; gonne lotlhe lo tshwana fela mo go Keresete Jeso. Mme fa lo le ba ga Keresete, gona lo losika lwa ga Aborahame le barua-boswa ka fa tsholofetsong.” (Bagalatia 3 dt 7,16,26-29).

Poulo o kwala gape ka phetogo eo e diragalang ka nako ya kolobetso:

“mo metlheng eo lo ne lo se na Keresete, lo le kwa ntle ga morafe wa Modimo wa Iseraele, lo le baeng mo dikgolaganong tsa tsholofetso, lo se na tsholofelo epe, lo se na Modimo mo lefatsheng. Mme lona ba lo kileng lwa bo lo le kgakala, lo atameditswe jaanong ka madi a ga Keresete mo go Keresete Jeso.” (Baefeso 2 dt 12-13).

4. Go fetola badiredi – taletso go ikgaoganya le tsamaiso ya lefatshe.

Bala 2 Bakorinthe 6 dt 14-18; 1 Johane 2 dt 15-17

Modimo ga itumedisiwe ke go direla medimo ya diseto, jaaka go dirwa mo lefatsheng. Banna le Basadi ka tlholego ke ba dira dibe, ke batlhanka ba boleo. Fa re kolobediwa re a fetolwa; mme re tshwannwa ke go fetola yo re mo direlang:

“.....mme re se tihole re direla boleo; gonne yo o suleng o siamisitswe, a gololwa mo boleong.....Le lona jalo, iponeng lo le baswi ntlheng ya boleo le baphedi ba ba phelelang Modimo lo le mo go Keresete Jeso, Morena wa rona. Jaanong mebele ya lona e e swang, a boleo bo se tihole bo e laola, mo lo ka utlwang dikeletso tsa yona. ....A ga lo itse gore yo lo mo ineelang gonna batlhanka go mo utlwa, ke ene yo lo leng batlhanka ba gagwe, yo lo tshwanetseng go mo utlwa, le fa e le boleo go isa losong, gongwe kutlo go isa tshiamong? Mme a Modimo

o lebogwe, ka lo khutlile go nna batlhanka ba boleo, mme lo simolotse go utlwa ka pelo yotlhe sekao sa thuto se lo tsentsweng mo go sona. Lo diregile batlhanka ba tshiamo, ka lo golotswe mo boleong.” (Baroma 6 dt 6-7; 11-12; 16-18).

Fa re sena go kolobediwa, re simolola botshelo bo bosha, ba go obamela Modimo, kobamelo e no e re amanya le tsholofetso ya mpho ya Modimo.

“Mme jaanong ka lo golotswe mo boleong, e bile lo diregile batlhanka ba Modimo, lo na le leungo la lona le le isang boitshepisong, mme bokhutlo ke botshelo jo bo sa khutleng; gone tuelo (tefo) ya boleo ke loso, mme neo ya bopelotlhomogi ya Modimo ke botshelo jo bo sa khutleng jo bo bonwang mo go Keresete Jeso Morena wa rona.” (Baroma 6 dt 22-23).

Re fetogela gotlhelele ditiro tsa setho; kgotsa mekgwa ya setho eo e leng ditsela tsa lefatshe leno. Ka kolobebetso re fetogela mo ditseleng tsa Modimo, ka go dumela efangele – *“thata ya Modimo e e pholosang”*.

SEKAI SA GA NOA

Seno ke seo Noa a se dirileng, lefatshe la nako ya gagwe le ne le tletse dintwa le boikepo. Noa a aga areka, mme e re ka lefatshe leo le nyelediwa ke morwalela, Noa le ba losika la gagwe ba tsena mo arekeng mme ba phologa.

“...mo malatsing a ga Noa, go sa ntse go baakanngwa areka e batho ba se kae, e bong ba ba robedi fela, ba bolokilweng ka yona mo metsing. Ke ona a le lona a lo pholosang kajeno kolobetsong, e le setshwantsho sa yona, e se go tlosa leswe la mmele, mme e le go kopa segakolodi se se siameng mo Modimong ka tsogo ya ga Jeso Keresete.” (1 Petoro 3 dt 20-21).

Katlholo ya ga Jeso Keresete fa a boa, e tla nna ka ponyo ya leitlho, mme e tla gonna e e nyeletsang ka gangwe, fela jaaka go ne ga diragala ka dinako tsa ga Noa. Jaaka Noa a ne a phologa a le mo arekeng, le rona, fa re le “mo go Keresete” re tla pholosiwa. Re bone go re tsela ya gonna mo teng ga Keresete ke gonna le **Kitso**, re **Dumele**, re **Kolobediwe** mme re tswelele go **Obamela**.

KOLOBETSO E BOTLHOKWA JANG?

Bontsi ba badumedi ba bokeresete bo dumela fela, gore go bona pholoso ke fa o amogela Jeso jaaka mopholosi wa gago, o bua ka molomo wag ago (confession) leina la Jeso, o fetoga go phela bophelo ba sekeresete, go lekane go bona pholoso, gantsi ba bua fa bone ba na le tsholofetso ya Modimo go pholosiwa.

Fela, ba mo tatlhegong e kgolo, ditiro tsotlhe tseo ba di direlang tumelo eo, ga di kitla di ba neela seo ba se solofetseng, ka e se thuto ya Baebele. Lebelela sekai sa ga Naamane wa Mosiria (*2 Dikgosi 5 dt 1-27*). Elisha moporofeta wa Modimo, o molaetse go ya go tlhapa kwa nokeng ya Joretane go fodisa lepera la gagwe. Kwa tshimologong o ne a gana go dira jalo, fela fa modiri wa gagwe a sena go mo kopa go obamela ditaello tseo Modimo a di neetseng, o ne a fola ka gangwe.

Fa re obamela lefoko la Modimo ka mokgwa o re ka kgonang ka teng; le rona re ka fodisiwa mme ra simolola sesha. Fela re ka ipotsa ka ditlolo tseo re di dirang morago ga kolobetso. Jaaka re bone, ka kolobetso re amangwa le loso la ga Jeso Keresete, tiragalo e no, e diragetse gangwe fela go tlosa boleo, mme dilo tseo re di dirang tse di bosula mo botshelong bono bo bosha ba rona mo go Keresete, maleo ao a itshwarelwa ka thapelo ka mopholosi o mosha wa rona. Fa re sokologa re kopa Modimo boitshwarelo, dibe tsotlhe tsa rona di a phimolwa, mme re tswelile kwa ntle ga letswalo ka ditiro tsa Modimo. Fa re leka go dira dilo tse di molemo, Modimo o solofeditse go re itshwarela.

Modimo o re neetse tshono e no ka lefoko la gagwe, Baebele. A naa o na le maikutlo a go simolola botshelo ba gago sesha? O lemoga ditlolo tseo o di dirileng mo botshelong ba gago, mme o eletsa fa di ka phimolwa, e no ke tshono ya go simolola sesha gape, e seng mo botshelong bo bo lebisang lebitleng, mme e le go tsamaya mo tseleng e e yang bosasweng, le bogosing ba Modimo. Tsela ya Modimo ke yone tsela fela eo o ka agisanyang le Modimo mmopi wa gago ka yone.

Seno ke ka mo kolobetso e leng botlhokwa ka teng. Ke tiro e e botlhokwa eo e tshwanetsweng ke go dirwa e le go obamela ditaello tsa Modimo, ke tsela e nosi eo Modimo a e tlhagisitseng go bona pholoso mo losong ka yone.

TSHOBOKO

1. Kolobetso e tshwanetswe go dirwa morago ga go tlhaloganya le go dumela efangele.
2. Fa mongwe a kolobetswa, o tshwannwa ke go inelwa kgotsa twanya (mmele otlhe) ka fa tlase ga metsi.
3. Mo tirong e no ya kolobetso –
  - a. Ke setshwantsho sa go tlhatswa dibe tsa rona
  - b. Re amana le loso le tsogo ya Morena Jeso Keresete
  - c. E re tsalanya le Keresete, mme re amane le ditsholofetso tsa Modimo ka Jeso.
  - d. E dira gore re fetole modiredi yo re neng re mo direla e bong boleo, mme re dire ditiro tsa mothapi yo mosha e bong go dira ditiro tsa Modimo.
4. Jaaka Noa a ne a pholoswa ka go tsena mo arekeng, le rona re tshwannwa ke go tsena mo go Keresete ka kolobetso go bona botshelo le go efoga katlholo tseo di tlang.
5. Kolobetso e botlhokwa go bona pholoso.

DITEMANA TSA GO BALA BAEBELE

Genesi 6, 7 le 8; Mareko 16; Ditiro 8; Ditiro 22

DIPOTSO TSA THUTO YA 11

Sega tsela ka fa tlase ga karabo kgotsa dikarabo tseo di nepagetseng, mme o ise dikarabo tsa gago kwa letlhareng le le mo magareng go sobokanya dikarabo tsa gago.

1. Lefoko 'baptize' bokao ba lone ke: (a) Go fafatsa (b) Go tshela (c) Go nwetsa mo metsing (d) Go inela mo metsing
2. Ke mang yo o kolobeditseng Moitheopea?
  - (a) Stefano (b) Poulo (c) Filipo (d) Barebanase
3. Ke ditemana di fe mo Baebeleng, tseo di re bolelelang ka ga taelo go barutwana ba Jeso ka ga thero ya efangele?
  - (a) Mareko 15 dt 15-16 (b) Mareko 16 dt 15-16 (c) Mareko 5 dt 15-16 (d) Mareko 6 dt 15-16
4. Ke boraro bofe ba bao ba latelang ba kolobeditsweng?
  - (a) Pilato (b) Poulo (c) Motlhokomedi wa kgolegelo kwa Filipi (d) Ledia

5. Kolobetso ya boammaaruri e ka dirwa leng?
  - (a) Ka go tsalwa ga motho
  - (b) Fa a sena go swa
  - (c) Fa o fetsa dithuto tsa gago
  - (d) Fa o sena go tlhaloganya le go dumela leano la Modimo la pholoso.
6. Tiro ya kolobetso e emetse eng?
  - (a) Ke mpho ya Modimo
  - (b) Go swa ka boammaaruri ga motho
  - (c) Areka ya ga Noa
  - (d) Loso le tsogo ya ga Jeso Keresete
7. Ke kgaolo e fe mo Baebeleng eo e tlhalosang bokao ba kolobetso?
  - (a) Baroma 6
  - (b) Ruthe 4
  - (c) Tshenolo 6
  - (d) Bakolose 4
8. Ke tiragalo e fe eo Petoro a e dirisang go bontsha setshwano sa kolobetso?
  - (a) Go tlola lewatile le le khibidu ka nako ya khudugo
  - (b) Go tshela noka ya Joretane kwa lefatsheng la tsholofetso
  - (c) Go tlhagiswa ga metsi kwa sekakeng
  - (d) Go nna teng ga Areka ya ga Noa ka nako ya morwalela.
9. Ke tiro e fe ya go obamela, eo Modimo o e lopang go mongwe le mongwe yo o batlang pholoso?
  - (a) Lorato
  - (b) Tumelo
  - (c) Tumelo le Kolobetso
  - (d) Botshepegi.
10. A naa o na le kगतlego go ithuta, go go tseneletseng ka ga molaetsa wa Modimo, gore o tlhaloganye go ka kolobediwa?
  - (a) Ee
  - (b) Nyaya
  - (c) Ga ke tshepise
  - (d) Gongwe nka dira jalo

.....

THUTO YA 12

PUSO YA MODIMO

Fa Jeso a boa – re bontshitse mo thutong e e fetileng gore seno se tla diragala ka pele – tiro ya gagwe e tla gonna go tsosa ba ba suleng.

"Ba bantsi ba bone ba ba robetseng mo leroleng la lefatshe ba tla thanya; bangwe ba tla tsogela botshelo jo bo sa khutleng, ba bangwe ba tla tsogela ditlhong le kilego tse di sa khutleng." (Daniele 12 t 2).

"Gonne se re se lo bolelelang ka Lofoko la Morena ke se: Rona ba re phelang, ba re salelang go tla ga Morena, ga re kitla re raka ba ba robetseng. Gonne Morena ka esi o tla fologa kwa legodimong ka mokgosi le ka lentswe la moengele yo mogolo le ka phala ya Modimo, mme baswi ba ba swetseng mo go Keresete ba tla tsoga pele." (1 Bathesalonika 4 dt 15-16).

Katlhola e tla latela, mme mpho ya botshelo bo bosakhutleng e tla neelwa ba ba boitshepo, bao ba tla thusang go busa mo pusong ya Modimo.

Baebele e solofetsa gore puso ya ga Keresete e tla nyeletsa manyala le bogagaru bo bo aparetseng dipuso tsa lefatshe leno leo le tletseng kgobelelo.

MAEMO MO PUSONG E NO

Ga go kitla go nna le kgatelelo mo pusong e no ya Modimo (*Pesalome 72 t 4*) le ntwala e tla fela,

"O tla seka mo gare ga ditšhaba, a siamisa merafe e mentsi. Foo ba tla thula ditšhaka tsa bona megoma, ba fetola marumo a bona disekele. Setšhaba ga se nke se somole tšhaka go tlabana le se sengwe. Ga ba kitla ba tlhola ba ithuta tlabano." (Jesaya 2 t 4)

Puso ya ga kgosi Jeso e tla nna e e boitshepo mme e siame.

"Ga a nke a athola ka fa matlho a gagwe a bonang ka teng, le e seng go siamisa ka fa ditboleo tsa gagwe di utlwang ka gona. Mme o tla atholela ba ba kwa tlase ka tshiamo, a sekegela ba ba pelonolo mo lefatsheng ka nnete." (Jesaya 11 dt 3-4)

Bolwetse bo tla laolwa, mme le dikhutso tsa bokoa ba go lwala di tlosiwe.

"Foo matlho a difofu a tla foufologa, ditboleo tsa disusu di tla kabologa. Foo ditlhotsi di tla tlola jaaka tshephe. Loleme lwa semumu lo tla duduetsa." (Jesaya 35 dt 5-6)

Dinaga tse dintsi gompiano di tlasetswe ke tlala, mme batho ba bantsi ba balelwa go dikete-kete baaswa tsatsi lengwe le lengwe ka ntlha ya tlala. Ka nako ya puso eo, ga go kitla go nna le tlala. Didiba tsa metsi mo sekakeng di tla dira gore dijalo di tlhoge mo go sa tlwaelegang gore di ka tlhoga teng gompiano.

"Metsi a tla phunyega mo sekakeng, dinoka diela mo nageng e e omeletseng. Motlhaba o o fisang o tla fetoga letsha. Naga e e omeletseng e tla fetoga metswedi ya metsi." (Jesaya 35 dt 6-7)

"A go nne letlotlo la mabele mo lefatsheng, a go sume kwa ditlhoeng tsa dithaba; a leungo la lone le tshwane le Lebanone." (Pesalome 72 t 16)

Kwa bokhutlong, loso ka bo lone le tla nyelediwa.

"ke gone go tla tlang bokhutlo, motlhang a tla neelang Modimo Rara bogosi, a sena go nyeletsa puso yotlhe le taolo yotlhe le thata yotlhe. Gonne o tshwanetse go busa go ya o be o digela dira tsotlhe fa tlase ga dinao tsa gagwe. Mmaba wa bofelo yo o tla nyelediwang ke loso." (1 Bakorinthe 15 dt 24-26)

"Modimo o tla phimola dikeledi tsotlhe mo matlhang a bone; loso ga lo ne lo tlhola lo nna teng, le bohutsana le selelo le botlhoko ga dine di tlhola di nna teng; gonne dilo tsa ntlha di fetile." (Tshenolo 21 t 4)

Go tlapile gore ke goreng thuto e no ka ga puso ya Modimo e bidiwa efangele – re ithutile go re bokao ba lefoko le no ke gore 'Mafoko a a molemo'.

PHOLOSO

Morago ga tsogo ya gagwe, Jeso o rometse barutwana ba gagwe, ka ditaello tse di latelang: *"Yaang le lefatshe lotlhe, lo rerele lobopo lotlhe Efangele. Yo o dumelang, a ba a kolobediwa, o tla pholosiwa;" (Mareko 16 dt 15-16)*

Goa bonala gore kolobetso e tshwanelwa ke go etelelwa pele ke tumelo ya efangele. Temana ea tswelala:

"Yo o sa dumeleng o tla atholwa"

Mo letsatsing la Pentekosete moapostolo Petoro o buile ka ga tsogo ya Jeso le tsholofelo ya go boa ga gagwe gape mo no lefatsheng. Batho bao ba neng ba utlweletse fa a bua, ba ne ba tseega ke mafoko ao a neng a a bua, mme ba a utlwa, ba botsa ba re: re dire eng? Ba ne ba bolelelwa go re ba sokologe mme ba kolobediwe. Go sokologa go kaa: go fetola kakanyo ya gago – go simolola sesha.

"Ke fa ba ba amogetseng lefoko la gagwe ba kolobediwa... Ba nnela ruri mo thutong ya baapostolo le mo kopanong le mo nathoganyong ya senkgwe le mo merapelong." (Ditiro 2 dt 41-42)

Ela tlhoko tatelano e e tshwanang – go tlhaloganya pele, mme go ikanya mafoko ao (seo ke tumelo), go latele go obamela ka go kolobediwa. Go latele tiro ya go iteka go tshela botshelo ba modumedi ka mokgwa o o kगतलhang Modimo.

Jaanong, mokeresete yo o kolobeditsweng, yo go buiwang ka ga e ne jaaka "*a tsogile le Keresete*" a ka leta ka netefatso, go boa ga Morena wa gagwe.

"Fa jaanong lo tsositswe le Keresete, batlang he tse di kwa godimo, kwa Keresete a leng teng, a ntse ka fa letsogong le le jang la Modimo. Gopolang dilo tse di kwa godimo, e seng tse di mo lefatsheng; gone lo sule, mme botshelo jwa lona bo fitlhegile le Keresete mo Modimong. E tla re Keresete yo e leng botshelo jwa rona a bonala, foo le lona lo bonale nae mo kgalalelong." (Bakolose 3 dt 1-4)

BOITSHWARELO

Ga go ka diragala gore ka nako eo mokeresete a dire ditlolo dingwe, o a itse gore Jeso o boutlwelo-botlhoko, ke moemedi yo o tlhaloganyang maemo a popego ya motho- ka na o ne a lekwa fela jaaka rona. Mo lokwalong go ya go Bahebere, re gopotswa gore moperesita yo mogolo wa rona o ne a raelwa fela jaaka re raelwa, mme e ne gaaka a leofa (*Bahebere 4 t 15*) Mokeresete a ka dumela gore dithapelo tsa gagwe di tla utlwiwa.

"Ka moo he, a re atameleng sedulo sa bogosi sa bopelotlhomogi ka dipelo tse di phuthologileng gore re tle re amogele kutlwelo-botlhoko, re bone boitshwarelo, re tle re thusiwe ka nako ya teng." (Bahebere 4 t 16).

NEO YA MODIMO.

Ga re kitla re kgona ka ditiro tsa rona. Ke fela ka lorato le boutlwelo-botlhoko ba Modimo, gore re amogele pholoso ka Keresete. Jaaka moapostolo Poulo a kwadile,

"gone lo pholositswe ka boitshwarelo ka tumelo; mme ga go tswa mo go lona, ke neo ya Modimo." (Baefeso 2 t 8).

"Neo ya bopelotlhomogi ya Modimo ke botshelo jo bo sa khutleng jo bo bonwang mo go Keresete Jeso, Morena wa rona." (Baroma 6 t 23).

KGATO E E LATELANG.

Jaanong o konoseditse dithuto di le some-pedi (12) tsa kaelo ya Baebele. O ithutile mo dithutong tseno, ka bokhutswane tlhagiso ya gore Baebele e ruta eng, ka ga Modimo le maikaelelo a gagwe ka ga lefatshe.

O ka tswa jaanong o tshwana le batho ba kwa Athene, bao ba utlweletseng Poulo mme *"Ya re ba utlwa tsogo ya baswi, bangwe ba sotla; ba bangwe ba re: "Re tla go utlwa gape ka ga moo:" (Ditiro 17 t 32)* ka mafoko a mangwe, ba ne ba itumeletse go utlwa mafoko a no, fela ba sena kgatlego ya go tswetsa dithuto tsa Baebele.

Gongwe o ka tswe o tshwana le batho ba kwa Beria, bao moapostolo a ba etetseng, bao ba ileng *"ba latedisa kgotsa ba ipalela (lotolotsa) Dikwalo ka letsatsi lengwe le lengwe gore a dilo tse, dintse jalo" (Ditiro 17 t 11).*

Go sa kgathalesege gore o wela mo setlhopheng sefe sa bao ba umakilweng fa godimo, maikaelelo a Modimo a tile go tla botlalong. Petoro o kwadile gore mo malatsing a bofelo batho ba tla nyefola (ba sotla) poelo ya Morena Jeso Keresete gape mo no lefatsheng. Petoro a re ba nyefola thero ya ga Noa, fela letsatsi leo le kgethegileng ga le fitlha, pula ya simolola go na. Fela, ka o na mokgwa oo, go sa kgathalesege go re batho ba tla tsibogela mafoko a no kgotsa nyaya? *"Letsatsi la Morena la katlholo le tla tla" (2 Petoro 3 dt 9-10).*

MOLAETSA O O KGETHEGILENG GO WENA

Moapostolo o khutlisa lekwalo leno ka go re, jaaka o itse seno:

"E re ka tsothe tseo di tla nyelela jalo, lo tshwanetse lwa nna batho ba tsamao e e boitshepo, ba poifo-Modimo bogolo jang ne?" (2 Petoro 3 t 11)

Potso e no e tlogelelwa mongwe le mongwe yo e leng moithuti go e araba. Re dumela fa o tla: *"tlhoafale gore lo fitlhelwe fa pele ga one lo se na maswe, le fa e le molato, mme lo le mo kagisong." (2 Petoro 3 t 4).*

DITEMANA TSA GO BALA BAEBELE

Jesaya 65 dt 17-25; Jesaya 66 dt 1-2; Baroma 13; Baefeso 2; Baefeso 5; Bakolose 3; 2 Petoro 3

DIPOTSO TSA THUTO YA 12

Sega tsela ka fa tlase ga karabo kgotsa dikarabo tseo di nepagetseng, mme o ise dikarabo tsa gago kwa lethareng le le mo magareng go sobokanya dikarabo tsa gago.

1. Tiro ya ntlha eo Jeso a tla e dirang morago ga go boa kwa legodimong ke e fe? (a) Go bolelela mongwe le mongwe gore o gorogile. (b) Go tsosa ba basuleng (c) Go neela boitumelo go botlhe (d) Go nyeletsa ba ba kgopo.
2. Maemo a tla bo a ntseng jang mo pusong ya Modimo? (a) Go tla bo go se ntwala (b) Go tla bo go se bolwetse (c) Go tla bo go se tlala (d) Go tla bo go se komelelo.
3. Ke letsatsi lefe la moletlo, leo moapostolo Petoro a boleletseng batho ka ga go boa ga Jeso Keresete, jaaka re kwaletsweng mo go Ditiro 2? (a) Tlolaganyo (b) Pentekoste (c) Purime (d) Tebareakele
4. Motho yo o kolobeditsweng o tshwannwa ke go phela bophelo ba gagwe jang? (a) Mo ntlong e e kgethegileng (b) A ikgetholotse (c) Ka tsela eo e kgatlang Modimo (d) Mo tirong e e botlhokwa ya gagwe
5. Mokeresete a ka batla boitshwarelo jang? (a) Ka go dira ditlhabelo (b) Ka go duela dikabelo (c) Ka go neela bathoki (d) Ka go rapela
6. Ke eng Neo ya Modimo eo e tshalosiwang mo bukeng ya Baroma 6? (a) Botshelo jo bo sa khutleng ka Jeso (b) Tlholego (c) Baebele (d) Ditlha tsa ngwaga
7. Batho ba kwa Athene ba dirile eng fa ba sena go utlwa Poulo a rera? (a) Ba mokgobotletsa ka matlapa (b) Ba re: "Re tla go utlwa gape ka ga moo:" (c) Ba rorisa Poulo (d) Ba obamela Poulo
8. Batho ba kwa Berea bone ba ne ba dira eng fa ba utlwa Poulo a rera? (a) Ba opela dipina tsa thoriso (b) "ba lotolotsa Dikwalo ka letsatsi lengwe le lengwe gore a dilo tse, dintse jalo." (c) Ba Rera (d) Ba rekisa dithoto tsa bone
9. Ke ditiragalo dife mo go tseo di latelang, tseo batho ba ka se kgoneng go dithibela go diragala? (a) Kgotlelego ya loapi (b) Go tlhongwa ga Puso ya Modimo (c) Letlhoo (d) Go boa ga Jeso
10. Ke Moapostolo ofeng wa ga Jeso, yo o re rotloetsang go leka go sa kgotlelwe ke lefatshe fa pele ga Modimo? (a) Poulo (b) Filipino (c) Johane (d) Petoro

LETLHARE LA GO SOBOKA DIKARABO

Go botlhokwa go re o kwale **‘LEINA, ATERESE KA BOTLALO** le **LEFATSHE LEO O LENG KWA GO LONE SENTLE** mo tlhareng leno la go soboka dikarabo, go seng jalo, ga re kitla re kgona go araba makwalo a gago.

Nngwe le nngwe ya Dithuto tseno, di nale letlhare la dipotso di le lesome (10), jaaka la teko, leo o neetsweng dikarabo tseo di tshitshintsweng go tlhopha nngwe ya tsona, kgotsa tse di mokawana go bontsha fa o tlhalogantse. Dikarabo tseno di supywa ka go bontsha mafoko **a,b,c,d** gongwe le **e etc.**; mo gongwe dikarabo di ka feta e le nngwe tseo di tlhokegang. Sega tsela (thala) godimo ga lefoko go bontsha karabo ya gago. **JAAKA SEKAI:** mo Thutong ya 1 potso ya 7, fa o sena go ithuta, mme o gopola fa Baebele e na le dibuka di le 23 tseo di kgaoganeng, o tla thala (sega tsela) mola godimo ga tlhaka **d**.

Araba dipotso tsotlhe tsa tlhare la go leka (Test Paper), ka go thala mola (go sega tsela) godimo ga tlhaka eo o e tlhopileng, mme o sobokanye dikarabo tsa gago, ka go di isa kwa letlhareng le le fa gare ga dithuto tseno, o le ntshe mo bukeng mme o le romele, lone, fela, kwa atereseng eo e neilweng fa tlase; fa go sa neelwa aterele re kopa go re o romele dikarabo tsa gago mo atereseng eo e latelang:

MA-CHRISTADELPHIANS WORLDWIDE

P.O. BOX 4502
MMABATHO 2735
SOUTH AFRICA

